

T.C
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

SMYRNA AGORASI MOZAİKLİ YAPI VE SERAMİKLERİ

GİZEM TUNÇ

DANIŞMAN
Prof. Dr. Binnur GÜRLER

İZMİR-2018

Tez Onay Sayfası

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Smyrna Agorası Mozaikli Yapı ve Seramikleri” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih:

GİZEM TUNÇ

ÖZET
Yüksek Lisans Tezi
Smyrna Agorası Mozaikli Yapı ve Seramikleri
Gizem TUNÇ

Dokuz Eylül Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Arkeoloji Ana Bilim Dalı
Arkeoloji Programı

Antik dönemin Ionia bölgesinde önemli bir kent olan Smyrna, kent merkezinde konumlandırılan Agora ile antik çağdan beri dikkat çekmiştir. Smyrna kentinde ilk kazı çalışmaları 1932-1941 yılları arasında Müze Müdürü Selahattin Kantar ve Rudolf Naumann tarafından başlatılmıştır. Bu kazı çalışmaları yalnızca Agora ile sınırlı kalmıştır.¹ 1996 yılına gelindiğinde kentte kazılar yeniden aktif hale gelmiştir. Ancak bu kazılar da yine Agora ile sınırlı kalmıştır. 2007 yılı itibariyle İzmir'deki arkeolojik çalışmalar Smyrna'nın diğer arkeolojik alanlarına yayılırken Agora yine yoğunluklu olarak çalışmaların odaklandığı alan olmuştur. Bu çalışmalar sonucu Agora, bizlere farklı dönemlere ait birçok özellik sunmuştur. Hellenistik, Roma ve Erken Bizans Dönemlerinde aktif olarak işlev görmüş Agora'nın, Batı Portikosu dışında kuzeyindeki Bazilika yapısı ortaya çıkarıldığı gibi hemen batısında kendisi ile ilişkili Bouleuterion ve Mozaikli yapılarla bağlantılı olduğu tespit edilmiştir.

Smyrna Agorası Mozaikli Yapısı'ndan elde edilen buluntular, kentin ve oldukça geniş olan Agora'nın çok katmanlı bir yerleşim dokusuna sahip olması sebebiyle dönemsel olarak çeşitlilik göstermiştir. Bu sebeple yapı üzerinde tarihsel açıdan kesinlik sağlayan tabakalara ulaşamamıştır. Elde edilen seramik buluntuları, karşılaştırma yöntemi ile değerlendirilmiş ve tarihlendirilmiştir. Yapı'nın İS. 2. yüzyılın sonlarında inşa edildiği bilgisiyle, tez kapsamı içinde Mozaikli Yapı kazı çalışmalarında elde edilmiş Roma Dönemi seramikleri incelenmiştir. İncelenen seramik grupları içinde Roma Dönemi'nde

---

¹ Naumann-Kantar 1950, s.69-114

Özellikle servis amaçlı kullanılmış olan Terra Sigillata ve Geç Roma kırmızı astarlı seramikleri önem taşımaktadır. Bununla birlikte pişirme kapları, servis/sofra kapları ve diğeri seramik formları da detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Smyrna, Agora, Mozaikli Yapı, Roma Dönemi, Seramik

ABSTRACT
Master Thesis
Building With Mosaics And Ceramics Findings In Smyrnaean Agora
Gizem TUNÇ

Dokuz Eylul University
Institute Of Social Sciences
Department of Archaeology
Archaeology Program

Smyrna city, which is an important city in the Ion region of antiquity, has been attracting attention since ancient times with its agora structure located in the city center. The first excavations in the town of Smyrna were initiated by the Director of Museum Selahattin Kantar and Rudolf Naumann between 1932 and 1941. These excavations were limited to Agora only.² In 1996, the excavations in the city became active again. However, these excavations were also limited to the Agora. As of 2007, excavation works are still continuing. The result of these studies, Agora, presented us with many features from different periods. The Agora, which had been actively functioning in the Hellenistic, Roman, and Early Byzantine periods, was found to be connected to Bouleuterion and Mosaic buildings related to itself just west of the Basilica structure to the north of West Porticos.

The finds obtained from the Smyrna Agora Mosaic Structure have periodically varied because the city and the rather large Agora have a multi-layered settlement texture. For this reason, the strata that provide historical certainty on the structure could not be reached. The obtained ceramic finds were evaluated and dated by comparison method. Structure's by the knowledge that it was built in the end of the 2nd century, the Roman period ceramics obtained during the excavations of the mosaic structure were investigated within the scope of the thesis. Among the ceramic groups studied, Terra Sigillata and Late Roman red slipped ceramics, which have been used for

---

² Naumann-Kantar 1950, s.69-114

service in the Roman period, are of particular importance. However, cooking ware, serving / tableware and other forms of ceramics have been dealt with in detail.

Key Words: Smyrna, Agora, Mosaic Building, Roman Period, Pottery

SMYRNA AGORASI MOZAİKLİ YAPI VE SERAMİKLERİ

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI	ii
YEMİN METNİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi
TABLOLAR LİSTESİ	xii
EKLER LİSTESİ	xiii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

SMYRNA AGORASI VE MOZAİKLİ YAPI

1. 1. SMYRNA AGORASI	8
1.2. SMYRNA AGORASI MOZAİKLİ YAPI	12

İKİNCİ BÖLÜM

MOZAİKLİ YAPI ROMA DÖNEMİ SERAMİKLERİ

2.1. TERRA SİĞİLLATALAR	17
2.1.1.Doğu Sigillata A	19
2.1.2.Doğu Sigillata B	20
2.1.3.Doğu Sigillata C (Çandarlı)	21
2.2.GEÇ ROMA KIRMIZI ASTARLI SERAMİKLERİ	23
2.2.1.Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri	25
2.2.2.Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri	27
2.2.3.Açık Renkli Geç Roma Seramikleri	29

2.3.PİŞİRME KAPLARI	31
2.3.1.Tencereler	32
2.3.2.Güveçler	33
2.3.3.Çömlekler	34
2.3.4.Tava	35
2.4.SERVİS/SOFRA KAPLARI	36
2.4.1.Maşrapalar	36
2.4.2.Testiler	37
2.4.3.Kâseler	38
2.4.4.Kadeh	39
2.4.5.Tepsi	39
2.5.DİĞER SERAMİKLER	40
2.5.1.Lekaneler	40
2.5.2.Geniş Ağızlı Kaplar	41
2.5.3.Kapaklar	42
SONUÇ	44
KAYNAKÇA	54
EKLER	

KISALTMALAR

cm.	Santimetre
Çiz.	Çizim
DSA	Doğu Sigillata A
DSB	Doğu Sigillata B
DSC	Doğu Sigillata C
Fig.	Figür
Foto.	Fotoğraf
İÖ.	İsa'dan Önce
İS.	İsa'dan Sonra
Kat.	Katalog
Lev.	Levha
m.	Metre
No./Nr.	Numara
Res.	Resim
s.	Sayfa
Şek.	Şekil
Tab.	Tablo

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Büyük İskender'in sikke üzerinde, çınar ağacı altında uyuyor vaziyette betimlemesi	s.2
Şekil 2: Smyrna Antik kent planı	s.4
Şekil 3: Smyrna Agorası hava fotoğrafı	s.9
Şekil 4: Smyrna Agorası içinde yer alan yapılar ve konumları	s.10
Şekil 5: Mozaikli Yapı ve ilişkili yapılar	s.12
Şekil 6: Mozaikli Yapı taban evreleri	s.13
Şekil 7: Mozaikli Yapı doğu ve orta galerilerden detay. Sağda yapının doğu dar galerisi kuzey sonunda korunmuş 2. evre dekorasyon detayı, solda 1.Evre'den kaldığı kabul edilen dekoratif panel	s.14
Şekil 8: Mozaikli Yapı'ya ait ikinci evre mozaik döşemesi	s.14
Şekil 9: Mozaikli Yapı ve çatı örtüsü	s.15
Şekil 10: Mozaik taban evreleri	s.45
Şekil 11: Mozaikli Yapı Roma Dönemi seramik ve sikke buluntu plan kareleri	s.49
Şekil 12: Mozaikli Yapı Roma Dönemi 1. evreye ait kemik objeler, mermer ve pişmiş toprak objeler	s.52
Şekil 13: Mozaikli Yapı Roma Dönemi 2. evreye ait kemik, pişmiş toprak ve mermer buluntular	s.52

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Terra Sigillata Grup Dağılımı	s.18
Tablo 2: Terra Sigillata Form Dağılımı	s.19
Tablo 3: Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramiklerin Grup Dağılımı	s.24
Tablo 4: Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramiklerin Form Dağılımı	s.24
Tablo 5: Pişirme Kapları Form Dağılımı	s.32
Tablo 6: Servis/Sofra Kapları Seramik Grubu Form Dağılımı	s.36
Tablo 7: Diğer Seramikler Grubu Form Dağılımı	s.40
Tablo 8: Mozaikli Yapı Roma Dönemi Seramikleri Grup Dağılımı	s.47
Tablo 9: Mozaikli Yapı Roma Dönemi Seramikleri Form Dağılımı	s.47
Tablo 10: Mozaikli Yapı Roma Dönemi Seramik Buluntularının Yüzyıllara Göre Dağılımı	s.51
Tablo 11: Mozaikli Yapı Roma Dönemi Sikkeler Buluntularının Yüzyıllara Göre Dağılımı	s.51

EKLER LİSTESİ

EK 1: Katalog	ek s.1
EK 2: Levha	ek s.81

LEVHALAR LİSTESİ

LEVHA 1: Terra Sigillata	ek s.82
LEVHA 2: Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri	ek s.83
LEVHA 3: Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri	ek s.84
LEVHA 4: Pişirme Kapları	ek s.85
LEVHA 5: Servis/Sofra Kapları	ek s.86
LEVHA 6: Diğer Seramikler	ek s.87
LEVHA 7: Diğer Seramikler	ek s.88
LEVHA 8: Mozaikli Yapı'da Ele Geçmiş Sikkeler	ek s.89
LEVHA 9: Mozaikli Yapı Roma Dönemi Seramiklerinin Buluntu Seviyeleri ve Yüzyıl Aralıkları	ek s.90
LEVHA 10: Mozaikli Yapı Vaziyet Planı	ek s.91

GİRİŞ

Smyrna, antik dönemin Ionia Bölgesi kentleri arasında önemli bir kent olarak varlığını göstermiştir. Smyrna kenti, Neolitik - Kalkolitik Dönemlerden itibaren kesintisiz bir yerleşim tarihine sahip olmuştur¹. Smyrna kentinin çevresindeki verimli tarımsal alanlar, maden kaynakları, önemli deniz ve kara ticaret yolları üzerinde bulunması, kentin Batı Anadolu Coğrafyasında önemli bir liman kenti olarak yer almasını ve günümüze kadar varlığını sürdürmesini sağlamıştır². Kentte ilk yerleşimler, Bornova Yeşilova Höyükte ve sonrasında da Bayraklı Tepekule Höyükte görülmektedir. İlk yazılı kaynaklarda Bayraklı'daki kentin adı Aiol dilinde Smurna, İon dilinde ise Smurne olarak en erken İÖ. 7. yüzyılda görülür³. Kent ile ilgili uzun yıllar boyunca çalışmalar yapmış olan Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal, ilk kentin İzmir Körfezi'nin kuzeydoğusunda yer alan ve yüz ölçümü yaklaşık yüz dönüm olan bir adacık üzerine kurulmuş olduğundan söz etmiştir⁴.

İlk kurulum yeri bilinen adıyla Bayraklı olan antik Smyrna kenti, günümüzde İzmir kent merkezinin yer aldığı Kadifekale ile Kemeraltı arasında yer alan bölgeye İÖ. 4. yüzyılın sonu 3. yüzyılın başında taşınmıştır.

Smyrna kentinin İskender öncesi kuruluş öykülerine göre kent, Aiol kentlerinde olduğu gibi Amazonlar tarafından kurulmuştur. Bu kuruluş iddiasında Hitit egemenliği ile bağlantılı olarak izler taşıdığı düşünülmüştür⁵. Aiol yerleşmesinden sonra da kent, Ionia etkisi altına girmiştir⁶. Strabon da (XIV.4), kentin Smyrna adlı bir Amazon tarafından kurulduğunu ifade etmektedir.

Pausanias'a göre kentin kurucusu Büyük İskender'dir (**Şek.1**). Pausanias'ın (VII.5.1) eserinde bu olay bir öyküyle anlatılmaktadır. *“Philipposun oğlu Aleksandros, şimdiki kenti, uykusunda gördüğü bir düş yüzünden kurdu; Pagos Tepesi üzerinde avlanmaktayken, avdan dönüşünde, söylendiğine göre, Nemesisler tapınağının önüne gelmiş; burada tapınağın önünde bir kaynak ve onun suyu ile büyümüş bir çınar ağacı varmış. Çınar ağacının altında uyurken Nemesisler ona*

---

¹ Ersoy 2016, s.1

² Ersoy - Şakar, 2014, s.3

³ Doğer 2006, s.64

⁴ Akurgal 1987, s.292

⁵ Bean 1997, s.22

⁶ Sevin 2001, s.88

görünerek burada bir kent kurmasını ve İzmir halkını eski kentten çıkarıp oraya getirmesini buyurmuşlardı”⁷

Şekil 1: Büyük İskender'in sikke üzerinde, çınar ağacı altında uyuyor vaziyette betimlemesi

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

Öyküye göre, uykusundan uyanan İskender'in rüyasını etrafındakilerle paylaştığı ve kentin taşınması ile ilgili, gereğinin yapılmasını istediği öngörülmektedir⁸. Fakat Smyrna halkı yaşadıkları yerleri terk etmeyi reddetmişlerdir. Bunun üzerine kentlileri ikna edebilmek amacıyla antik çağda önemli bir kehanet merkezi olarak bilinen Klaros Apollon tapınağına danışmak gerektiği öne sürülmüştür. Pausanias (VII.5.1) bu durumu da şöyle anlatır. “*Bunun üzerine İzmirli’ler Klaros’a elçiler göndererek durum hakkında fikrini sordular ve tanrı şöyle cevap verdi: Kutsal Meles’in ötesindeki Pagos’da oturacak olanlar eskisine göre üç dört kat daha mutlu olacaklardır.*” Bu kehanetten sonra kentliler Bayraklı’daki yerleşimlerini yavaş yavaş terk etmişlerdir. Bayraklıda gerçekleştirilen kazı ve araştırmalar, eski kentin tamamen boşaltılmadığını, yeni kente yerleşmeye başlayan Smyrnalıların eski kentleriyle olan ilişkilerini tümüyle kesmediklerini ve az da olsa orada bir yaşamın devam ettiğini göstermiştir⁹.

Strabon’a (XIV.37) göre İzmir’in yeniden kuruluşu, İskender’e değil, Antigonos ile Lysimakhos’a bağlıdır. Strabon (XIV.37) bunu şöyle ifade etmektedir.

⁷ Doğer 2006, s.90

⁸ İzmir Kent Ansiklopedisi 2014, s.367

⁹ Ersoy 2015, s14

"Önce Antigonos, daha sonra da Lysimakhos tarafından bir kentte toplu olarak yerleştirildiler ve kentleri şimdiki kentlerin en güzelidir." Strabon'un da söz ettiği bu komutanların Smyrna ile tamamen ilgilenmesi İskender'in İzmir'e uğradıktan on bir yıl sonraki ölümünü izleyen dönemde gerçekleşmiş olabileceği öngörülmektedir¹⁰.

Smyrna kenti konum olarak da önemliydi. Kentin, bölgenin önemli diğer kentlerinden Pergamon, Sardis ve Ephesos kentleri ile kara bağlantısı bulunuyordu. Ayrıca Ephesos ile deniz bağlantısı bulunuyordu ve kent bu çerçevede Akdeniz'e açılan geniş ve korunaklı bir limana sahipti. Ayrıca kentin çevresindeki tepeler de düşmanların kente gelip gelmediklerinin gözlenebilmesi ve gelmelerine karşılık önceden önlem alınabilmesi açısından önem taşıyordu¹¹.

Büyük İskender'in İÖ. 323'de ölümünden sonra ele geçirdiği topraklar komutanları tarafından bölge bölge ayrılarak paylaşıldı. Bu paylaşımın beraber Anadolu'da Seleukoslar hâkim oldu. İÖ. 300 dolaylarında Antigonos ve sonrasında Lysimakhos Smyrna üzerinde egemenlik kurdular¹². İskender ve sonrasında devam eden süreçte hem askeri hem politik durumlar sonucu birçok kentin önceki yerleşim yerinden yeni yerleşim yerine taşındığı görülmektedir. Smyrna kentinin de Bayraklı'daki eski yerinden, yeni yeri olan Kadifekale ile Kemeraltı arasına taşınmasının bu süreçte gerçekleştiği öngörülmektedir¹³.

Bu yeni yerleşim sürecinde kentte, sırasıyla Makedonya Kralları olan Antigonos Monophthalmos ve Lysimakhos etkin olmuştur. Lysimakhos'un Smyrna kenti üzerindeki hâkimiyeti İÖ. 281 yılına kadar sürmüştür. Kadifekale'nin yamaçları ve arazinin genel yapısı, inşa edilebilecek bütün kamusal yapılar için uygun alanlar sağlamaktaydı¹⁴ (Şek.2).

Tiyatro, Stadyum ve Agora gibi önemli mimari yapılar Hellenistik Dönem boyunca etap etap uygun konumlara inşa edilmişlerdi. Tüm bu inşa edilen yapılarla beraber yeni kent, ızgara kent planına uygun olarak yerleşim göstermişti.

---

¹⁰ Cadoux 1938, s.136

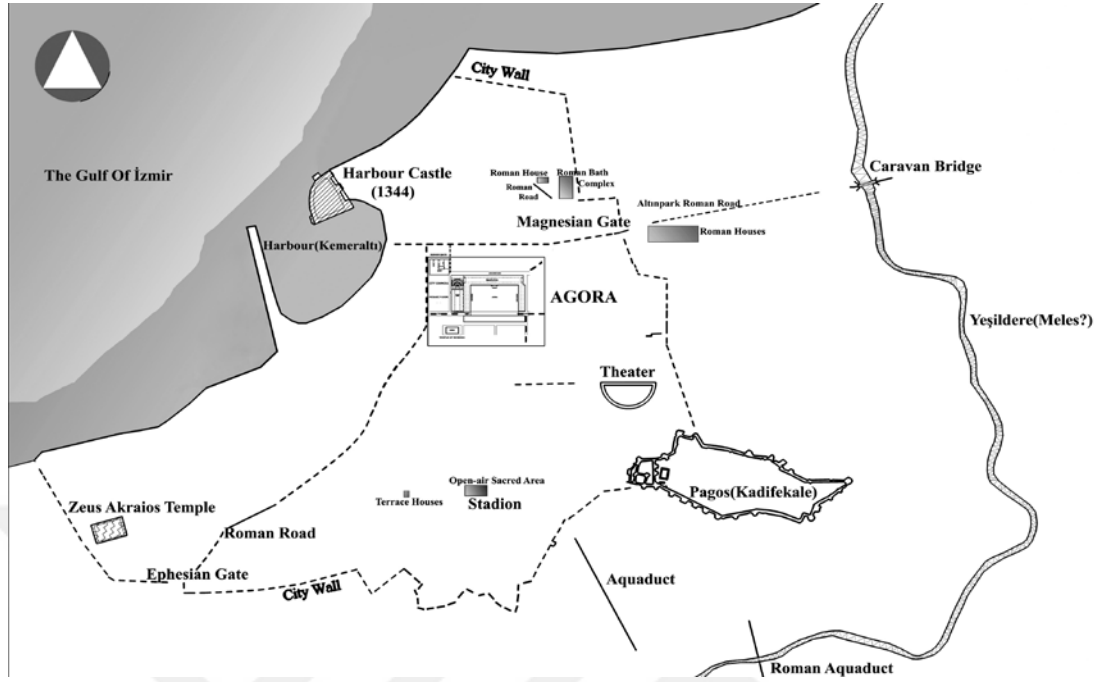
¹¹ Çelik 2007, s.4

¹² İzmir Kent Tarihi 2009, s.30

¹³ İzmir Kent Ansiklopedisi 2014, s.367

¹⁴ Cadoux 1938, s.141,142

Şekil 2: Smyrna Antik Kent Planı

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

Smyrna kenti, Lysimakhos'un Seleukos I'e yenilmesinden sonra İÖ. 281'de Seleukosların hâkimiyeti altına geçmiştir¹⁵. Bu hâkimiyet süreci de İÖ. 278'de Trakya'dan Anadolu'ya gelen Galat topluluklarının işgali ile sarsıntıya uğramışsa da İÖ. 275 yılında Antiokhos I tarafından kazanılan zafer sonucu Galatlar'ın yarattığı sarsıntı ortadan kalkmıştır¹⁶. Lysimakhos'un ölümünden sonra biriktirdiği ganimetleri Komutan Philetairos kullanmış, yakın kentlerle ve Seleukoslarla ilişkilerini iyileştirmiştir. Sonraki süreçte önemli bir merkez haline gelecek olan Pergamon Krallığı da bu sırada varlığını göstermeye başlamıştır.

Batı Anadolu'daki hâkimiyetini korumaya çalışan Seleukoslardan Antiokhos I, İÖ. 263 yılında Pergamon'un ilk kralı Eumenes I'e yenilmiştir. Böylece Pergamon ilk önemli başarısını kazanmıştır¹⁷. İÖ. 230'da Pergamon Kralı Attalos Batı Anadolu'yu haraca bağlayan Galatlara karşı gelerek ve onların bölgeden tamamen uzaklaşmasını sağlayarak ikinci önemli başarısını elde etmiştir. Pergamon Krallığı'nın bu başarısından sonra Smyrna ve diğer Helen kentleri Seleukoslara olan

¹⁵ Doğer 2006, s.93

¹⁶ İzmir Kent Ansiklopedisi 2014, s.368

¹⁷ Ersoy 2015, s.17

bağlılıklarını Pergamon'a çevirmişlerdir. Attalos I'in zamanında Yunanistan ile ilgilenmeye başlayan Romalılar, Pergamon Krallığı ile ilişkilerini ilerletmiş ve ilk kez Anadolu topraklarında görülmeye başlamışlardır¹⁸.

Tüm bu süreçlerden sonra Pergamon Krallığı'na bağlı bir kent olan İzmir, İÖ. 133'den sonra, Pergamon Kralı olan Attalos III' ün ölümü üzerine, yazdığı vasiyete sadık kalınarak Romalılara bırakılmıştır. Fakat bu vasiyet birçok ayaklanmaya da sebep olmuştur. Aristonikos isimli biri bu vasiyete karşı gelerek köleleri ve köylüleri arkasına almış, Phokaia kentini ve kentin donanmasını müttefik olarak tercih etmiş, ayaklanma çıkarmıştır. Bunun üzerine Smyrna ve Ephesos kentleri vasiyete ve Roma'ya sadık kalarak Aristonikos'u kendilerinden uzak tutmuştur¹⁹. Smyrna bununla beraber birçok ayaklanmaya karşı geldiği ve Roma'ya sadık kaldığı için Roma, Smyrna kentini özgür kent olarak ödüllendirmiş ve iç işlerinde vergilerden muaf tutmuştur²⁰. Kente Roma'nın hâkim olduğu süreç kuşkusuz önemli ve görkemli bir süreçtir. Bu süreçte kenti ileri seviyelere taşımak amaçlı birçok yapının inşa edildiği ve yenilendiği bilinmektedir.

Smyrna'nın Roma Dönemi sürecinde yaşadığı en önemli felaketlerinden birisi de İS. 177/178 yılında yaşanan depremdir. Bu depremle kent alt üst olmuş, birçok önemli mimari yapı yıkılmış, yangınlar çıkmış ve birçok insan hayatını kaybetmiştir. Bu deprem sonrası Smyrna'da yaşayan Aelius Aristeides, dönemin Roma İmparatoru Marcus Aurelius ile olan yakınlığını göz önünde bulundurarak kendisine bir mektup yazmıştır. Bu mektupta kentin depremden sonraki durumundan söz etmiş ve ihtiyaçlara yönelik İmparator'dan yardım istemiştir²¹. Kendisine ulaşan mektuptan sonra imparator, Roma Senatosu'ndan destek sağlamış ve 10 yıl boyunca kentten vergi talep etmemiştir²². Kentin uzunca bir süre vergi vermemesi durumu kentin yeniden inşa edilip toparlanmasına ve oluşan birçok zararın giderilmesine ve eskiye yakın bir yaşam standardının oluşmasına olanak sağlamıştır. Deprem sonrası kentin yeniden yapılanma ve onarım etkileri kentin önemli yapılarında görülmektedir. Bu yapılar arasında Agora ve Agora'nın içinde yer alan yapıları söylemek mümkündür.

---

¹⁸ İzmir Kent Tarihi 2009, s.31-32

¹⁹ Doğer 2006, s.103

²⁰ Ersoy 2015, s.20

²¹ Ersoy 2015, s.30; Tozan 2015, s.278

²² Doğer 2006, s.120-121

Tez çalışması kapsamında ele alınan seramikler Smyrna Antik kentinin Agorası'nda yer alan Mozaikli Yapı buluntularıdır²³. Çalışma içinde öncelikle Agora ve Mozaikli Yapı'ya ilişkin bilgiler verilmiş sonrasında ise Mozaikli Yapı'nın tarihi göz önünde bulundurularak Yapı'nın Roma Dönemi seramikleri değerlendirilmiştir.

Çalışma konusu olan malzemelerin buluntu alanı, hem Smyrna Antik kentinin hem de Agora'nın çok katmanlı bir yerleşim dokusuna sahip olması sebebiyle birçok farklı dönem malzemesini bizlere sunmuştur. Bu dönemsel çeşitlilik sebebiyle yapı üzerinde net bir tarihlendirme yapılmasını sağlayacak steril tabakaya rastlanılmamıştır. Yapı üzerinde farklı dönem malzemelerinin bir arada bulunduğu karışık bir tabakalaşma söz konusudur. Yapı'nın İS. 177/178 yılında yaşanan depremde sonra, İS. 2. yüzyılın sonlarına tarihlendirilmiş olmasına bağlı kalınarak, 2010 - 2016 yılları arasındaki kazı çalışmaları sonucunda elde edilen Roma Dönemi seramik buluntuları incelenmiştir. Öncelikle yapıya ait genel bilgiler aktarılmış, sonrasında ise Roma Dönemi seramikleri grup ve formlarına göre ayrılarak çalışma içinde detaylandırılmıştır. Agora içindeki yapıların genel kazı çalışmaları sonucunda elde edilen sikke, metal, cam, kemik eserler ile amphora, kandil, unguentarium ve figürin gibi pişmiş toprak eserler, alanında uzman araştırmacılar tarafından değerlendirilmiş veya değerlendirilecek özel gruplar olmaları sebebiyle, tez konusunu kapsayan seramik grup ve formlarına dâhil edilmemişlerdir.

Çalışmanın amacı, Roma Dönemi'ne tarihlendirilen malzemelerin Roma Dönemi yapısı göz önüne alınarak değerlendirilmesidir. Mekânın kullanımına, ilgili malzeme çerçevesinde bakılarak mekânın tarihsel sürecini ele geçen buluntular aracılığıyla ve benzer örnekleriyle yorumlamak, aynı zamanda hem Smyrna Agorası'nın hem de Mozaikli Yapı'nın, kazılar sonucu elde edilen buluntulara bağlı olarak dönemsel çeşitliliğini ve buluntu tabakalarının karışıklılığını vurgulamaktır. Seramiklerin sınıflandırılması form ve kullanım amaçları esas alınarak, Roma seramiğinin farklı bölgelerde ele geçen temel grupları ile karşılaştırılması ve değerlendirilmesi sonucu yapılmıştır. Tarihlendirme ve karşılaştırmalarda yerli ve yabancı birçok farklı kaynaktan yararlanılmıştır.

Tez içeriğinde Roma Dönemi seramik buluntuları arasında 22 adet Terra Sigillata, 59 adet Geç Roma kırmızı astarlı seramiği, 24 adet pişirme kabı, 21 adet

---

²³ Bu tez çalışmasını yapabilmem için, izin ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen Smyrna Antik Kenti Kazı Başkanı Doç. Dr. Akın ERSOY hocama teşekkürlerimi sunarım.

servis/sofra kabı ve 29 adet diğ er seramikler başlıkları altında toplamda 155 adet seramik grup ve formları değerlendirilmiştir.

Mozaikli Yapı kazı çalışmaları sonucunda ele geçen Roma Dönemi sikke, kemik obje ve pişmiş toprak buluntular da seramiklerin tarihlendiği yüzyılları destekleyici unsur olarak kullanılmıştır. Seramikler tüm özellikleriyle birlikte genel başlıklar altında gruplandırılmış ve tanımlanmıştır. Buluntular;  izimleri, fotoğrafları, buluntu yerleri, ölçüleri ve genel bilgileri ile birlikte katalog bölümünde detaylı olarak sunulmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM

SMYRNA AGORASI VE MOZAIKLİ YAPI

1.1. SMYRNA AGORASI

Smyrna Agorası, kentin kuruluş öyküsüyle bağlantılı bir şekilde Büyük İskender'den sonra İÖ. 4. yüzyılın sonu, 3. yüzyılın başlarında, yeni kentin yapılanma şeklinin bir parçası olarak inşa edilmiştir²⁴. Smyrna Agorası'nda gerçekleştirilmiş olan kazı çalışmaları ve araştırmalar, Agora alanındaki etkinliklerin, kentin ilk kurulduğu dönemden öncesine dayandığı sonucunu göstermiş, ancak tespiti yapılabilmüş ilk yapı belirtileri İÖ. 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir²⁵. Hellenistik dönemden itibaren şekillenmeye başlayan Agora, merkezi bir alan içerisinde konumlandırılmış ve bir avlu etrafının stoalarla çevrenmesiyle oluşmuştur. Roma Donemi ile birlikte avluyu çevreleyen yapılar ihtiyaçlara bağlı olarak yenilenmiş, değişikliklere uğramış, eklentiler yapılmıştır. Agora, İS. 2. yüzyılın sonu, 3. yüzyılın başında günümüzdeki halini almış ve en geç İS. 7. yüzyıla kadar sahip olduğu karakterini ve genel görünümünü korumuştur²⁶. Fakat İS. 7. yüzyıl sonrası Smyrna kentinin küçülmesiyle bağlantılı olarak Agora alanının kullanım dışı kaldığı ve avlu kısmının mezarlık alanına dönüştüğü bilinmektedir²⁷. Bu dönüşümle birlikte Agora ve çevresinde 9. yüzyıl itibari ile bir takım farklı kullanım faaliyetlerinin görüldüğünü ve bu faaliyetlerin 19. yüzyıla kadar devam ettiğini söylemek mümkün olmuştur.

Smyrna Agorası antik kentin merkezinde yer almaktadır. Agora'daki yapılaşmalar dönemin kent ızgara planına uygun olarak dikdörtgen yapıda inşa edilmiştir (**Şek.3**). Dikdörtgen şeklindeki Agora alanının her yanında portikolar yer almaktadır. Portikolar güneşli, yağmurlu, çok sıcak ya da çok soğuk havalarda Agora alanında bulunan insanların korunabildiği ve sığınabildiği yarı açık yapılarıdır.

---

²⁴ Ersoy 2015, s.81

²⁵ Ersoy 2016, s.4

²⁶ Ersoy 2015, s.82

²⁷ Ersoy 2015, s.87

Şekil 3: Smyrna Agorası hava fotoğrafı

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

Geniş bir avlu alanı olan Agora'nın, avlu kısmında önemli kişilerin oturması için mermerden yapılmış oturma basamakları, özel günler ve işler için anıtlar, heykeller, sunaklar, yer almaktaydı²⁸. Agora aynı zamanda kentte yaşayan birçok insanın günlük işlerinin yanında birlikte vakit geçirip sohbet edebildikleri, farklı zar ve taş oyunları oynayabildikleri bir mekândı²⁹. Smyrna Agorası'nda kentin tüm ticari, idari ve siyasi işleri görülebilmekteydi, bu sebeple de Agora'yı bir devlet agorası olarak nitelendirmek mümkündür.

Günümüzde Agora avlu alanının yaklaşık 129 x 83 m boyutlarındaki bir kısmı görülebilmektedir. Bu alanı çevreleyen Batı Portiko'nun büyük kısmı, Doğu Portiko'nun küçük bir kısmı ile kuzeydeki Bazilika'nın tamamı çalışmalar sonucu ortaya çıkarılmıştır.

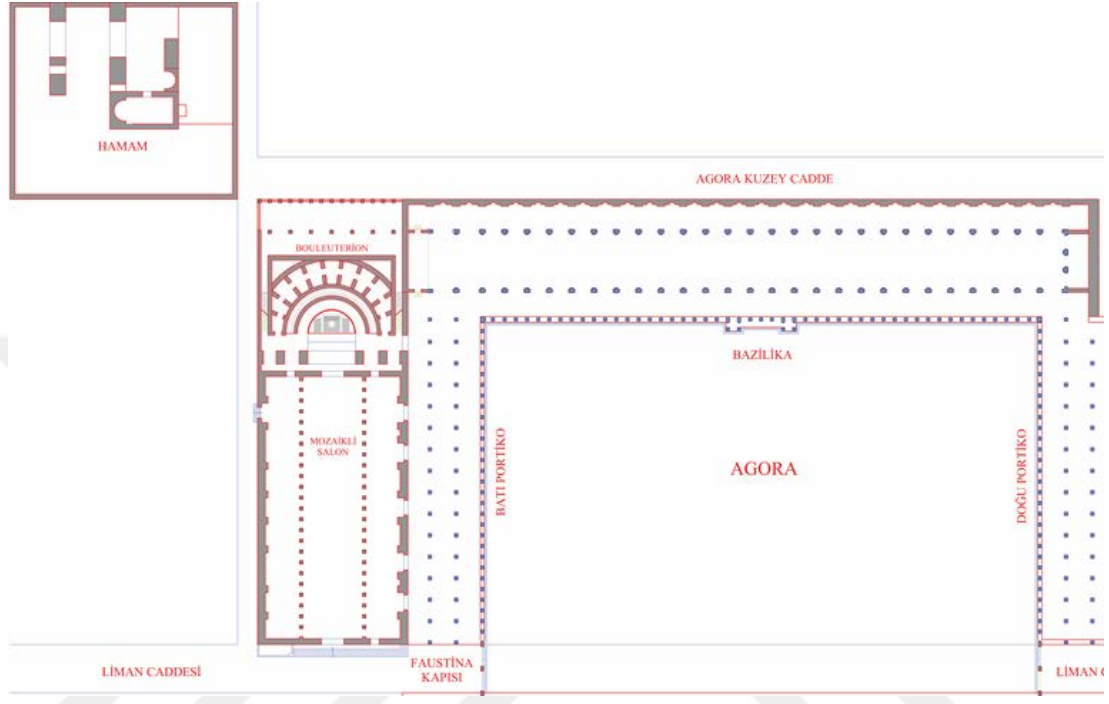
Smyrna Agorası kendi içinde birçok farklı mimari yapı barındırmaktadır. Birbirinden farklı faaliyetlere sahip bu yapılar arasında Batı Portiko, Bazilika, Bouleuterion (Meclis Yapısı), Roma Hamamı, Caddeler ki bunlar Kuzey cadde,

²⁸ Ersoy 2015, s.85

²⁹ Ersoy 2015, s.85

Faustina caddesi ile Bouleuterion caddesi olarak bilinmektedir ve ayrıca Mozaikli Yapı (Salon) yer almaktadır (Şek.4).

Şekil 4: Smyrna Agorası içinde yer alan yapılar ve konumları

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

Batı Portiko Agora avlu alanının batı kenarı boyunca devam etmektedir ve yapının günümüzde görebildiğimiz kısmı, güneyde Faustina Kapısı, kuzeyde ise Bazilika ile sınırlanmıştır³⁰. Bazilika ise Agora avlu alanının kuzeyini sınırlamaktadır. Yapı, konumu gereği Agora'ya gelenlerin ve Agora içinde düzenlenen etkinliklerin kuzey rüzgârlarına bağlı olarak etkilenmemesi amacıyla rüzgâr perdesi görevi görmekteydi³¹.

Bazilika, Agora avlu seviyesine kıyasla iki kat daha yüksektydi ve iki katlı cephesi mermerden inşa edilmişti³². Bouleuterion yapısı Smyrna Agorası'nın batısında, Batı Portiko ile Bazilika'nın batı kenarının bitişiğinde yer almaktadır ve

³⁰ Ersoy 2015, s.95

³¹ Ersoy 2015, s.100

³² Ersoy 2015, s.100

düz bir alanda inşa edilmiştir³³. Yapı, Kent Meclisi olarak ifade edilmektedir. Kent Meclisi'nin, Smyrna antik kentine büyük zararı olmuş İS. 177/178 yılındaki depremten sonra inşa edildiği ve İS. 4. yüzyılda onarım görerek son halini aldığı kabul edilmektedir³⁴.

Smyrna Agorası'ndaki diğer bir yapı Roma Hamamıdır. Roma Hamamı, Agora'nın kuzeybatısında konumlandırılmıştır. Hamamın Agora'ya ve limana olan yakınlığı kentin en çok kullanım gören hamamlarından biri olduğunu düşündürmektedir³⁵.

Smyrna Agorası'nda yapılan çalışmalar Agora'nın etrafında yer alan ve sokak planlamalarına dair bilgiler veren yeni cadde izlerine rastlanılmasını sağlamıştır. Bu bilgiyle birlikte Agora çevresinde üç cadde ortaya çıkarılmıştır. Bunlar Agora Batı Portiko'daki Faustina Kapısı'ndan başlayan ve limana, Kemeraltı'na doğru yönelen Faustina Caddesi, Bazilika'nın kuzeyinden geçen Agora Kuzey Cadde ile bu iki caddeyi birbirine bağlayan Bouleuterion Caddesi'dir³⁶. Faustina caddesi, ismini Smyrna'da İS. 177/178 yılında yaşanan depremten sonra kente önemli yardımları olan dönemin İmparatoru Marcus Aurelius'un eşi Faustina'dan almıştır. Kentliler, İmparator ve eşine duydukları minneti belirtebilmek amacıyla caddeye girişi sağlayan görkemli kapı yapısının bulunmasını ve Faustina'nın portresine yer verilmesini istemişlerdir.

Tüm bu bilgiler ışığında, Agora'nın içinde bulunan ve kazı çalışmaları sonucu ortaya çıkarılmış yapılar arasında yer alan Mozaikli Yapı, tez çalışması içinde değerlendirilmiş Roma Dönemi seramiklerinin buluntu yerini temsil etmektedir.

---

³³ Ersoy 2015, s.108

³⁴ Ersoy 2015, s.108

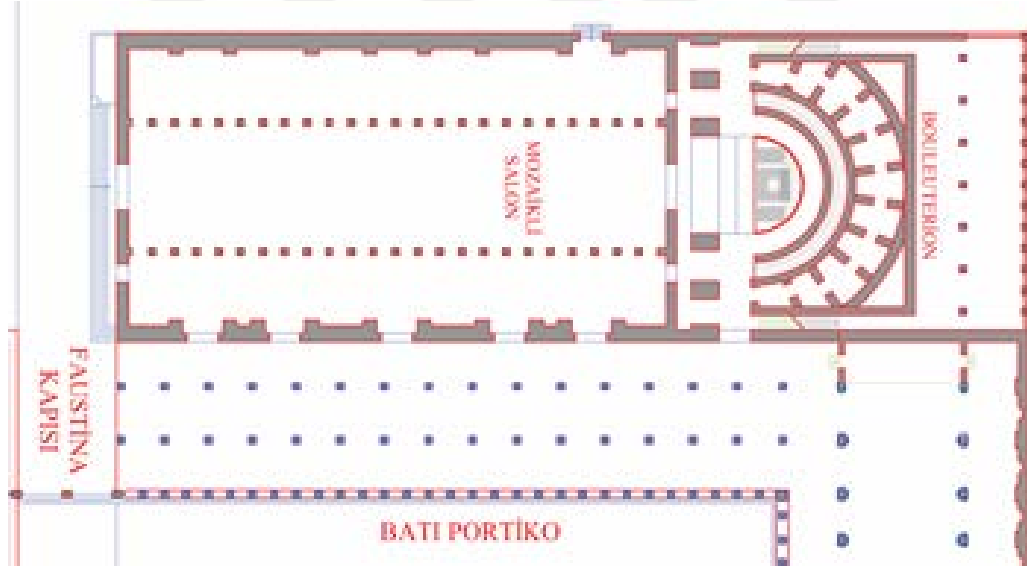
³⁵ Ersoy 2015, s.116

³⁶ Ersoy 2015, s.60

1.2. SMYRNA AGORASI MOZAİKLİ YAPI

Mozaikli Yapı'nın kazısı 2010-2016 yılları arasında Kazı Başkanı Akın Ersoy tarafından yürütülmüştür. Bu kazı çalışmaları sonucu Mozaikli Yapı ile ilgili birçok bilgi elde edilmiştir. Yapı, Agora Batı Portiko'nun batı, Smyrna Kent Meclisi'nin güney bitişiğinde yer almaktadır. Yaklaşık olarak 61 x 35m boyutlarındadır. Yapı Batı Portiko'ya yaklaşık 4.05 m genişliğinde 5 kapı ile açılmaktaydı. Diğer yandan kuzeyindeki Meclis Yapısı ile de 3 kapı ile bağlantılıydı. Yapı'nın güney kısa kenarı boyunca Faustina Caddesi, batı kenarı boyunca ise Bouleuterion Caddesi uzanmaktadır (Şek.5). Elde edilen bilgilere göre yapının orta kısmında 14.76 m, iki kenarında da 8.67 m genişliğinde olan üç galerili bir plana sahip olduğu anlaşılmaktadır. Galeriler mermer postamentler ile taşınmış üstlerinde Korinth başlıkların görüldüğü iki sütun sırası ile birbirinden ayrılmaktadır³⁷.

Şekil 5: Mozaikli Yapı ve ilişkili yapılar

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

Osmanlı Dönemi'nde oluşan yapılaşmalar, Yapı üzerinde tahribata neden olmuştur. Mozaikli Yapı'nın İS. 2. yüzyılın sonunda, İS. 177/178 yılındaki büyük depremten sonra inşa edildiği düşüncesinin yanı sıra, taban mozaiklerinden yola

³⁷ Ersoy 2015, s.111

çıkılarak İS. 4. yüzyılda yapı üzerinde ciddi bir onarım yapıldığı görülmektedir³⁸. Mozaikli Yapı'da en dikkat çekici özellik tümüyle mozaik döşeli tabanıdır³⁹. Bu mozaik döşeli taban iki evrede değerlendirilmiştir (**Şek.6**).

Şekil 6: Mozaikli Yapı taban evreleri

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

İlk evre mozaik tabanı ile ilgili orta galerinin iki noktasında korunmuş 6.40 m x 4.00 m boyutlarındaki mozaik paneller dışında yeterince bilgiye ulaşılamamıştır. İlk evredeki yapının yangın ile büyük tahribata uğradığı tespit edilmiştir⁴⁰. İkinci evrede ise yapının genel özelliği bozulmamış, yeni malzeme ve yeni taban mozaïği görülmüştür. Ancak ikinci evre mozaïğine ait birçok özellik bilinmemektedir. Yapı'nın doğu ve batı kısmında yer alan galerilerinde korunmuş olan taban, kare ve dörtgen parçaların arka arkaya dizilmesi ile meydana gelmiş dört süsleyici hat izlemektedir. Kare ve dörtgen parçaların içinde geometrik şekiller ve bitkisel motifler yer almaktadır⁴¹. (**Şek.7-8**).

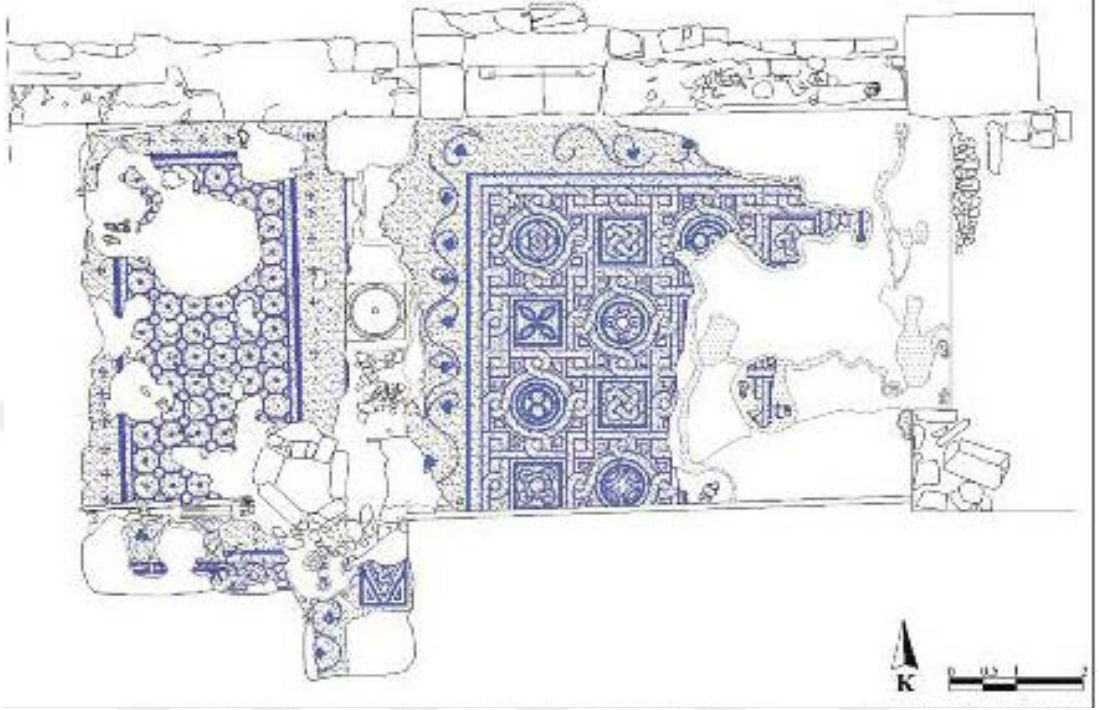
³⁸ Ersoy 2015, s.112

³⁹ Ersoy 2015, s.112

⁴⁰ Ersoy 2015, s.112

⁴¹ Ersoy 2015, s.114

Şekil 7: Mozaikli Yapı doğu ve orta galerilerden detay. Sağda yapının doğu dar galerisi kuzey sonunda korunmuş 2. Evre dekorasyon detayı, solda 1.Evre'den kaldığı kabul edilen dekoratif panel

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

Şekil 8: Mozaikli Yapı'ya ait ikinci evre mozaik döşemesi

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

Günümüzde de Yapı üzerinde net bir şekilde görebildiğimiz geometrik ve bitkisel motifli mozaik döşemesi, dış etkenlerden korunması ve tahribata uğramaması amacıyla bir çatı yapısı ile üzeri örtülmüş vaziyettedir. Çatı taşıyıcıları da tabana ve mozaik döşemesine zarar vermeyecek şekilde yerleştirilmiştir. Böylelikle Mozaikli Yapı üstünde yapılmış kazı ve restorasyon çalışmalarının zarara uğraması engellenmiştir (Şek.9).

Şekil 9: Mozaikli Yapı ve çatı örtüsü

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

Mozaikli Yapı'nın bulunduğu alan batı ve kuzey yöne doğru eğim göstermektedir. Eğimin giderilmesi için Agora ve Batı Portiko zemin katına bağlı olarak yapının yükseltilmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bu sebeple 2 m kalınlığında olan, aynı zamanda teras duvarı niteliğine de sahip temel duvarı inşa edilmiştir. Kil ile doldurulmuş zemin kısmı 14.20 m seviyesinde yükseltilmiştir. Bunun sonucunda yapının zemini, Agora avlu seviyesi ile Batı Portiko zemin kat seviyesine ulaştırılmıştır⁴². Mozaikli Yapı'nın hemen kuzey bitişiğinde yer alan Meclis Yapısı ile birlikte İS. 7. yüzyılın başında kullanım dışı kaldığını söylemek mümkün görülmektedir⁴³.

⁴² Ersoy 2015, s.114

⁴³ Ersoy 2015, s.114

Tüm bu bilgiler ışığında Mozaikli Yapı'nın Roma Dönemi'nde aktif olarak kullanıldığını, tahribatlar sonucu ve ihtiyaca bağlı olarak zaman içinde onarım gördüğünü, yapılan kazı çalışmaları sonucunda da bugünkü halini aldığını söylemek oldukça mümkündür.

Yapı üzerinde dönemsel olarak kesin bilgiler verebilecek bir tabakalanma mevcut değildir. Bu nedenle elde edilen seramik buluntuları, dönemsel açıdan çeşitlilik göstermektedir. Erken ve geç dönem seramikleri aynı plan kareler içinde, karışık olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapı'nın İS. 2. yüzyılın sonlarında inşa edildiği göz önüne alındığında, karışık olarak elde edilen ve farklı dönemsel özellikler gösteren seramik buluntuları arasından yalnızca Roma Dönemi seramik grupları tez çalışması içinde ele alınmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

MOZAİKLİ YAPI ROMA DÖNEMİ SERAMİKLERİ

2.1. TERRA SİGİLLATALAR

Terra Sigillata, İÖ. 2. yüzyıl ile İS. 3. yüzyıl arasında, farklı üretim atölyelerine sahip, parlak kırmızı tonlarda astarlanan seramikler için kullanılan genel bir terimdir. Arkeoloji literatüründe Geç Hellenistik - Erken Roma Dönemi kırmızı astarlı seramikleri olarak yer almaktadır⁴⁴. Bu terim ilk kez Dragendorff tarafından kullanılmaya başlanmış ve terminolojideki yerini almıştır⁴⁵. Dragendorff ilk olarak Avrupa'da bulunmuş olan ve Arretine kapları olarak bilinen Batı Sigillata seramik grubunu değerlendirmiş ve kronolojik olarak araştırma yapmıştır. Doğu Sigillatalar üzerine ilk çalışma ise Priene buluntuları incelenerek Zahn tarafından yapılmıştır⁴⁶. Sonraki süreçte bu seramik grubunun farklı adlandırma ve gruplandırmaları ortaya çıkmıştır.

Terra Sigillata terimi kalıpta yapılmış figürünler için kullanılan "*Sigillum*" kelimesinden gelmektedir. İlk olarak İtalya'daki bazı merkezlerde ortaya çıkartılan Roma Geç Cumhuriyet ve Erken İmparatorluk Dönemine ait kaliteli kilden, kalıpta yapılmış kırmızı astarlı lüks kaplar için kullanılarak seramik terminolojisine eklenmiştir⁴⁷. Bu seramik grubu Roma Dönemi'nin en bilinen seramiklerdir. Terra Sigillataların üretim yerlerine dair ilk önemli bilgileri bize Plinius vermektedir (Naturalis Historia, XXXV,160–161) ve Zahn ise 1904'te Plinius'un verdiği bilgiler ışığında Doğu Sigillatalarını Samos, Pergamon ve Tralles olmak üzere üç gruba ayırmıştır⁴⁸. Loeschcke tarafından Çandarlı'da yapılan kazılarda bol miktarda ortaya çıkartılan Sigillatalar ise diğer gruplardan ayrı olarak ele alınmış ve Çandarlı tipi diye adlandırılmıştır⁴⁹. Bu seramiklerin gruplandırılması eski literatürde Samos, Pergamon ve Çandarlı olarak ele alınmış ve daha sonra M. Kenyon tarafından yeniden sınıflandırılarak ilk kez Doğu Sigillata terimi kullanılmıştır⁵⁰. M. Kenyon

⁴⁴ Uslu 1994, s.4

⁴⁵ Dragendorff 1895, ss.19-150; Ergüner 2012, s.98

⁴⁶ Ergüner 2012, s.98

⁴⁷ Zoroğlu 2003, s.121

⁴⁸ Kaya 2003, s.112

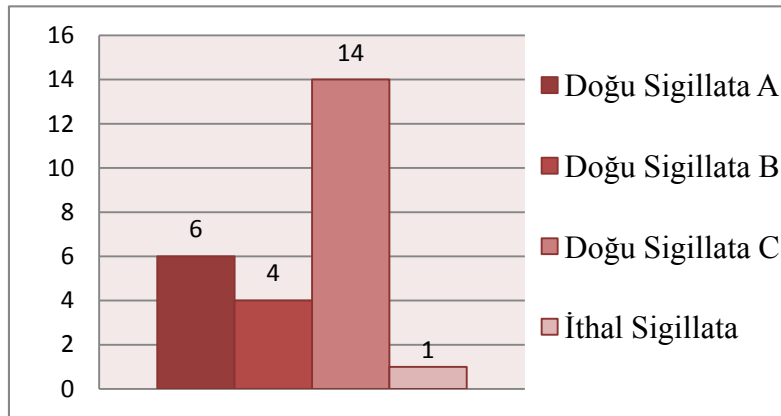
⁴⁹ Loeschcke, s.344

⁵⁰ Kenyon 1957, s.283

çalışmasında bu kapların açık renkli üretimlerini Doğu Sigillata A, kırmızı renkli üretimlerini ise Doğu Sigillata B olarak isimlendirmiştir. S. Loeschcke ise Çandarlı'da yaptığı sondaj çalışmaları sonucu ele geçirdiği kırmızı astarlı kapları ilk iki grupta yer alan formlardan farklı olarak ele almış ve Doğu Sigillata C olarak isimlendirmiştir⁵¹. Hayes, 1985 yılında yaptığı ayrıntılı çalışmada, Doğu Sigillataları için Kenyon'un isimlendirmesini kullanmış, diğer yapımlar için de üretim bölgelerine göre isimlendirmeyi tercih etmiştir⁵².

Smyrna Agora'sı Mozaikli Yapı Roma Dönemi seramikleri başlığı altında yer alan Terra Sigillatalar arasında sözü edilen gruplardan DSA (**Kat.No.1-6**), DSB (**Kat.No.7-10**) ve DSC (Çandarlı) (**Kat.No.11-21**) gruplarının tümüne rastlanılmıştır. Batı Sigillata seramik grubuna, buluntular arasında rastlanılmaması sebebiyle çalışma içinde yer verilmemiştir. Grupların dağılımı rakamsal değerleri ile grafik üzerinde belirtilmiştir (**Tab.1**). Tek buluntu olarak grup içinde yer alan ithal bir Terra Sigillata örneği, üzerinde görülen aplike bezemesi ile bu seramik grubu içinde dikkat çeken bir parçadır. Parça, Ephesos⁵³ ve Atina⁵⁴ örnekleri üzerinden değerlendirilerek İS. 1. yüzyıl ile İS. 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir (**Kat.No.22**). Çalışma içinde Terra Sigillata grubu seramikleri formsal açıdan tabak ve kâse olmak üzere değerlendirilmiştir. Grup içindeki formların dağılımı grafik üzerinde gösterilmiştir (**Tab.2**).

Tablo 1: Terra Sigillata Grup Dağılımı

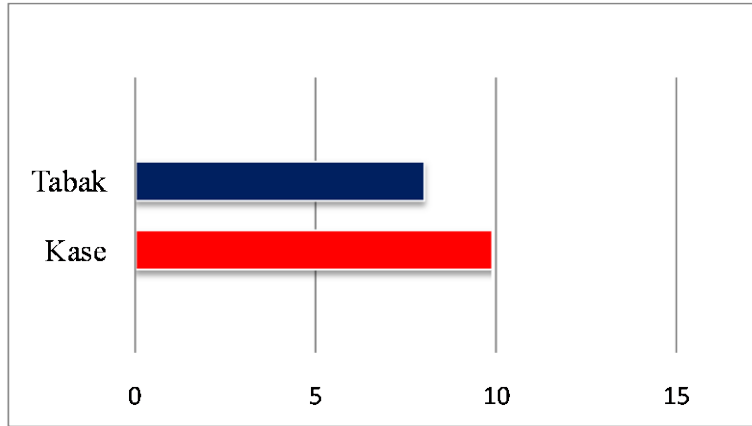
⁵¹ Akbuz 2008, s.30

⁵² Hayes 1985, ss. 9-96; Ergürer 2012, s.99

⁵³ Gassner 1997, s.124

⁵⁴ Hayes 2008, s.176

Tablo 2: Terra Sigillata Form Dağılımı

2.1.1 Doğu Sigillata A

Doğu Sigillata A (DSA) grubunun Plinius'un (Naturalis Historia XXXV 160–161'da) verdiği bilgilere göre üretim yerinin Pergamon olduğu kesin olarak bilinmesine de belli bir süre bu bölge üretim yeri olarak kabul görmüştür. Tarsus, Antiokheia, Samaria ve Tel Anafa'da, DSA büyük bir kap grubunu oluşturmaktadır⁵⁵. Ayrıca Kıta Yunanistan, Batı Anadolu, Adalar, Kilikya, Pamphylia, İtalya ve Trablus'ta bulunan örnekler de mevcuttur⁵⁶. Hayes, Filistin ve İsrail'deki örnekleri değerlendirerek bu grubun en erken üretim tarihi olarak İÖ. 2. yüzyılın ortalarını vurgulamıştır⁵⁷. Kenyon ise en erken tarih olarak İÖ. 86 yılını göstermiştir⁵⁸. Bu grup kaplarının İS. 2. yüzyıla kadar önemini sürdürdüğü ve Doğu Akdeniz'de büyük bir alana ihraç edilmiş olduğu bilinmektedir.

DSA grubu seramiklerinin kili oldukça kaliteli ve kil rengi açıktır. Devetüyü rengi, açık sarımsı kırmızı ya da pembemsi tonlar bu grupta görülür. Grupta çoğunlukla kil üzerlerine uygulanmış kalın kırmızı ve pürüzsüz astar dikkat çekmektedir. Erken örnekler katkısız ve iyi pişmiştir. Geç örnekler ise yine iyi pişmiştir, farklılık olarak mika ve kireç katkıları görülmektedir.

⁵⁵ Anderson - Stajanovic , s.44

⁵⁶ Vapur 2001, s.18

⁵⁷ Hayes 1985, s.12,13

⁵⁸ Akbuz 2008, s.32

Bu çalışmada DSA formlarına ait üç adet ağız-gövde, üç adet kaide olmak üzere toplamda altı adet parça yer almaktadır. Parçalar ağız ve gövde biçimleri dikkate alınarak içe dönük ağızlı (**Kat.No.1**), dışa çekik ağızlı (**Kat.No.2**) ve dirsekli (omurgalı) gövdeliler (**Kat.No.3**) olarak gruplandırılmışlardır. İçe dönük ağızlı kap oldukça şişkin bir gövdeye sahiptir. Dışa çekik ağızlı parçanın gövdesi konik daralmaktadır. Kaideler yükseltilmiş oturma düzlemine sahiptirler (**Kat.No.4-6**). En erken örnek (**Kat.No.1**) İÖ. 1. yüzyıl, en geç örnek (**Kat.No.6**) İS. 1 yüzyılın son çeyreği olarak belirlenmiştir. Tüm parçalar; kil, hamur, profil özellikleri ile katalog bölümünde kronolojik sırayla detaylı bir şekilde değerlendirilmiştir (**Kat.No.1-6**).

2.1.2. Doğu Sigillata B

Doğu Sigillata B (DSB) seramik grubu Augustus döneminden İS. 2. yüzyılın ortalarına kadar Doğu Sigillata grubunun kaliteli seramikleri olarak tanınmış ve bu özelliğini sürdürmüştür⁵⁹. Uzunca bir süre bu seramik grubu Samos⁶⁰ kapları olarak isimlendirilmişlerdir.

DSB gurubu, kırmızı firnisli seramiklerin devamı niteliğinde olup, Ege ve Karadeniz bölgelerinde İS. 2. yüzyıl sonuna kadar devam etmiştir. Kil rengi olarak kırmızımsı kahve ya da kırmızımsı-turuncu renkleri görülen DSB grubu seramiklerinin firnişi kaygan ve cilalıdır⁶¹. Bu da parçaların biraz daha parlak görünmesini ve yumuşak bir dokuya sahip olmasını sağlamıştır. DSB grubunda yer alan tüm kaplarda görülmese de zaman zaman bu kapların ağız kenarlarında rulet bezemelere rastlanılmıştır. Bununla beraber baskı motifleri ve aplikler süsleme amaçlı kullanılmışlardır⁶². Plinius'un verdiği bilgilere göre bu tipteki kaplar Bergama, Samos ve Tralles (Aydın) kentlerinde üretim görmüşlerdir⁶³.

DSB grubu kapları da kendi içinde DSB I ve II olarak ayırım göstermektedir. Bu ayırım, Hayes tarafından seramiklerin form, hamur, firnis ve çömlekçi

⁵⁹ Lund 2003, s.125

⁶⁰ Waage 1933, ss. 291-293

⁶¹ Anderson - Stajanovic, s.50

⁶² Hayes 1985, Tab. XI-XV

⁶³ Hayes 1985, ss. 50-52; Ergürer 2012, s.99

damgalarına göre ortaya çıkmıştır. Bu seramiklerin yapımında kalıp tekniğiyle beraber çark tekniğinin de kullanıldığı bilinmektedir⁶⁴.

DSB I grubunda daha çok keskin profiller yer almıştır. Bu grubun seramiklerinin çoğunluğunda kalıp yapımı tekniği kullanılmış ve parçalar ince cidarlı olarak yapılmıştır⁶⁵. DSB I grubu seramikleri mika katkılı ve sert bir dokuya sahiptir. Kil rengi olarak pembemsi bir ton görülür. Oldukça parlak astar kullanılmıştır. Koyu kırmızı veya turuncumsu renkte olan astar kalitelidir. DSB II grubu ise daha basit profillidir. Bu grup seramikleri yumuşak dokulu ve daha yoğun mika katkılıdır. Kil renkleri ise daha kırmızıdır. Astar soluk renkte turuncu - kırmızı tonlarındadır. DSB I grubunun üretimi İÖ. 1. yüzyılın 3. çeyreğinden, İS. 1 yüzyılın 3. çeyreğine kadar devam ederken, DSB II grubu ise İS. 1. yüzyılın 3. çeyreğinden, İS. 2. yüzyılın ortalarına kadar sürmüştür⁶⁶.

Mozaikli Yapı Roma Dönemi seramik buluntuları arasında DSB grubuna ait iki adet ağız - gövde, iki adet kaide parçası olmak üzere toplamda dört adet parça değerlendirilmiştir. Parçaların tarihlendirilmesinde Ephesos,⁶⁷ Atina⁶⁸ ve Knossos⁶⁹ örneklerinden yararlanılmıştır. Yerli kaynaklar da örnek olarak ele alınmıştır. DSB grubuna ait en erken parça İS. 1. yüzyılın başına **(Kat.No.7)**, en geç parça ise İS. 1. yüzyılın ikinci yarısına **(Kat.No.10)** tarihlendirilmiştir. Dudak kenarı yivlerle süslenmiş açık renkli, omurgalı gövdeye sahip parça grup içinde dikkat çekicidir **(Kat.No.8)**. Kaide örnekleri yükseltilmiş düzleme sahiptir **(Kat.No.9-10)**. Parçalara hamur, astar, ölçü ve diğer özellikleri ile beraber detaylı olarak katalog bölümünde yer verilmiştir **(Kat.No.7-10)**.

2.1.3. Doğu Sigillata C

Kenyon tarafından bu kaplar Doğu Sigillata C olarak adlandırılmıştır⁷⁰. Aynı zamanda DSC grubu kapları Çandarlı olarak da isimlendirilmişlerdir. Çandarlı, Bergama yakınlarında bir üretim merkezi olarak önem taşımaktadır. Loeschcke

⁶⁴ Erol 2004, s.20

⁶⁵ Hayes 1985, Tab. XI-XV

⁶⁶ Anderson- Stajanovic, s.51

⁶⁷ Gassner 1997, s.130,131

⁶⁸ Hayes 2008, s.161

⁶⁹ Sackett 1992, Lev.167-21

⁷⁰ Kenyon 1957, s.283; Ergürer 2012, s.101; Hayes 1972, s.316

tarafından ilk kez üretim merkezinin yakınlarında tespit edilen bu kaplar üretim yerinin ismini almıştır⁷¹. Meyer-Schlichtmann ise DSC Çandarlı seramiklerinin Bergama'da daha erken üretimlerinin görüldüğü seramikleri kapsamadığını, Çandarlı üretimleri ile benzer ve farklı olan özellikleri değerlendirerek bu grup seramiklerini "Bergama Sigillata" olarak isimlendirmeyi tercih etmiştir⁷². Ancak Çandarlı isimlendirilmesi daha sık kullanılmıştır.

Doğu Sigillata C (DSC) grubu özellik olarak çeşitli farklılıklar gösterdiğinden erken ve geç olarak sınıflandırılmıştır⁷³. Hayes'e göre erken örnekler İS. 1. yüzyıla, geç örnekler ise İS. 2. ve 3. yüzyıla denk gelmektedir. Kalınlıkları orta sertlikte olan kapların geç dönemlerinde, kil yapılarında katkı maddesi olarak altın veya gümüş mika görülmektedir⁷⁴. Kil renkleri arasında açık kahverengi, sarımsı kahve ve açık kırmızı renkler yer almaktadır. Genel olarak kapların tüm yüzeyinde astar görülür ve bu astarlar turuncu, kırmızımsı-turuncu ve koyu kırmızı tonlarındadır.

Çalışma içerisinde DSC formlarına ait sekiz adet ağız-gövde, üç adet kaide olmak üzere toplamda on bir parça incelenmiştir. Bu grup formları ağız profilleri ve gövde yapısı ele alınarak, dışa dönük ağızlı (**Kat.No.11-13**), dirsekli (omurgalı) (**Kat.No.14-17**) ve sarkık dudaklı (**Kat.No.18**) olarak gruplandırılmıştır. Parçalar arasında tam profil veren tek bir örnek vardır (**Kat.No.17**). Üzeri kazıma çizgi detaylı ve dal motifli, omurgalı gövdeye sahip parça ise DSC grubunun içinde dikkat çeken bir örnektir (**Kat.No.16**). Grup içinde en erken tarihleme İÖ. 2. yüzyıl (**Kat.No.11**), en geç tarihleme İS. 2. ve 3. yüzyıl (**Kat.No.18**) olarak belirlenmiştir. Grupta yer alan kaide formlarının tümü düz ve geniş oturma düzlemine sahiptir (**Kat.No.19-21**). Tarihlendirmede çoğunlukla Atina⁷⁵ örneklerinden yararlanılmıştır. Parçalara ait kil, hamur özelliklerine, ölçülere ve diğer bilgilere katalog bölümünde detaylı bir şekilde yer verilmiştir (**Kat.No.11-21**).

---

⁷¹Loeschcke 1912, s.344-407

⁷²Meyer-Schlichtmann 1988, s.13

⁷³Hayes 1972, s.316,317

⁷⁴Doksanaltı 2006, s.471

⁷⁵Hayes 2008, ss.196,199,200,201

2.2. GEÇ ROMA KIRMIZI ASTARLI SERAMİKLERİ

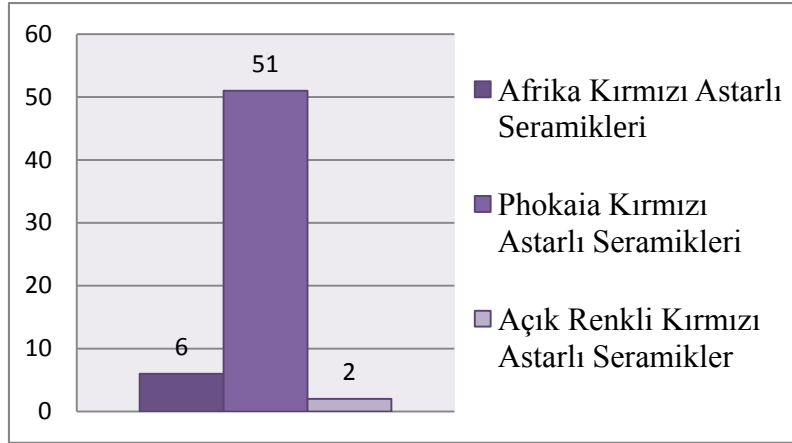
Sigillataların devamı olarak nitelendirilmiş bu seramik grubu, Terra Sigillata'lara kıyasla daha fazla katkıya sahip bir kil ve daha ince bir astar ile karşımıza çıkmaktadır. Bu seramikler uzun süre üretim görmüş ve geniş alanlara yayılmıştır. Daha çok servis amaçlı kullanılan seramik kaplardır. İlk başlarda Lamborgia tarafından bu kaplar "*Terra Sigillata Chiara*" olarak adlandırılmış, Waage ise Geç Roma A-B olarak ifade etmiştir⁷⁶. Tüm bu ifadelerin sonunda seramikler en son Geç Roma kırmızı astarlı seramiği olarak literatürde yer almıştır. Bu seramik grubu Afrika kırmızı astarlı seramiği, Phokaia kırmızı astarlı seramiği, Kıbrıs kırmızı astarlı seramiği ve Açık renkli Geç Roma seramiği olarak farklı başlıklar altında ele alınmıştır.

Bu çalışma kapsamında incelenen seramik buluntularının göz önünde bulundurulmasıyla Afrika kırmızı astarlı seramikler, Phokaia kırmızı astarlı seramikler ve Açık Renkli Geç Roma seramikleri değerlendirilmiş, Kıbrıs kırmızı astarlı seramikleri grubu buluntular arasında olmaması sebebiyle çalışma içine dâhil edilmemiştir. Smyrna Agorası Mozaikli Yapı Roma Dönemi seramikleri arasında 51 adet Phokaia kırmızı astarlı seramikleri, 6 adet Afrika kırmızı astarlı seramikleri ve 2 adet Açık Renkli Geç Roma seramikleri olmak üzere toplamda 59 adet parça ele geçmiştir. Ele geçen parçalar formlarına göre tabak ve kâse olarak değerlendirilmişlerdir. Form dağılımı çerçevesinde "*Diğer*" başlığı altında ele alınmış Açık Renkli Geç Roma seramiği grubunda yer alan formun Geç Roma kırmızı astarlı seramik grubu içinde kesin olmamakla beraber testi veya kapalı kap formlarına ait bir kaide parçası olabileceği düşünülmektedir (**Kat.No.80**). Bu parçalar tüm özellikleriyle beraber kronolojik olarak katalog bölümünde detaylı bir şekilde ele alınmıştır (**Kat.No.23-81**). Parçaların farklı gruplara ve formlara göre rakamsal bilgileri grafik üzerinde verilmiştir (**Tab.3-4**).

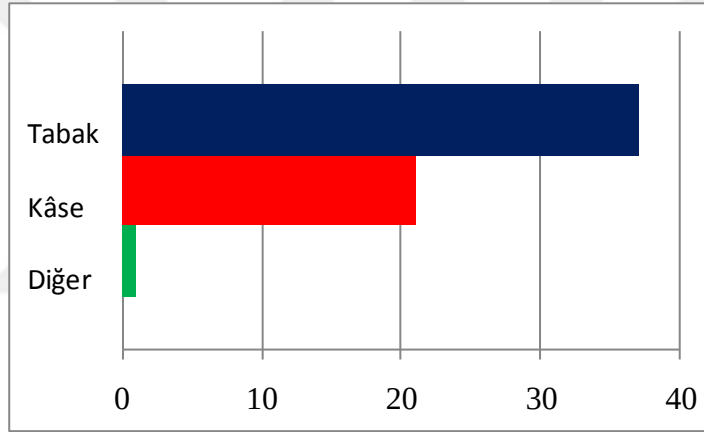
---

⁷⁶ Hayes 1972, s.10

Tablo 3: Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramiklerin Grup Dağılımı

Tablo 4: Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramiklerinin Form Dağılımı

Çalışma kapsamında Geç Roma kırmızı astarlı seramikleri arasında ilk olarak değerlendirilecek olan seramik grubu, uzun süreli ve yoğun olarak üretim göstermiş olan Afrika kırmızı astarlı seramik grubudur.

2.2.1. Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri

Geç Roma kırmızı astarlı seramik grubunun en önemli gruplardan birini oluşturan Afrika kırmızı astarlı seramikleri, bu ismini, Hayes tarafından yazılmış ve seramik araştırmaları içinde önem arz etmiş bir çalışma olan “*Late Roman Pottery*” adlı yayın ile almıştır⁷⁷. Bu seramikler İS. 1. yüzyıldan, İS. 7. yüzyıla kadar üretim göstermiştir.

Afrika kırmızı astarlı seramikleri üzerine ilk çalışma, 1833 yılında, Kuzey Afrika’da Thapsus’ta bulunmuş bir testi üzerine, Falbe tarafından yapılmıştır⁷⁸. Bunun üstüne en önemli çalışma Waage tarafından Atina Agorası buluntuları üzerinde gerçekleşmiştir. Waage, bu grup seramiklerini A ve B olarak isimlendirmiş ve bu terminoloji günümüzde de çalışmalarda bu şekilde yer almıştır⁷⁹. Hayes tarafından yapılan çalışmalar bu seramiklerin terminolojisi, tipolojisi ve kronolojisi üzerine en temel bilgileri bizlere sunmaktadır. Hayes, bu seramikleri gruplandırmış, buluntu yerleri ve durumlarını değerlendirerek karşılaştırma ve tarihlendirme yapmıştır.

Afrika seramikleri ile ilgili bir diğer önemli çalışma da Mackensen tarafından yapılmıştır. Mackensen Tunus atölyelerindeki seramikleri incelemiş ve yeni bir grup oluşmasını sağlamıştır⁸⁰. Afrika seramiklerinin üretim yeri isminden de anlaşılacağı üzere Kuzey Afrika’dır. Bu bilgiyle birlikte Tunus ve çevresi de ana üretim yeri olarak kabul görmektedir⁸¹. Tunus’ta yer alan El Mahrine ve farklı üretim yerleri de bunun ispatı durumundadır⁸². İS. 4. ve 5. yüzyılda geniş bir yayılım özelliği gösteren bu kaplar Akdeniz’in tümüne, Rusya’dan Suriye’ye olmak üzere büyük bir alana ihraç edilmişlerdir⁸³. Bu seramiklerin üretiminde İS. 5 yüzyılda azalma görülse de, üretim İS. 7. yüzyıla kadar devam etmiştir. Aynı zamanda İS. 5. yüzyılda Kıbrıs ve Phokaia üretim merkezleri de ortaya çıkmıştır. Bu merkezlerle beraber kap sayısı ve çeşitliliği de artış göstermiştir. Afrika kırmızı astarlı seramiklerin dağılımına, Kuzey Afrika şehirlerinin dönem içerisinde önemli ve kullanışlı ticaret yolları üzerinde olması

⁷⁷ Hayes 1972, s.13; Ergüner 2012, s.116

⁷⁸ Hayes 1972, s.2

⁷⁹ Waage 1933, ss. 294-298; Ergüner 2012, s.117

⁸⁰ Mackensen 1933; Ergüner 2012, s.118

⁸¹ Hayes 1972, s.297

⁸² Mackensen 1998, ss.24-30

⁸³ Hayes 1972, s.455-457

büyük katkı sağlamıştır.⁸⁴ Geç Roma seramikleri içinde form çeşitliliği açısından yoğunluk gösteren grup Afrika kırmızı astarlılardır. Hayes, bu grup için 200 form belirlemiştir⁸⁵. İlk başta bu grup kaplarının İtalya ve Galia Sigillataları'nın taklidi olduğu belirlenmiş ve daha sonra bu grup kendi özgün formlarını oluşturmaya başlamıştır. Hayes, üretimin nasıl olduğuna dair net fikirler sunmamışsa da formlara göre kapların bazılarının kalıp yapımı olduğunu bazılarının ise çark yapımı olduğunu belirtmiştir⁸⁶. Hayes'a göre erken örneklerin çoğunda kalıp yapımı tekniği kullanılmıştır.

Genel olarak kâse ve tabak formlarının görüldüğü bu grup kaplarının kil ve astar yapısına bakarak diğer kırmızı astarlı seramik gruplarından ayırt etmek oldukça mümkündür. Erken ve geç dönemlere göre farklılık görülse de hamur genellikle sert yapıdadır. Katkı maddesi olarak kireç, kuvars ve az miktarda mika görülmektedir. Kil rengi, turuncumsu kırmızı ve kiremit kırmızısı tonlarında kullanılmıştır. Astar kil rengine uygun şekilde uygulanmıştır. Hayes, astarın erken dönemlerde kabın her yerinde uygulandığını geç dönemlere doğru ise sadece kabın içinde ve ağız kenarında uygulandığını ifade etmiştir⁸⁷. Astarın kalitesi ve yoğunluğu da zaman içinde değişiklik göstermiştir. Kaliteli ve parlak astar, ince ve soluk bir hal almıştır. Bu kullanış biçimi sık sık değişiklik göstermiştir. Afrika kırmızı astarlı seramik grubu süsleme tarzı açısından da önemlidir. Bezemeler, yivler, baskı veya damga motifleri, kabartma süslemeleri bu kap grubu üzerinde kullanılmıştır. Hayvansal figürler, rulet bezemeler ve haç motifleri grubun diğer süsleme grupları arasında yer almaktadır.

Çalışma içinde Afrika kırmızı astarlı seramik buluntularına ait dört adet ağız-gövde, iki adet kaide olmak üzere toplamda altı adet kap incelenmiştir. Üzeri çentiklerle detaylandırılmış dışa çekik ağız profilli ağız-gövde parçası dikkat çekicidir (**Kat.No.23**). Bu kap aynı zamanda Afrika kırmızı astarlı kap grubunun erken örnekleri arasında yer almaktadır. Tarihlendirme de konuyla ilgili detaylı bir araştırma yapmış olan Hayes'in "*Late Roman Pottery*" adlı çalışması dikkate alınmıştır. Diğer üç ağız-gövde parçası dolgun bir ağız profiline sahiptir (**Kat.No.24-26**). Kaide formları, oturma düzlemi yükseltilmiş (**Kat.No.28**) ve düz oturma düzlemine (**Kat.No.27**) sahip örnekler olarak grup içinde değerlendirilmişlerdir.

⁸⁴ Işık-Adabelli, s.20

⁸⁵ Hayes 1972, s.19-210

⁸⁶ Hayes 1972, s.292-294

⁸⁷ Hayes 1972, s.288-292

Grup içindeki en geç tarihleme İS. 7. yüzyıl olarak belirlenmiştir **(Kat.No.27)**. Afrika kırmızı astarlı seramik kaplarının kil ve hamur özelliklerine, ölçü ve detaylı açıklamalarına katalog bölümünde yer verilmiştir **(Kat.No.23-28)**.

2.2.2. Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri

Geç Roma kırmızı astarlı seramiklerinin bir diğer önemli grubunu oluşturan seramik grubudur. Phokaia'nın üretim yeri olduğu belirlenmeden önce bu grup seramiklerinin sınıflandırmasını ilk kez yapan Waage, kapları Geç Roma C ("Late Roman C Ware") olarak adlandırmıştır⁸⁸. Bu adlandırma uzunca bir süre kullanılmış, daha sonra bu grup seramiklerinin üretiminin İzmir'in bugünkü Foça ilçesinde, yani antik Phokaia şehrinde ve yakınlarında olduğu belirlenmiştir⁸⁹. Geç Roma C seramikleri, Akdeniz Havzasında, özellikle Batı Anadolu ve Yunanistan kıyılarında, Afrika kırmızı astarlıları'nın yanı sıra, benzer üretim teknikleriyle geliştirilmiş olan yeni bir kırmızı astarlı seramik grubu olarak nitelendirilmiştir⁹⁰. Phokaia, ana üretim merkezi olarak kabul edilse de bu grup seramiklerinin aynı zamanda Ephesos gibi, bölge içinde birbirine paralel kentlerde de üretim gördüğü düşünülmektedir⁹¹.

Phokaia seramik grubu üzerine ilk çalışmalar Atina Agorası buluntuları üzerinden Waage tarafından yapılmıştır⁹². Bunun üzerine en önemli çalışmayı Hayes gerçekleştirmiştir. Hayes bu grubu Geç Roma C olarak isimlendirmiş, 10 farklı form belirlemiş ve detaylı bir şekilde değerlendirmiştir⁹³.

Bu seramiklerin üretimi İS. 4. yüzyılın sonlarında başlamıştır ve İS. 5. yüzyıldan 7. yüzyıla kadar devam etmiştir. Bu seramik grubunun kullanımı yoğun olarak Batı Anadolu'da görülmekle beraber Yunanistan, Suriye, Kıbrıs, Rusya, İtalya ve İngiltere'ye kadar talep görmüştür⁹⁴.

Phokaia kırmızı astarlı seramikleri, sert dokuludur. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum görülür. Seramiklerin hamuru genellikle iyi pişmiştir. Kil rengi olarak kırmızımsı kahve, kırmızımsı turuncu ve turuncu renkler görülür. Astar

---

⁸⁸ Waage 1933, s.298

⁸⁹ Hayes 1980, s.525

⁹⁰ Doksanaltı 2006, ss.493, 494

⁹¹ Meriç 2002, s.69

⁹² Waage 1933, ss.298-300

⁹³ Hayes 1972, ss.323-370

⁹⁴ Hayes 1972, ss.368-369

uygulaması incedir ve renk tonu olarak kil renginden biraz daha koyudur. Erken örneklerde biraz daha yoğun astar uygulanmıştır ve renk turuncu olmuştur. Fırınlanmadan kaynaklı bazı parçalarda renk farklılıkları oluşmuştur⁹⁵.

Bu kaplarda İS. 5. ve 6. yüzyıllarda baskı ve rulet bezemeleri görülmektedir. Rulet bezeme türü daha çok kapların ağız kenarlarında ve tondolarında uygulanmıştır. Baskı bezeme ise Hayes tarafından üç evrede sınıflandırılmıştır⁹⁶. İlk evre Afrika kırmızı astarlı seramiklerinde rastlanan bitkisel bezemeler, ikinci evre sıralı hayvan ve haç motifleri, üçüncü evre ise tondoda yer alan hayvan ve haç motifleridir⁹⁷. Phokaia kırmızı astarlı seramikler çeşitlilik bakımından fazla değildir. Fakat geniş alanlara yayılması ve üretimin verdiği yoğunluk sebebiyle günlük kullanım kapları içinde servis amaçlı tercih edilen kaplar arasında önemli bir yer almıştır.

Phokaia üretim merkezinin Smyrna'ya yakın olması Smyrna Agorası'nda da bu seramik grubu kaplarına rastlanılmasında önemli bir etken oluşturmaktadır. Çalışma içerisinde değerlendirilen Geç Roma kırmızı astarlı seramiklerin çoğunluğunu Phokaia seramik grubu oluşturmaktadır. Bu da bir önceki açıklamanın ispatı niteliği taşımaktadır.

Çalışma içinde 59 adet kap incelenmiş ve 51 adet kap Phokaia kırmızı astarlı seramik grubunda değerlendirilmiştir. Parçaların tümünde katkı maddesi olarak mika ve kireç görülmektedir. Kaplar ağız profillerine ve gövde biçimlerine göre içe dönük ağızlı (**Kat.No.29-31**), dışa çekik ağızlı (**Kat.No.32-38**), düz ağız tablalı (**Kat.No.39-42**), dolgun ağızlı (**Kat.No.59-69**) ve sarkık dudaklı (**Kat.No.68**) olmak üzere ayrılmakla beraber gövde formuna göre de dirsekli (omurgalı) (**Kat.No.44-58**) olarak nitelendirilmiştir. Tam profil veren üç adet kap örneği grup içinde çeşitlilik sağlamıştır (**Kat.No.70-72**). Dudak kenarı ve gövde kısmı kazıma bezemeleri olan kaplar Phokaia grubu formlarının bezemeli örneklerini bizlere sunmaktadır (**Kat.No.40-41, 45, 71**). Grubun en erken tarihli örneği İS. 4. yüzyıl en geç tarihli örneği ise İS. 6. yüzyıl olarak belirlenmiştir. Tondo kısmında haç motifi olan kap Phokaia grubunun geç dönem bezeme motiflerinin bir örneğini bizlere sunmaktadır (**Kat.No.77**). Bir başka motif örneği yine kabın tondosuna yerleştirilmiş balık

---

⁹⁵ Hayes 1972, s.324

⁹⁶ Hayes 2008, s.84

⁹⁷ Hayes 2008, s.84

figürüdür **(Kat.No.79)**. Bu örnek Hayes'in Geç Roma C olarak adlandırdığı grup içindeki hayvansal figürler⁹⁸ dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Kapların değerlendirilmesinde çeşitli kaynaklar ile birlikte konuya önemli katkılar sağlayan Hayes birincil kaynak olarak kullanılmış ve kronoloji açısından karşılaştırma yapılabilmesine olanak sağlamıştır. Aynı zamanda M. Fırat'ın Phokaia çalışmalarıyla birlikte yerli ve yabancı farklı kaynaklar da dikkate alınmıştır. Parçaların kil ve hamur özelliklerine, ölçü bilgileri ve detaylı açıklamalarına katalog bölümünde detaylı bir şekilde yer verilmiştir **(Kat.No.29-79)**.

2.2.3 Açık Renkli Geç Roma Seramikleri

Hayes tarafından ilk kez "Light Colored" olarak adlandırılan⁹⁹ bu seramik grubu çok az çalışma içinde incelenmiştir. Bu gruba yönelik bir sınıflandırma yapmamış olan Waage, gruba ait seramik formlarının ilk incelemelerini kendisi yapmıştır¹⁰⁰. Hayes'in Atina Agorası¹⁰¹ çalışmaları kapsamında bu gruba ait örnekler yer almaktadır.

Hayes bu gruba ait formların üretim merkezleri olarak Anadolu'yu ve Knidos'u vurgulamıştır¹⁰². Açık renkli seramik grubunun Anadolu'daki dağılım yerleri arasında Parion¹⁰³, Konstantinapolis¹⁰⁴, Anemorium¹⁰⁵, Antiokheia¹⁰⁶ ve Smyrna¹⁰⁷ gibi önemli kentler yer almaktadır. Anadolu dışındaki buluntular üzerinde, Hayes'in çalışma yaptığı Atina Agorası¹⁰⁸ önem taşımaktadır.

Açık renkli Geç Roma seramiklerinde, özellikle Phokaia olmak üzere önemli üretim merkezlerin etkilerini görmek mümkündür. Phokaia etkisi en çok rulet bezemeler ile kendisini göstermektedir. İsmi renk özelliğinden alan bu seramik grupları mika ve kireç katkılı, açık tonlarda pembemsi, krem, açık kahverengi renklere sahiptir. Soluk kırmızı veya açık kahverengi tonlarında kullanılan astar da

⁹⁸ Hayes 1972, s.358

⁹⁹ Hayes 1968, s.211

¹⁰⁰ Waage 1948, s.42; Ergüner 2012, s.193

¹⁰¹ Hayes 2008, ss.91,92

¹⁰² Hayes 2008, s.91

¹⁰³ Ergüner 2012, s.194

¹⁰⁴ Hayes 1992, ss.7, 93-95,100-106

¹⁰⁵ Williams 1989, s.59

¹⁰⁶ Waage 1948, s.42

¹⁰⁷ Doğer 2005, s.102

¹⁰⁸ Hayes 2008, ss.91,92

oldukça kalitelidir. Bu grup kaplarının hamurlarında daha çok altın rengi mika parçaları görülmektedir¹⁰⁹. Kaplar diğer Geç Roma kırmızı astarlı seramikler gibi servis amaçlı kullanım görmüşlerdir.

Tez çalışması kapsamında bu seramik grubuna ait iki adet kaide parçası incelenmiştir (**Kat.No.80-81**). Kaplar kalın cidarlı ve iyi pişmiş bir hamura sahiptir. Atina Agorası¹¹⁰ örneklerindeki karşılaştırmalar sonucu İS. 5. yüzyıla tarihlendirilmişlerdir. (**Kat.No.81**) örneğindeki parçanın tondosunda kazıma çizgi detayları görülmektedir. Diğer kaide parçasında ise kabın dış yüzeyinde yivlere yer verilmiştir (**Kat.No.80**). Bu iki parça katalog bölümünde detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

---

¹⁰⁹ Fırat 2011, s.159

¹¹⁰ Hayes 2008, Fig.43, 1444-1454

2.3. PİŞİRME KAPLARI

Piştirme kapları günlük hayatta özellikle mutfak işlerinde kullanılan ısıyla rahatlıkla temas edebilen kaplardır. Bu kaplar masa, servis, mutfak ve depolama amaçlı kullanılabilen kaplar arasında yer almaktadır. Kaplar, piştirme sırasında ateş ile direkt temas etmesi nedeniyle ısıya karşı dayanıklılığının artırılması için yapılan bol katkılı hamuru, piştirme sırasında oluşan isli dış yüzeyleri ve kapak kullanımına da uygun formları ile diğer seramik gruplarından ayrılmaktadırlar¹¹¹.

Piştirme kapları genellikle ince cidarlı olup mika, kum, kireç ve taşçık gibi katkı maddelerine sahiptirler¹¹². Antik çağlarda üretilen piştirme kaplarının üretim yerleri farklı olsa dahi bu kaplar birbirleriyle oldukça benzer özellikler göstermektedir. Bunun sebebi de kullanım amaçlarının aynı olması ve kapların günlük ihtiyaçlara yönelik olmasıdır. Günlük kullanım için oldukça yeterli ve elverişli olan bu kaplar uzun süre tercih edilmiş ve genel form özelliklerini korumuşlardır. Hellenistik kap formlarını takip eden Roma Dönemi piştirme kapları kendi içinde de yeni formlar ortaya çıkarmıştır¹¹³. Erken Roma Dönemi'ne ait piştirme kapları formlarında Hellenistik Dönem özellikleriyle karşılaşmak oldukça mümkündür¹¹⁴.

Yirminci yüzyılın ortalarında mutfak seramikleri ile ilgili yapılan çalışma ve araştırmalarda piştirme kaplarına önem verilmiştir. Bu çalışmalar özellikle Atina Agorası¹¹⁵, Ephesos¹¹⁶ ve Didyma¹¹⁷ gibi önemli kentlerde yapılmış ve buralardaki buluntular stratigrafi sağlamaları sebebiyle büyük önem kazanmıştır¹¹⁸. Bununla beraber Anadolu'da yapılan kazı çalışmaları sonucu elde edilen seramik buluntularının da incelenip değerlendirilmesi konu ile ilgili farklı ve yeni bilgiler edinmemizi sağlamıştır¹¹⁹. Bu kapların üretim yerleri ile ilgili kesin olarak bilgiye ulaşılamamıştır. İS. 1. ve 3. yüzyıl aralığında Akdeniz'den başlayarak Adriyatik'e

---

¹¹¹ Özdemir 2009, s.45

¹¹² Korkut-Ercan 2008, ss.102,103

¹¹³ Özdemir 2009, s.45

¹¹⁴ Özdemir 2009, s.45

¹¹⁵ Robinson 1959, s.33

¹¹⁶ Gassner 1997, s.102

¹¹⁷ Wintermeyer 2004, ss.14-18.

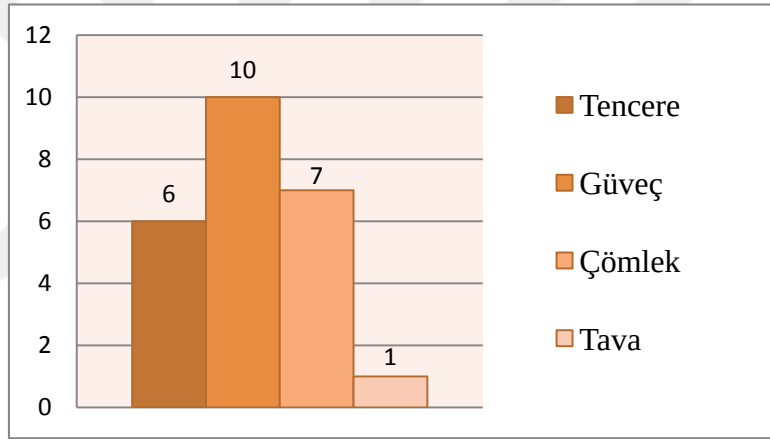
¹¹⁸ Özdemir 2009, s.45

¹¹⁹ Aydemir 1995, ss.71-75

kadar geniş bir dağılım gösteren pişirme kapları üretim yerleri hakkında farklı görüşler ortaya atılmıştır.

Seramik çalışmalarında pişirme kapları kullanım amaçları ve formlarına bağlı olarak güveç, tencere, çömlek ve tava olmak üzere alt gruplara ayrılmıştır¹²⁰. Bu çalışmada Smyrna Agorası mozaikli yapı kazılarında ele geçen pişirme kapları, formlarına göre ayrılmış ve kronolojik olarak katalog bölümünde sıralanmıştır. Toplamda 24 adet pişirme kabı ele alınmış, bunlar tencere (**Kat.No.82-87**), güveç (**Kat.No.88-97**), çömlek (**Kat.No.98-104**) ve tava (**Kat.No.105**) başlığı altında değerlendirilmiştir. Pişirme kapları gruplarının sayısal verileri grafik üzerinde gösterilmiştir (**Tab.5**).

Tablo 5: Pişirme Kapları Form Dağılımı

2.3.1. Tencereler

Tencereler derin bir form yapısına sahip olmaları sebebiyle haşlama, kaynatma veya çorba gibi su ve sıvı gıdaların öncül olarak kullanıldığı kap formlarıdır. Genellikle yuvarlak tabanlı ve derin gövdeye sahiptirler. Bu kaplarda taşımayı kolaylaştırmak amaçlı yatay ya da dikey kulplar görülür. Çoğu zamanda hızlı soğumayı engellemek amaçlı kapaklar da kullanılmıştır.

Pişirme kaplarının genelinde olduğu gibi tencere formları da ince cidarlı kaplardır. İnce cidar ısının emilimini kolaylaştırmaktadır¹²¹. Tencereler daha çok

¹²⁰ Lüdorf 2006, ss.41-50

¹²¹ Korkut-Ercan 2008, ss.103,104

pişirme amaçlı kullanılmış olsalar da saklama ve depolama amacıyla da kullanım görmüşlerdir.

Smyrna Agorası Mozaikli Yapı buluntularında altı adet tencere örneğine rastlanılmıştır. Parçalardan bir örnek ağız profili açısından farklılık göstermektedir. Ağız profili kapak oturtulacak biçimde içbükey şekillendirilmiştir (**Kat.No.85**). Diğer tüm örneklerin ağız profili dışa doğru eğimlidir (**Kat.No.82-84, 86, 87**). Tencere formunda en erken tarihleme İÖ. 2. yüzyıl (**Kat. No.82**), en geç tarihleme ise İS. 4. ve 6. yüzyıl (**Kat.No.86**) olarak belirtilmiştir. Kullanımdan dolayı parçalar üzerinde gri tonlarında renk ve yanık izleri görülmektedir. Parçaların kil, hamur özellikleri, ölçü bilgileri ve açıklamaları katalog bölümünde detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

2.3.2. Güveçler

Tencerelere kıyasla daha yassı bir gövde formuna sahip kaplardır. Geniş bir ağıza ve yuvarlak tabana sahip sığ kaplardır. Yunan terminolojisinde "*Lopas*" olarak tanınan bu seramikler Roma Dönemi'nde birden fazla isimle anılmaktadır¹²². Formun en erken örnekleri Atina Agorası'nda bulunmuş ve tarihi İÖ. 5. yüzyılın son çeyreği olarak belirlenmiştir¹²³.

Güveç formu Hellenistik Dönem'de lopas olarak değerlendirilmiş ve Roma Dönemi güveç formunun oluşmasını sağlamıştır¹²⁴. Güveçler sığ bir forma sahip olmaları sebebiyle daha çok kavurma tarzı, az sulu yemeklerin pişirilmesinde ve kızartma tarzı yemeklerde kullanılmışlardır¹²⁵.

Kapların ince cidarlı olması tüm pişirme kaplarında görülen bir özellik olmakla beraber ısının kolay emilmesini sağlamaktadır. Kabin yuvarlak tabanı ise rahatlıkla emilen ısının kapta tümüyle hissedilmesini kolaylaştırmıştır. Form özellikleri arasında kapak ve kulp görmek mümkündür. Bu kaplar pişirme amaçlı kullanımlarının yanında ayrıca depolama amaçlı da kullanılmışlardır.

Smyrna Agorası Mozaikli Yapı Roma Dönemi seramik buluntuları arasında güveç formuna ait on adet parça ele geçmiştir. Bu formun çoğunluğunu dışa çekik

¹²² Hilgers 1969, s.41

¹²³ Sparkes-Talcott 1970, s.227

¹²⁴ Rotroof 2006, ss.179-186

¹²⁵ Özdemir 2009, s.47

ağız profiline sahip parçalar oluşturmaktadır. Dışa çekik ağız profilinden farklı olarak iki adet içe çekik ağız profilili parça dikkat çekmektedir (**Kat.No.93,97**). Parçalar ince ve orta kalınlıkta cidara sahiptirler. Kullanıma bağlı olarak gri renk tonları ve yanık izleri parçaların yüzeylerinde görülmektedir. İki adet kulplu güveç örneği de grup içerisinde yer almaktadır (**Kat.No.91,92**). Güveç formundaki tüm buluntular kronolojik sıra ile katalog bölümünde detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Parçaların tarihlendirilmesinde Knossos¹²⁶ , Ephesos¹²⁷ ve Phokaia¹²⁸ çalışmaları örnek teşkil etmiştir. En erken örnek İÖ. 1. yüzyıl (**Kat.No.88**) , en geç örnek ise Geç Roma Dönemi'ne (**Kat.No.97**) tarihlendirilmiştir.

2.3.3. Çömlekler

Mutfak kapları grubuna giren bu kaplar oval gövde yapısına sahip hemen hemen her bölgede karşılaşılan kaplardır. İnce cidara ve derinliğe sahip bu kapların pişirme amaçlı kullanımı bazı kaynaklarda imkân dışı olarak değerlendirilse de¹²⁹ farklı seramik çalışmalarında pişirme amaçlı kullanıldıkları da belirtilmiştir¹³⁰.

Günlük kullanıma uygun bu kaplar pişirme ve depolama amaçlı kullanılmışlardır. Çömlekler ağız profilleriyle farklılık gösterebilmektedir. Bu sebeple de işlevsel olarak çok yönlüdür.

Pişirme amaçlı kullanılan çömlekler Yunanlılar tarafından "*Kythra*" olarak adlandırılmıştır¹³¹. Isıtma, kızartma, haşlama gibi pişirme faaliyetlerinin tümü için rahatlıkla kullanılabilmişlerdir. Bu kaplar Roma Döneminde ise "*Rubra, Testa, Olla*" gibi isimlerle kullanılmıştır¹³². Çömlekler, güveçlere göre daha derin, yüksek ve küresel gövdeye sahiptirler. Bu formlara yönelik detaylı çalışmalar sıkça karşımıza çıkmasa da Hayes, Knossos'taki Dionysos villası buluntularını ağız profillerini dikkate alarak değerlendirmiş ve bir tipoloji öne sürmüştür¹³³. Tümüyle aynı kil yapısına sahip çömleklerde katkı maddesi olarak mika, kireç, şamot ve kum görülür.

¹²⁶ Hayes 1978, ss.23-98

¹²⁷ Gassner 1997, ss.174, 179.

¹²⁸ M. Fırat 2011, ss.407, 408, 410, 415, 419, 421

¹²⁹ Özbütev 1994, s.26

¹³⁰ Fırat 2011, s.66

¹³¹ Aydemir 1995, s.71

¹³² Fırat 2011, s.66

¹³³ Hayes 1983, s.106

Bu maddeler çömlek hamurunun ısıya dayanıklı olmasını sağlamıştır. Bu kapların dış yüzeyleri fırınlanmaya bağlı olarak gri veya koyu gri renk alabilirler¹³⁴.

Bu çalışmada çömlek formuna ait yedi adet parça ele alınmıştır. Parçaların tümü dışa çekik ağız profiline sahiptir. İki adet örnekte ağız profilinde kapak oturtulması için eğim görülmektedir (**Kat.No.98,104**). Cidar kalınlıkları incedir. Tarihlendirme de en erken örnek İS. 2. yüzyıl (**Kat.No.98**), en geç örnek İS. 4. yüzyıl (**Kat.No.104**) olarak belirlenmiştir.

Kullanıma bağlı olarak kapların dış yüzeylerinde yanık izlerine rastlanılmıştır. Parçaların profil, kil, hamur özelliklerine kronolojik sıralama ile katalog bölümünde detaylı bir şekilde yer verilmiştir.

2.3.4.Tava

Günümüzde de bilindiği üzere kızartma veya ısıtma amaçlı kullanılan kap formudur. Yunanca da "*tagenon*" ismi ile bilinmektedir¹³⁵. Latince de ise "*frixorium*" olarak geçmektedir¹³⁶. Formun en erken örneğine İÖ. 5. yüzyılda Atina'da rastlanılmıştır¹³⁷.

Hellenistik Dönem'de farklı formlarını gördüğümüz tavalara form olarak Roma döneminde de Hellenistik Dönem'in devamı niteliğinde karşımıza çıkmaktadır. Erken Roma Dönemi'nde Phokaia antik kenti tava üretimi açısından önem kazanmıştır¹³⁸. Düz bir dip, dışa açılan gövde ve geniş ağıza sahip olan bu formda taşımayı kolaylaştırmak amacıyla ağız kenarında sap veya tutamak kullanılmıştır. Çift ya da sarmal olabilen sapların düz örnekleri de görülmektedir¹³⁹. Bu kapların dudak profillerinde bazen içe doğru bir eğim olmakla beraber dışa çekiklik görülmektedir. Bunun sebebi kullanılacak kapakların dudak kısmına rahat bir şekilde oturması ve kaymamasıdır¹⁴⁰.

Çalışma içinde yukarıdaki özelliklere sahip tava formundan bir adet ele geçirilmiştir. Düz bir oturma düzlemine sahip parça İS. 1. ve 3. yüzyıl olarak

¹³⁴ Hayes 1997, s.78

¹³⁵ Özdemir 2009, s.54

¹³⁶ Fırıncı 2010, s.37

¹³⁷ Aydemir 1995, s.50

¹³⁸ Aydemir 1995, ss.50-55

¹³⁹ Tekocak 2006, s.68

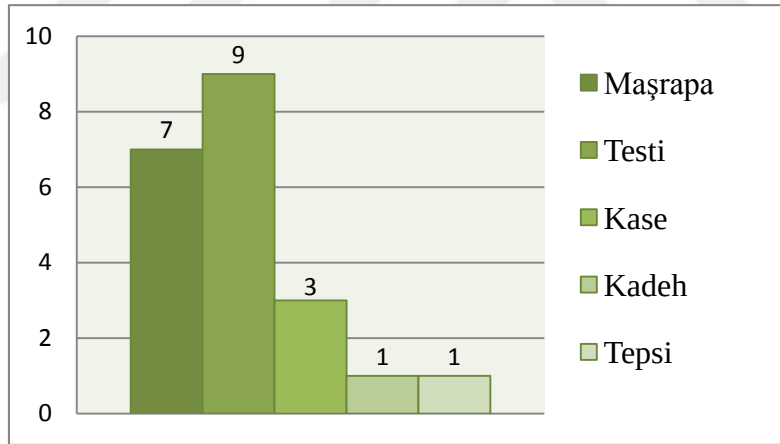
¹⁴⁰ Fırat 2011, s.94

tariflendirilmiştir. Kullanımdan dolayı parçanın iç ve dış yüzeylerinde yanık izleri görülmektedir. İncelenen tava formunda sap kısmı dikkat çekmektedir. Parça katalog bölümünde detaylı bir şekilde ele alınmıştır (**Kat.No.105**).

2.4. SERVİS/SOFRA KAPLARI

Bu tür kaplar günlük kullanım kapları ya da kaba seramikler olarak da nitelendirilmektedir. Kullanım amaçları göz önüne alınarak adlandırılmış servis/sofra kapları, formlarına göre çeşitlilik göstermektedir. Genellikle günlük kullanım kapları olarak değerlendirilen formlar bu çalışma içinde servis/sofra kapları başlığı altında incelenmiştir. Bu tür kaplar daha çok yeme - içme, sunum ve taşıma kapları olarak işlev görmüşlerdir. Servis/Sofra kapları başlığı altında incelenen seramik formlarının sayısal değerleri grafik üzerinde verilmiştir (**Tab.6**).

Tablo 6: Servis/Sofra Kapları Seramik Grubunun Form Dağılımı

2.4.1. Maşrapalar

Maşrapa ismi genellikle geniş ağızlı, geniş ve küresel gövdeli aynı zamanda da kulpları olan kaplar için kullanılmaktadır. Latince de "*Cupellae* ve *Cupulae*" olarak geçmiştir¹⁴¹. Maşrapaları farklı boyut ve formlarda görmek mümkündür. Bu kaplar daha çok sıvı gıdalarda tüketim ya da taşıma amaçlı kullanılan kaplardır. İnce

¹⁴¹ Özdemir 2009, s.22

cidarlı hafif bir forma sahip olmaları bu kapların kolay taşınabilmelerini sağlamaktadır. Günlük kullanım kapları ya da mutfak kabı olarak da değerlendirilen maşrapalar zaman zaman bardak veya kupa formlarıyla benzer özellikler göstermektedir. Ancak maşrapa formunun en ayırt edici özelliği gövde yapısının hacimli olmasıdır.

Maşrapaların renk ve astar özellikleri dönemsel olarak farklılıklar göstermektedir. Günümüze yakın çalışmalar içinde Hayes, bu kapları Atina Agora'sı buluntuları arasında ince cidarlı seramikler olarak incelemiş, kapların erken ve geç versiyonları, üretim ve dağılım alanları hakkında bilgi edinmemizi sağlamıştır¹⁴².

Smyrna Agorası Mozaikli Yapı'da ele geçen Roma Dönemi seramik buluntuları arasında, maşrapa formuna ait bir adet düz ağızlı (**Kat.No.106**), bir adet içe çekik ağızlı (**Kat.No.107**) ve iki adet dışa çekik ağızlı (**Kat.No.108,109**) olmak üzere dört adet ağız-gövde, üç adet kaide (**Kat.No.110-112**) parçasıyla birlikte toplamda yedi örnek ele alınmıştır. Parçaların tümü ince cidarlıdır. Parçalarda en erken tarihleme İS. 1. ve 2. yüzyıl (**Kat.no.106**), en geç tarihleme ise İS. 3. ve 4.yüzyıl (**Kat.No.109**) olarak belirlenmiştir. Yüksek, ince formu kaideye sahip parça diğer kaideler arasında dikkat çekmektedir (**Kat.No.112**). Tarihlemeye belirleyici kaynak olarak J.W. Hayes'in yayınları dikkate alınmıştır¹⁴³. Maşrapa örneklerine kronolojik sıraya bağlı olarak detaylı bir şekilde katalog bölümünde yer verilmiştir.

2.4.2. Testiler

Testi kelimesi kulplu, boyunlu, geniş veya oval gövdeye sahip kap formları için kullanılan bir isimdir. Sıvı gıdaların sunumunda kullanılan kap türüdür. Bu kap türü Roma Dönemi'nde "*lagoena*" ismi ile kullanılmıştır¹⁴⁴.

Çalışmada testi formu başlığı altında dokuz adet parça incelenmiştir. Parçaların dört âdeti ağız - gövde, beş âdeti ise kaidedir. Ağız profilleri değerlendirildiğinde içe çekik (**Kat.No.114,115,116**) ve dışa çekik ağızlı (**Kat.No.113**) olarak ayırım göstermektedirler. Parçaların cidar kalınlıkları genellikle orta düzeydedir. Maşrapa formunu andıran, oturma düzlemi düzleştirilmiş kaide

¹⁴² Hayes 2008, ss.101-104

¹⁴³ Hayes 2008, ss.266-268

¹⁴⁴ Özdemir 2009, s.36

parçası diğer kaide parçaları arasında farklılık göstermektedir **(Kat.No.119)**. Tarihlendirmelerde J.W. Hayes ile birlikte yerli kaynaklardan yararlanılmıştır. Testi grubunda yer alan en erken tarihleme İÖ. 1. yüzyıl **(Kat.No.117)** en geç tarihleme ise İS. 5. yüzyıl olarak belirtilmiştir. **(Kat.No.121)**. İncelenen testi formlarına ait kil, hamur özelliklerine, ölçü bilgilerine katalog bölümünde detaylı bir şekilde yer verilmiştir **(Kat.No.113-121)**.

2.4.3. Kâseler

Kâse, dışa dönük ağızlı, oval, yuvarlak ya da dışa doğru açılan bir gövdeye sahip olan formdaki kaplara verilen isimdir. Hellenistik Dönem'de farklı form ve özellikleri ile kendisini gösteren bu seramik formu Roma Dönemi'nde de günlük kullanım kapları ya da mutfak kapları içinde her türlü günlük ihtiyacı karşılayacak nitelikte bir form olarak değerlendirilmiştir. "*Acetabulum*" ifadesi Roma Dönemi kâse formları için kullanılan bir ifadedir¹⁴⁵.

Kâse ifadesini birçok seramik kap formunda kullanmak mümkündür. Tip ve boyut olarak değişiklik gösteren bazı kap formları farklı seramik araştırmaları içinde kâse olarak ifade edilmişlerdir. Günümüzde daha çok sıvı gıdaların tüketiminde kullandığımız bu kap türünün antik dönemde farklı gıda ihtiyaçlarını da karşılamak amaçlı kullanıldığını söylemek mümkündür.

Bu kaplar, servis ya da sunum kabı olarak genel bir nitelik göstermişlerdir. Cidar kalınlıkları ve hamur özellikleri kullanım amaçları, üretim merkezleri ve kullanıldıkları döneme göre farklılık gösterebilmektedir. Sunum amaçlı kullanılan formlarının daha özenli yapıldıkları, kaliteli hamur ve astara sahip oldukları bilinmektedir.

Smyrna Agorası Mozaikli Yapı Roma Dönemi seramikleri kapsamında yapılan çalışmada, bir adet ağız-gövde, iki adet kaide olmak üzere yalnızca üç adet kâse formu yer almıştır. Bu formlar küçük boyutlu olmalarına bağlı olarak kâse adıyla ifade edilmişlerdir. Çalışma kapsamında yer alan kâseler ince cidarlıdır. İS. 1. yüzyıla tarihlendirilen ağız - gövde parçası ince ve oval bir gövdeye sahiptir **(Kat.No.122)**. Grubun en geç tarihlendirilmesi İS. 5. yüzyıl olarak belirlenmiştir

---

¹⁴⁵ Özdemir 2009, s.18

(**Kat.No.123**). Katkı maddesi olarak mika ve kireç yoğunluktadır. Formların detaylı açıklamaları ve bilgileri katalog bölümünde sunulmuştur (**Kat.No.122-124**).

2.4.4. Kadeh

Günümüzde de kullanım gören bu form sıvı tüketiminde özellikle de içki içmek için kullanılan kap formudur. Form genel özellik olarak yuvarlak bir taban üzerinde yükselen ince bir ayak ile geniş, yayvan ya da derin bir gövdeyle sahiptir. Genellikle ince cidarlı olarak görülmektedir. Bu formun geçmişi erken dönemlere kadar gitmektedir. Arkaik dönemde "*kylix* ve *kantharos*" olarak isimlendirilen ayaklı seramiklerin gelişimiyle, Roma Dönemi'nde de kullanım görmüşlerdir. Roma Dönemi'nde bu kap formu için "*calix*" sözcüğü kullanılmıştır¹⁴⁶. İkrâm ve sunularda sıkça kullanım gören bir kap formudur.

Bu tez çalışması içinde kadeh formuna ait tek bir örnek ele alınmıştır (**Kat.No.125**). Kaliteli iyi pişmiş hamura sahip parça mika katkılıdır. İS. 3. ve 5. yüzyıl aralığında tarihlendirilmiştir. Parçanın detaylı açıklamalarına katalog kısmında yer verilmiştir.

2.4.5. Tepsi

Geniş çaplı ve düz bir oturma düzlemine sahip olan kaplardır. Sunum ve ikramlarda diğer sofrâ/servis kaplarının da taşınabilmesinde kullanılan bir kap formu örneğidir. Geniş ve düz bir görüntü vermesi sebebiyle meyve tabağı olarak da kullanılması mümkün görülmektedir. Rahat taşınabilmesi açısından bu kap formunun iki uç kenarı tutmayı kolaylaştıracak şekilde çoğunlukla yükseltilmiştir. Çalışma içinde bu kap türüne ait bir adet örnek yer almaktadır (**Kat.No.126**). Görsel olarak Eda Güngör'ün Yüksek Lisans tezinde¹⁴⁷ yer alan örneklerle benzerlik gösterse de parça için tam tarih vermek mümkün olmamış, genel olarak Roma Dönemi'ne tarihlendirilmiştir. Geniş bir ağız tablasına sahip parçanın ağız çapı 25.6 cm'dir. Tepsi formunun kil, hamur, astar özellikleri çizim ve fotoğrafı ile birlikte katalog bölümünde detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

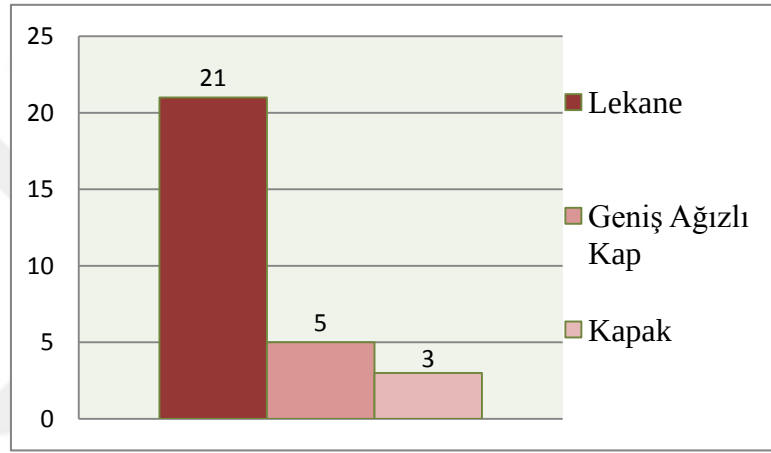
¹⁴⁶ Özdemir 2009, s.16

¹⁴⁷ Güngör 2005, s.40

2.5. DİĞER SERAMİKLER

Diğer seramikler başlığı altında incelenen formlar çeşitli seramik çalışmaları içinde günlük kullanım kapları, mutfak kapları ya da kaba seramik olarak isimlendirilmişlerse de bu tez çalışması kapsamında özel bir gruba ait olmadıkları düşüncesiyle "*Diğer Seramikler*" olarak ele alınmışlardır. Grup kendi içinde 3 farklı form sunmaktadır. Formların rakamsal dağılımı grafik ile belirtilmiştir (**Tab.7**).

Tablo 7: Diğer Seramikler Grubu Form Dağılımı

2.5.1. Lekaneler

Diğer seramikler başlığı altında incelenen, en yoğun kap grubudur. Bu kap formu geniş ağız biçimleri, geniş gövdeleri ve sıklıkla düz kaideleri ile dikkat çekmektedir. Birçok kaynakta form çanak¹⁴⁸, tekne veya leğen¹⁴⁹ başlığı altında değerlendirilmiştir.

Yunancada "*lekane*" olarak bilinen formun Latin terminolojisinde nasıl bir isme sahip olduğu bilinmemektedir¹⁵⁰. Formun erken örnekleri Arkaik Dönem itibariyle bilinmektedir¹⁵¹. Bu kaplar daha sonra da Hellenistik ve Roma Dönemleri'nde varlığını sürdürmüştür. Literatürde lekane, tekne ya da çanak olarak yer alan bu formun kullanım alanı oldukça geniştir. Mutfak işlerinde, günlük

¹⁴⁸ Ergürer 2012, s.232; Özdemir 2009, s.73

¹⁴⁹ Fırat 2011, s.105

¹⁵⁰ Özdemir 2009, s.73

¹⁵¹ Sparkes-Talcott 1970, lev.81

yapılabilen işlerde, kuru ve sıvı gıdaların taşınmasında kullanılmalarının yanı sıra depolama ve servis amaçlı da kullanım görmüşlerdir. Kesin olarak bilinmemekle beraber günümüzde kullanılan saksı tipini andıran bu formun antik dönem içinde ayrıca saksı işlevi gördüğünü söylemek de mümkün olabilir¹⁵².

Lekaneler özellikle ağız - dudak biçimleriyle ayırt edici özelliğe sahiptir. Gövde kısmından yükselen ağız kenarı keskin bir oturma düzlemine sahiptir. Bununla beraber dışa doğru açılım gösteren ağız, aşağı doğru sarkık bir dudak biçimi alır. Gövde kısmı, ağızdan aşağı doğru geniş biçimde açılır ve kaideye doğru hafif bir daralma gösterir. Genellikle kalın cidarlıdırlar. Kaide kısmı düz olmakla beraber halka kaide biçiminde de olabilir. Dudak kenarlarında ve kapların dış yüzeylerinde yiv görmek mümkündür. Ağız çapları 40 - 50 cm'e kadar ulaşabilir.

Çalışma içinde lekane kaplarının Roma Dönemi'ne ait yirmi bir adet örneği ele alınmıştır. Ele alınan örneklerin çoğu aynı dudak profiline sahiptir. Ağız çapları 20 ile 55 cm arasında değişiklik göstermektedir. Cidar kalınlıkları genellikle orta ve incedir. En erken örnekler İS. 1. yüzyılın başlarına (**Kat.No.129,130**) en geç örnekler ise İS. 4. ve 5. yüzyıla (**Kat.No.135-141, 143,145**) tarihlendirilmişlerdir. Bir adet örnek üzerinde farklı dudak profili sebebiyle karşılaştırma ve tarihlendirme yapılamamış, kabın genel özellikleri değerlendirilerek Roma Dönemi olarak tarihlendirilmiştir. (**Kat.No.146**). Örnekler dudak profilleri göz önüne alınarak düz ağız tablalı (**Kat.No.127,128**) ve sarkık ağız tablalı (**Kat.No.130-146**) olmak üzere gruplandırılmışlardır. Sarkık ağız tablalı formların içinde, dudak kenarında görülen damlatma astar motifli iki adet örnek dikkat çekicidir (**Kat.No.144,145**). Ağız-gövde formlarının arasında yalnızca bir adet kaide parçası yer almaktadır (**Kat.No.147**). Parçaların ölçü bilgileri, astar, hamur ve kil özellikleri katalog bölümünde detaylı bir şekilde sunulmuştur (**Kat.No.127-147**).

2.5.2. Geniş Ağızlı Kaplar

Sıvı ya da katı gıdalarda yeme, içme, depolama, taşıma amaçlı birçok işlevde kullanılabilen bu kaplar geniş ağız çaplarına, sıkı ya da derin gövde biçimlerine bağlı olarak bu grup altında toplanmışlardır. Kalın veya orta kalınlıkta cidara sahip olan

---

¹⁵² Fırat 2011, s.105

kaplar kulplu ya da kulpsuz olarak farklı biçimlerde kullanılmışlardır. Kesin olmamakla beraber kulplu kapların daha çok taşıma amaçlı kullanıldığı düşünülmektedir. Kulplar yatay ya da dikey olarak konumlandırılmışlardır. Aynı zamanda bu kap formlarının meyve veya içki gibi ikramların sunumlarında da kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu kapların hamur özellikleri dönemsel kullanımlarına göre farklılık gösterebilmektedir.

Günlük işlerde, mutfak işlerinde rahatlıkla kullanım gören geniş ağızlı kaplar çanak¹⁵³, geniş ağızlı kâse, geniş ağızlı tabak gibi farklı ifadelerle literatürde yer almışlardır. Bu kap formlarının ağız çapları 20 cm ile 33 cm arasında değişebilir.

Tez çalışması kapsamında özel bir gruba yerleştirilememiş olan bu kaplar iki adet kulplu üç adet kulpsuz olarak toplamda beş parça ile geniş ağızlı kaplar başlığında değerlendirilmişlerdir.

Yatay şerit kulp biçimiyle dikkat çeken parça grubun en erken örneğini oluşturmaktadır. İÖ. 1. yüzyıl ile İS. 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir (**Kat.No.148**). Bir diğer yatay kulplu parça ise en geç örneği temsil etmektedir. İS. 5. ve 7. yüzyıla tarihlendirilmiştir (**Kat.No.151**). Her iki parçada orta kalınlıkta cidarlıdır. Kulpsuz örnek ise dolgun bir ağız profiline sahip kalın cidarlıdır. Benzer örneklerine rastlanılmaması sebebiyle parçanın tarihlendirilmesi mümkün olmamıştır (**Kat.No.152**). Diğer iki kulpsuz örneklerde birebir benzerlerine rastlanılmamış, yakın örnekler üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Ephehos¹⁵⁴ formlarındaki örneklerde parçalar İS. 1. yüzyıl ile İS. 2. yüzyıla tarihlendirilmişlerdir (**Kat.No.149,150**). Aynı zamanda bu kaplar 33 cm ağız çapıyla geniş ağızlı kaplar grubunda yer alan en büyük ağız çapı ölçüsüne sahiptirler. Kapların tüm özellikleri katalog bölümünde detaylı bir şekilde sunulmuştur (**Kat.No.148-152**).

2.5.3. Kapaklar

Yayvan bir gövdeye sahip, gövde üzerinde de bir tutamağı olan seramik formudur. Roma Dönemi'nde form "*operculum*" olarak isimlendirilmiştir¹⁵⁵. Her çeşit kap formunda üstlerini örtme amaçlı kullanım görebilmişlerdir. Özellikle,

---

¹⁵³ Özdemir 2009, s.73

¹⁵⁴ Gassner 1997, s.164

¹⁵⁵ Hilgers 1969, s.70

günümüzde olduğu gibi antik dönemde de sıvı ya da katı maddelerin dökülmemesi, kirlenmemesi, farklı maddeler ile temas etmemesi, sıcak olan gıdaların ısısının korunabilmesi gibi işlevlerde kapak formunun oldukça sık kullanıldığını düşünmek mümkündür.

Kapak formları erken dönemden itibaren varlıklarını göstermektedir¹⁵⁶. Dönemsel özellikler bakımından birbirinden farklı olan kapaklar Roma Dönemi'nde erken dönemlere göre daha basit ve özensiz bir işçilikle karşımıza çıkmaktadır. Bunun sebebi Roma Dönemi'nde pişirme ya da mutfak kapları ile birlikte hızlı bir şekilde üretilmiş olmalarıdır¹⁵⁷.

Kapakların hamur özellikleri, cidar kalınlıkları, genişlik veya yükseklik gibi ölçü değerleri kullanılacakları kap formuna bağlı olarak çeşitlilik göstermektedir. Bu formun ait oldukları kap formuyla birlikte üretimleri sağlanmıştır. Böylelikle formlara göre uyumsuz kalmaları da engellenmiş olmaktadır. Çoğunlukla kapakların kullanıldıkları kap formlarının ağız profillerinde, iç kısımda kapak oturacak şekilde bir oturma düzlemi görülmektedir. Rahatlıkla tutulabilmesi amacıyla gövde kısımlarından yukarı doğru uzanan bir çıkıntı/tutamak yer almaktadır. Bu tutamak özelliği de kapağın gövde şekline ve kullanıldığı kap formuna göre farklılık göstermektedir.

Çalışma kapsamında üç adet kapak formu ele alınmıştır. En erken tarihleme İS. 1.yüzyıl (**Kat.No.153**) en geç tarihleme ise İS. 5. ve 7. yüzyıl (**Kat.No.155**) olarak belirtilmiştir. Geç döneme tarihlenen parça ince cidara sahiptir. Diğer iki örnek kalın cidarlıdır (**Kat.No.153,154**). Ağız profili veren iki parça düz ağız tablalıdır (**Kat.No.153,154**). Kapak formuna ait genel bilgiler katalog bölümünde detaylı olarak ele alınmıştır (**Kat.No.153-155**).

---

¹⁵⁶ Özdemir 2009, s.78

¹⁵⁷ Özdemir 2009, s.78

SONUÇ

İonia bölgesinin önemli kentleri arasında bulunan Smyrna Antik kenti Neolitik - Kalkolitik Dönemlerden itibaren kesintisiz bir yerleşim tarihine sahip olmuştur. İÖ. 330 civarında Büyük İskender öyküsüne dayanarak yeniden kurulmuş ve kent bugünkü antik kent sınırları içindeki varlığını sürdürmüştür. Smyrna kentinin çevresindeki verimli tarımsal alanlar, maden kaynakları, önemli deniz ve kara ticaret yolları üzerinde bulunması, kentin Batı Anadolu Coğrafyasında önemli bir liman kenti olarak yer almasını ve günümüze kadar varlığını sürdürmesini sağlamıştır.

Kentin kurulum ve yayılım alanı olan Kadifekale ile Kemeraltı kıyı kesimine kadar uzanan bölge, konum ve arazi yapısı ile kentin önemli kamusal yapılarına uygun olacak alanlar sağlamıştır. Ancak bu kamusal yapıların pek azı korunabilmiş ve günümüze kadar ulaşabilmiştir.

Smyrna antik kenti İS. 177/178 yılında büyük bir depremle sarsılmış, yerle bir olmuştur. O yıllarda Roma İmparatoru olan Marcus Aurelius kentin yeniden inşa edilmesi ve tahribatların giderilmesi için kente büyük destek sağlamıştır. Roma Dönemi'nde inşa edilmiş görkemli yapılar zamanla çağdaş kentin dokusu içinde kaybolmuş ve izlerini kaybettirmiştir. Bunun yanı sıra antik kentin merkezine konumlandırılmış Agora, korunabilmiş ve günümüze kadar ulaşabilmeyi başarmıştır.

Smyrna Agorası, antik kentin ızgara planına bağlı kalınarak dikdörtgen biçimde inşa edilmiştir. Geniş bir avluya sahip Agora'nın her bir kenarı stoalarla çevrilidir. Smyrna Agorası bugünkü halini İS. 2. yüzyılın sonu 3. yüzyılın başında almış, İS. 7. yüzyıla kadar genel görünüm ve karakterini korumuştur¹⁵⁸. Agora'nın içinde farklı işlev ve faaliyetlere sahip birçok yapı da yer almaktadır. Bu yapılar arasında Bouleuterion, Roma Hamamı, Faustina Kapısı, Bazilika ve Mozaikli Yapı'yı söylemek mümkündür. Hellenistik, Roma ve Erken Bizans Dönemleri'nde aktif olarak işlev görmüş Agora'nın, Batı Portiko dışında kuzeyindeki Bazilika yapısı ortaya çıkarılmış ve hemen batısında bulunan kendisi ile ilişkili Bouleuterion ve Mozaikli yapılarla bağlantılı olduğu tespit edilmiştir.

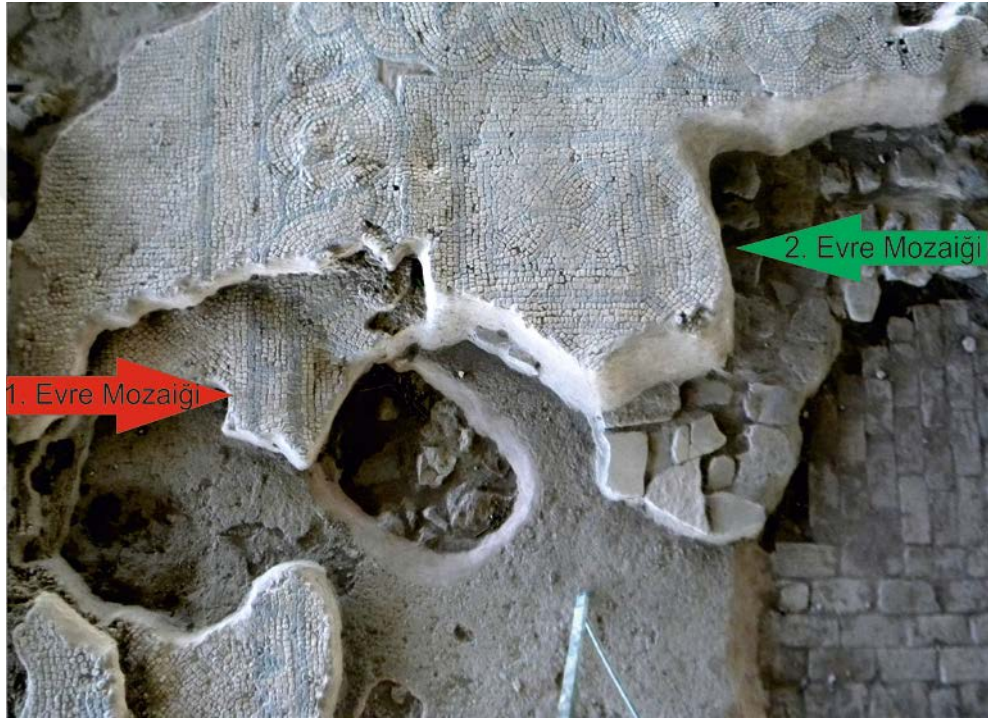
Tez çalışması kapsamında Smyrna Agorası'nda yer alan Mozaikli Yapı seramik buluntuları değerlendirilmiştir. İS. 177/178 yılındaki deprem sonrası İS. 2.

---

¹⁵⁸ Ersoy 2015, s.82

yüzyılın sonlarında inşa edildiği bilinen bu yapı, isminden de anlaşılacağı üzere mozaik taban döşemesi ile ön plana çıkmıştır. Yapı, Agora Batı Portiko'nun batı, Smyrna Kent Meclisi'nin güney bitişiğinde yer almaktadır. Yaklaşık olarak 61 x 35m boyutlarındadır. Yapı'nın Mozaik döşemesinden yola çıkılarak İS. 4. yüzyılda tadilat ve onarım gördüğü önerilmiştir¹⁵⁹. Buna bağlı olarak yapının mozaik döşeli tabanı iki evrede ele alınmıştır (Şek.10) .

Şekil 10: Mozaik taban evreleri

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

İlk evre mozaik tabanı hakkında orta galerinin iki noktasında korunmuş 6.40 x 4.00 m boyutlarındaki mozaik paneller dışında yeterince bilgiye ulaşılamamıştır. Bu evreye ait yapının bir yangın ile büyük hasar gördüğü tespit edilmiştir. İkinci evrede, yapının genel plan ve strüktür özellikleri değiştirilmeden yeni malzeme ve yeni bir taban mozaiği ile karşılaşılmaktadır. Yeni mozaik tabanın oluşturulmasında orta galerinin kuzey sonunda korunmuş ilk evre mozaik panellerin yeniden

¹⁵⁹ Ersoy 2015, s.112

kullanılmış olduğu görülmektedir¹⁶⁰. Yapı, daha sonraki dönemlerde tahribata uğramış olsa da İS 2. yüzyılın sonundan İS. 7. yüzyıla kadar genel görünümünü korumuştur. Günümüzde ise Mozaikli Yapı'nın bugüne ulaşan kalıntılarının, iklim koşullarından zarar görmemesi için, üzeri çatı örtüsü ile korunmaktadır.

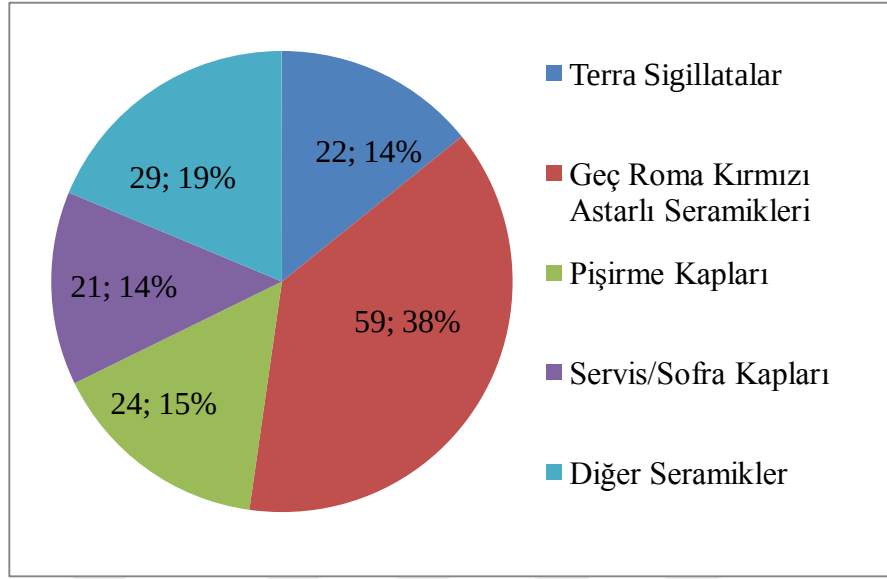
2010 yılı itibari ile Yapı üzerinde gerçekleştirilmiş olan kazı ve restorasyon çalışmaları, yapı üzerinde bir çok farklı dönem buluntuları hakkında bilgi edinmemizi sağlamıştır. Smyrna ve Agorası'nın farklı dönemlerde üst üste yerleşim görmüş ve çeşitli tahribatlara uğramış olması sebebiyle Mozaikli Yapı üzerinde net bir dönemsel buluntu tabakalaşmasına ulaşılamamıştır. Ayrıca yapının çevresinde yer alan erken ve geç dönem mimari özelliklere sahip diğer yapılar da tabakalarda dönemsel açıdan netlik görülememesine sebep olmuştur. Bu nedenle kazı çalışmaları sonucu elde edilmiş Mozaikli Yapı seramikleri, erken ve geç dönem seramik örneklerini, aynı seviye ve plan karelerde karışık olarak sunulmuştur. Yapı'nın İS. 2. yüzyılın sonu 3. yüzyılın başında inşa edildiği ve İS. 7. yüzyıla kadar kullanımının devam etmiş olduğu bilgisi göz önüne alındığında tez çalışması kapsamında, Roma Dönemi seramik buluntuları incelenmiştir. Çalışmada değerlendirilen seramiklerin, Yapı'nın kesin olarak tarihlendirilebilmesinde ne yazık ki etkisi görülememiştir. Ancak tarihlendirmelerde bazı seramiklerin, Yapı'nın inşa edildiği ve kullanım gördüğü süre ile örtüştüğü görülmüştür.

Çalışma içinde 22 adet Terra Sigillata seramik grubu, 59 adet Geç Roma Kırmızı Astarlı seramiği, 24 adet pişirme kabı, 21 adet servis/sofra kabı ve 29 adet diğer seramikler başlığı altında toplam 155 adet seramik form ve grubu incelenmiştir. İncelenen Roma Dönemi seramik grup ve formlarının rakamsal ve yüzdelik dağılımları grafik üzerinde gösterilmiştir **(Tab.8-9)**.

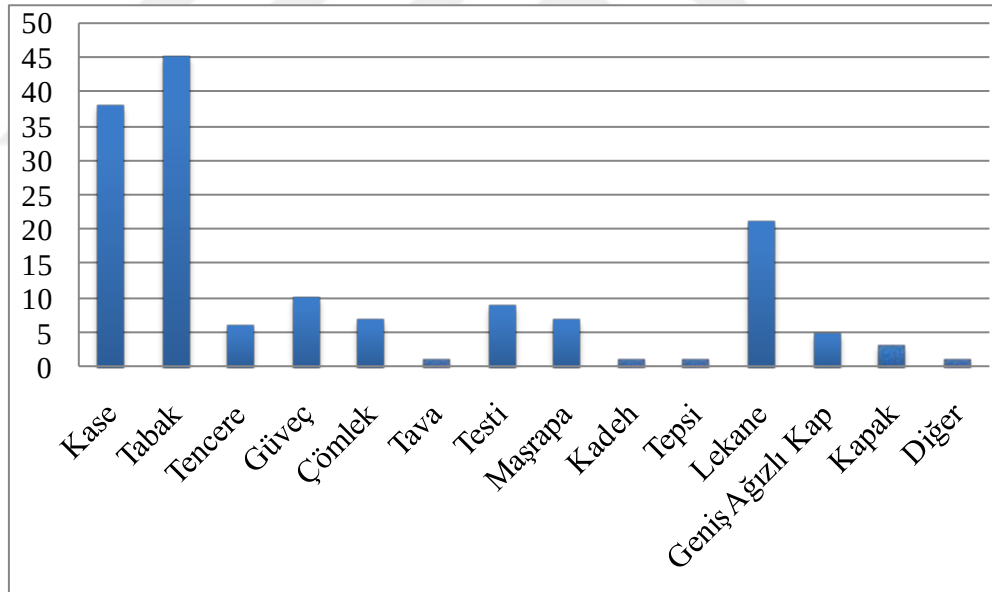
---

¹⁶⁰ Ersoy 2015, s.113

Tablo 8: Mozaikli Yapı Roma Dönemi Seramikleri Grup Dağılımı

Tablo 9: Mozaikli Yapı Roma Dönemi Seramikleri Form Dağılımı

Çalışma kapsamında erken örnek seramik gruplarını, Roma Dönemi'nde önemli bir yeri olan Terra Sigillata seramik grubu oluşturmaktadır. Terra Sigillata örnekleri az sayıda değerlendirilmiş olmalarına rağmen, İzmir'e bağlı Çandarlı üretim merkezine ait formların grup içinde sayıca çoğunlukta olması, birbirlerine yakın yerlerin etkileşimini göstermek açısından çalışma içinde önem taşımıştır. Terra Sigillata seramik grubu arasında 14 adet kâse ve 8 adet tabak formu değerlendirilmiştir.

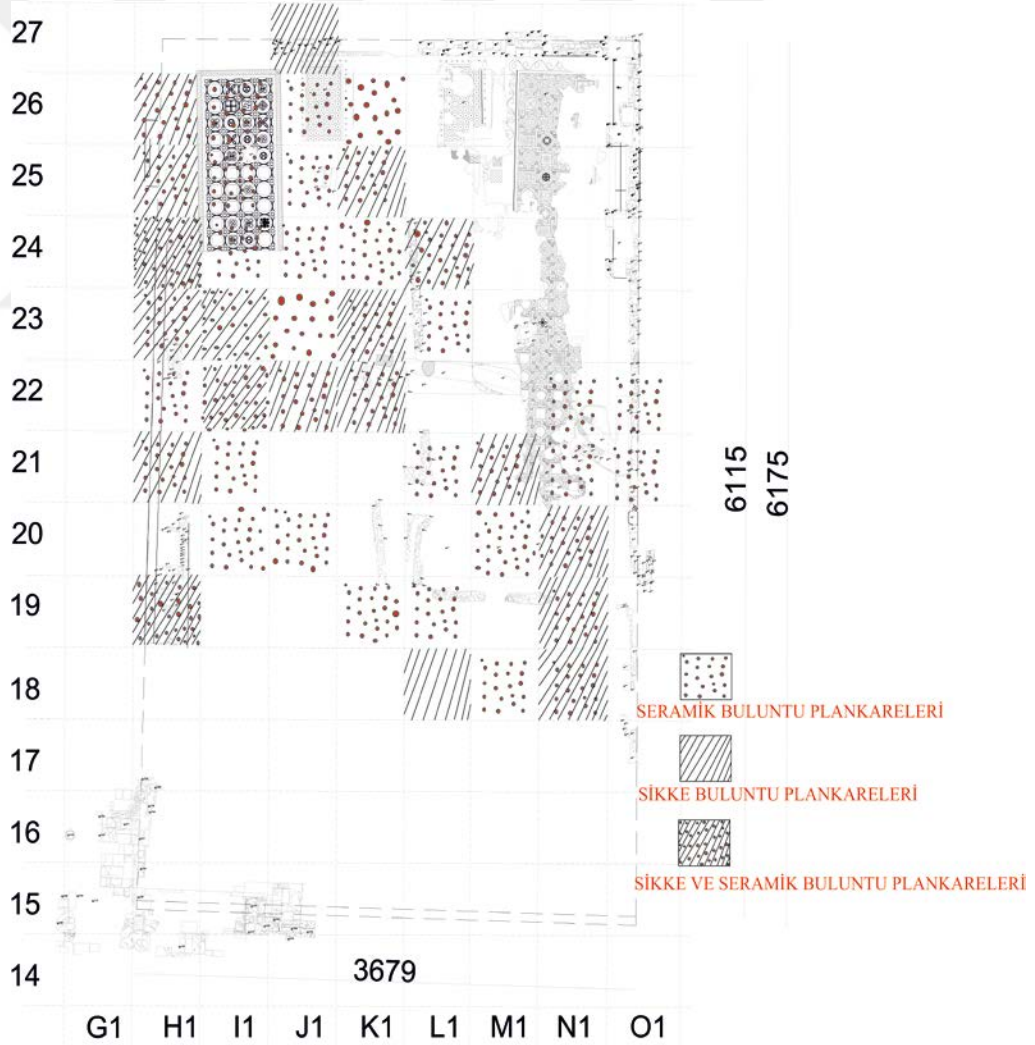
Terra Sigillata seramik grubundan sonra Roma Dönemini temsil eden en önemli seramik grubu Geç Roma kırmızı astarlı seramikleridir. Bu grup seramikleri çalışma içinde değerlendirilmiş en yoğun seramik grubunu temsil etmektedir. Grup seramikleri Afrika kırmızı astarlı, Phokaia kırmızı astarlı ve Açık renkli Geç Roma seramikleri olarak ayrı başlıklarda incelenmiştir. Bu grup seramiklerinin formsal ayrımı 21 adet kâse, 37 adet tabak ve 1 adet testi veya kapalı kap örnekleri üzerinden yapılmıştır. Değerlendirilen Geç Roma kırmızı astarlı seramik grubunun içinde sayıca çoğunluk gösteren grup Phokaia kırmızı astarlı seramik grubudur. Phokaia antik kentinin Smyrna antik kentine yakınlığı, orada üretilen seramiklerin Smyrna kentinde de görülebilmesine etki etmiştir. Bu durum, Phokaia kırmızı astarlı seramiklerinin tez çalışması kapsamında incelenmiş olan Mozaikli Yapı Roma Dönemi seramik buluntuları arasında yoğunluk göstermesini ispatlar niteliktedir.

Pişirme kapları, birçok dönemde günlük kullanım ihtiyacını karşılayan kaplar olarak yer alması sebebiyle Roma Dönemi seramik buluntuları arasında da varlığını göstermiştir. Özellikle mutfak işlerinde işlev gören bu kap formları belirli bir üretim merkezine bağlı olmaksızın genel bir bakışla değerlendirilmişlerdir. Servis/Sofra kapları ve Diğer seramikler başlıkları altında incelenmiş olan seramik buluntuları da, çalışma içinde farklı kullanım amaçlarına ve işlevlere sahip seramik formlarını görmek, bu formlar hakkında bilgi edinmek ve aktarabilmek açısından önem taşımıştır.

Mozaikli Yapı, inşa edildiği bilinen İS. 2. yüzyılın sonu ve onarım gördüğü tespit edilen İS. 4. yüzyıl tarihleri göz önüne alınarak iki evrede değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında incelenen seramiklerin bir kısmı, yapının inşa edildiği ve kullanım gördüğü süreyi kapsayan İS. 2. yüzyılın sonu ile İS. 7. yüzyıl aralığını işaret etmiştir. Bu seramikler karşılaştırma yöntemi ile değerlendirilmiş ve Yapı'nın

tarihlendirilmesi açısından etki etmemiştir. Buna bağlı olarak Yapı'nın inşa edildiği ve kullanım gördüğü sürenin dışında kalan seramikler hem Agora'da hem de Mozaikli Yapı'da buluntular açısından dönemsel çeşitliliğin ve yine dönemsel açıdan karışık bir tabakalaşmanın olduğunu göstermiştir. Bu sebeple, buluntular aracılığıyla yapının kesin olarak tarihlendirilmesinde etkili olacak bir tabakalaşma tespit edilememiştir. Elde edilen tüm bilgiler ışığında çalışmada yer alan seramiklerin, tarihlendirme açısından yapı ile örtüşen kısmı da iki evrede ele alınmıştır. Bu değerlendirmeye destek olması sebebiyle, Mozaikli Yapı'nın sikke buluntuları, plan kare bazında Roma Dönemi seramik buluntuları ile karşılaştırılmıştır (Şek.11).

Şekil 11: Mozaikli Yapı Roma Dönemi Seramik ve Sikke Buluntu Plan kareleri

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

Bu karşılaştırma sonucu seramik buluntularını destekleyen sikkelerin de yüzyıl değerlendirmeleri yapılmıştır. Değerlendirme sonucu sikkeler, hem Yapı'nın tarihlendirildiği süre dışında kalan seramiklerin hem de Mozaikli Yapı'nın kullanım süreciyle ilgili paralellik gösterdiği tespit edilmiş seramiklerin yüzyıl aralıklarını desteklemiştir. Bu sikkelerin bir kısmına görsel olarak da yer verilmiştir **(Ek s.89)**.

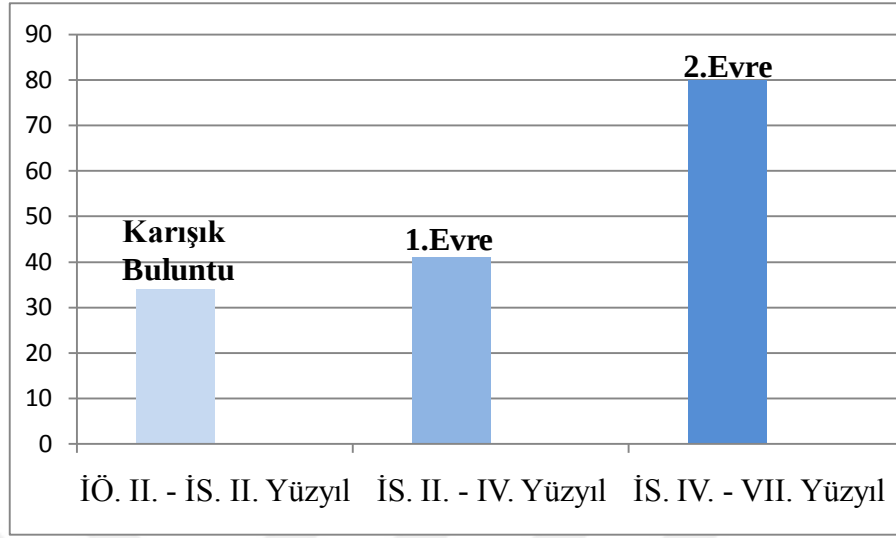
Mozaikli Yapı'nın 1. evrede değerlendirilmiş olan seramik buluntuları, yapının inşa edildiği öngörülen İS. 177/178 yılı sonrasını işaret etmekte ve İS. 2. yüzyılın sonu ve İS. 4. yüzyıl aralığını kapsamaktadır. İncelenen seramik buluntularının yanı sıra, aynı yüzyıl aralıklarında tarihlendirilmiş sikke, kemik obje ve pişmiş toprak buluntuları da 1. evre tarihlendirmesine uyum sağlamıştır.

2. evre seramik buluntuları ise, Yapı'nın büyük bir tadilat ve onarım gördüğü bilinen İS. 4. yüzyıldan başlayarak İS. 7. yüzyıla kadar devam etmiştir. Tez kapsamı sonucunda 2. evrede değerlendirdiğimiz seramik buluntuları ilk evre seramik buluntularına göre yoğunluk göstermiştir. Ayrıca incelemeler sonucu 2. evre yüzyıl aralığına tarihlendirilmiş sikke ve diğer buluntuların da 1. evrede olduğu gibi belirlenen yüzyıl aralıklarına uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

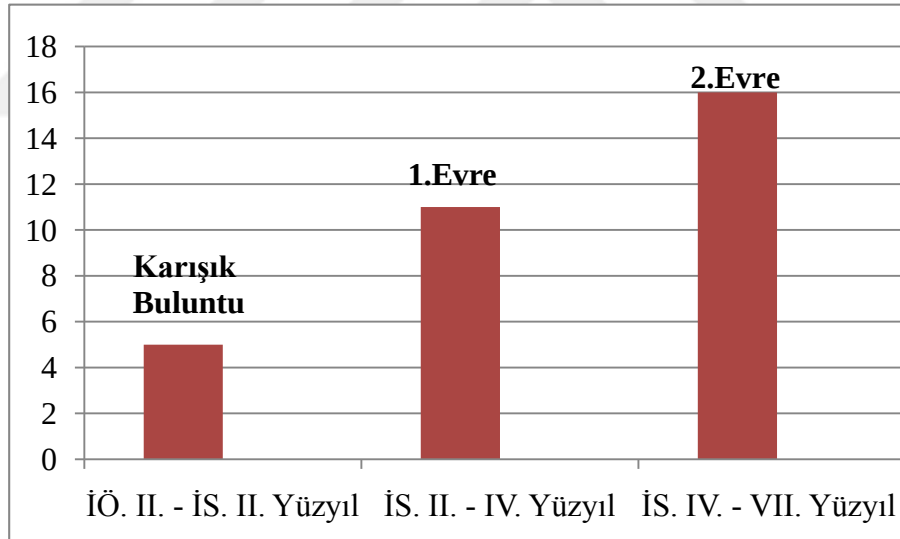
Mozaikli Yapı evrelerinin ve yapıyla ilgili belirlenmiş olan genel tarihlendirmelerin dışında kalan ve tarihlendirmede İÖ. 2. yüzyıldan başlayarak İS. 2. yüzyıla kadar devam eden seramik örneklerinin, buluntu tabakaları arasına çeşitli sebeplerle karışmış olabileceği düşünülmektedir. Buna bağlı olarak bu seramikler, karışık buluntular olarak nitelendirilmişlerdir. Ancak Agora alanı içinde İÖ. 2. yüzyıldan başlayarak yapılaşmanın tespit edilmesi, elde edilen ve çalışma kapsamında değerlendirilmiş seramik buluntuları arasında erken örneklerle rastlanması açısından da destekleyici olmuştur.

Mozaikli Yapı'nın 1. ve 2. evre seramik buluntularının yüzyıl aralıkları ile yapıda ele geçen sikkelerin yüzyıllara göre dağılımı grafik üzerinde gösterilmiştir **(Tab.10-11)**.

Tablo 10: Mozaikli Yapı Roma Dönemi Seramik Buluntularının Yüzyıllara Göre Dağılımı

Tablo 11: Mozaikli Yapı Roma Dönemi Sikke Buluntularının Yüzyıllara Göre Dağılımı

Tez çalışması kapsamında ele alınmamış olan ancak Mozaikli Yapı Roma Dönemi seramikleri ile yüzyıl bazında karşılaştırıldığında tarihlendirmeyi destekleyen farklı buluntular da vardır. Bunlar, Mozaikli Yapı kazı çalışmaları sonucunda ortaya çıkarılmış, 1. evre yüzyıl aralığına denk düşen, kemik buluntular¹⁶¹ (Şek.12) ve 2. evrede yer alan bir adet mermer mortar, farklı kemik

¹⁶¹ Ersoy 2017, Fig.14, Fig.29, Fig.37

objeler¹⁶², pişmiş toprak kandil ve unguentarium örnekleridir. Yapı'daki buluntu çeşitliliğini gösterebilmek adına bu buluntulara görsel olarak yer verilmiştir (Şek.13).

Şekil 12: Mozaikli Yapı Roma Dönemi 1. Evreye Ait Kemik Objeler

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

Şekil 13: Mozaikli Yapı Roma Dönemi 2. Evreye Ait Kemik, Pişmiş Toprak Ve Mermer Buluntular

Kaynak: Smyrna Kazı Arşivi

¹⁶² Ersoy 2017, Fig.10

Sonuç olarak, Smyrna Agorası'nda Hellenistik Dönemden başlayarak Osmanlı Dönemi'ne kadar seramik kullanımı ve tüketimi net bir şekilde görülebilmektedir. Smyrna Agorası'nın ve Mozaikli Yapı'nın genel bilgileri ışığında, Yapı'nın seramik buluntuları ile alakalı dönemsel bir çeşitliliğin olduğunu söylemek mümkün olmuştur. Ancak, kazılar sonucu ortaya çıkarılan seramikler, hem Mozaikli Yapı hem de Agora'da bulunan diğer yapılar hakkında net bir tarihlendirme sağlamamışlardır. Bu duruma sebep olarak, malzemelerin çıkarıldığı alanlar içerisindeki toprağın dolgu toprak olma ihtimali, alanın farklı yerlerinde açılmış sondaj kuyuları ve çeşitli tahribatlar gösterilebilir. Tüm bu sebepler doğrultusunda da Mozaikli Yapı'da, dönemsel olarak kesin bilgiler verebilecek bir tabakalanma yakalanamamıştır.

Mozaikli Yapı'nın İS. 2. yüzyılın sonlarında inşa edildiği bilgisiyle, karışık olarak elde edilen ve farklı dönemsel özellikler gösteren seramik buluntuları arasından yalnızca Roma Dönemi seramikleri Yüksek Lisans tez çalışması içinde daha çok Anolojik bir çalışma ile ele alınmıştır. 1. ve 2. evre bazında değerlendirilen seramikler ayrıca yapı üzerinde bulundukları seviyelere göre de sıralanmıştır (**Ek s.90**). Bu sıralama sonucu Mozaikli Yapı üzerinde, erken ve geç dönem seramiklerinin, en alt ve en üst seviyeler arasında karışık olarak dağılım gösterdiği, buna bağlı olarak da yapının tarihlendirilmesinde etki edecek buluntu tabakalarının ve seviyelerinin olmadığı bilgisi desteklenmiştir.

Mozaikli Yapı ve elde edilen seramik buluntuları ile ilgili yapılabilecek, Roma Dönemi dışında kalan malzemelerin ele alındığı, farklı akademik bir çalışmada, Yapı'nın erken ve geç dönem malzemeleri hakkında yeni bilgiler sunulabilir. Böylelikle, Yapı üzerinde net bir dönemsel tabakaya rastlanılmaması ve Yapı'nın buluntular açısından dönemsel çeşitliliğe sahip olması, buluntu seviyeleri de dikkate alınarak, çalışma içinde yer verilememiş olan, diğer seramik buluntuları üzerinden de değerlendirilebilir.

KAYNAKÇA

Adak Adıbelli, Işık. **Tarsus Geç Roma Seramiği**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Ankara, 2006.

Akurgal, Ekrem. "**Anadolu Uygarlıkları**", 1987.

Akyürek Nalân, Eda. "**Terra Sigillata aus dem Heiligtum des Apollon Smintheios**", AMSt 8, Studien zum Antiken Kleinasien II, ss.125- 166, 1992.

Anderson, V. R; Stajanović. STObI, "**The Hellenistic and Roman Pottery**", New Jersey, 1992.

Atlı Akbuz, Leyla. **Hadrianopolis Roma Dönemi Seramiği**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2008.

Aydemir, Ahmet. **Phokaia Erken Roma Dönemi Pişirme Kapları**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1995.

Badie, A; Lemaitre, S; Moretti, J. C. "**Le Theatre du Letoon de Xanthos. Etat des Recherches**", Anatolia Antiqua 12, 2004, ss.145-186.

Bean, George, E. "**Eskiçag'da Ege Bölgesi**", (Çev.İnci Delemen), İstanbul, 1997.

Berndt, M. Funde aus dem Survey auf der Halbinsel von Milet (1992 - 1999). **Kaiserzeitliche und Frühbyzantinische Keramik**, 2003.

Cadoux, C. J. "**İlkçag'da İzmir**", 1938. (Çev. Bilge Umar).

Civelek, Aynur. **Tralleis Nekropolisi Buluntuları Işığında Hellenistik ve Roma Dönemi Seramiği**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2001.

Çelik, Gülten. **Smyrna Agorası " I-J 16 / 17 " Sondajı Helenistik Dönem Malzemesi**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2007.

Doğer, Ersin. **"İzmir'in Smyrnası: Paleolitik Çağ'dan Türk Fethine Kadar"**, İletişim Kitabevi, İzmir, 2006.

Doğer, Lale. Byzantine ceramics: Excavations at Smyrna Agora. **Byzas 7. Çanak: Late Antique and Medieval pottery and tiles in Mediterranean Archaeological contexts** (Ed: B. Böhlendorf-Arslan; A. O. Uysal ve J. Witte-Orr) ,Ege Yayınları, ss. 97-122,İstanbul, 2007c.

Doksanaltı, Ertekin. **Knidos Kap- Krio Kazı Alanı**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Konya, 2006.

Dragendorff, Hans. **Terra Sigillata, Ein Beitrag zur Geschichte der Griechischen und Römischen Keramik**, Bonner Jahrbücher 96, Bonn, 1895.

Ekin, Emre. **Nikomedia ve Çevresinden Roma Dönemi Pişirme Kapları**, (Yüksek Lisans Tezi), Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Kocaeli, 2014.

Ergürer, Ertuğ. **Parion Roma Dönemi Seramiği**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Erzurum, 2012.

Erol, Derya. **Tralleis Kenti Kazılarında Ele Geçen Baskılı Terra Sigillata**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın, 2004.

Erol, Derya. **Smyrna Devlet Agorasında Ele Geçen Terra Sigillata ve Geç Roma Seramiği**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2010.

Ersoy, Akın; Şakar, Gözde. **Smyrna/İzmir Kazı ve Araştırmaları, 1. Çalıştay Bildirileri**, Ege Yayınları, İzmir, 2014.

Ersoy, Akın. **Büyük İskender Sonrasında Antik Smyrna (İzmir)**, 2015.

Ersoy, Akın; Massimo Frasca; Pınar Aydemir. **Hellenistik Ve Roma Döneminde Smyrna (İzmir) Kazı ve Araştırmalar**, Ege Yayınları, 2016.

Ersoy, Akın. **Antik Dönemden Osmanlı Dönemine Smyrna/İzmir Kemik Objeleri**, İstanbul, 2017.

Fırat, Murat. **Phokaia Geç Roma Dönemi Mutfak Kapları**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, İzmir, 2011.

Fırat, Nalan. **Perge Konut Alanı Keramiği**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1999.

Fırıncı, Sanem. **Rhadiopolis Seramikleri Roma Dönemi Pişirme Kapları "2006-2009 Buluntuları"**. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2010.

Gassner, Verena. **Das Südtor der Tetragonos - Agora. Keramik und Kleifunde**, Forschungen in Ephesos XIII/1/1, Wien, 1997.

Gebhard, Elizabeth R; Hemans, Frederick P; Hayes, John W. "**University of Chicago Excavations at Istmia, 1989: III**", *Hesperia* 67, No. 4, 1998, ss.405- 456.

Güngör, Eda. **Metropolis Kenti Ada 7 İçerisindeki Konut Seramiği**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2005.

Hayes, John W. **Late Roman Pottery**, The British School at Rome, London, 1972.

Hayes, John W. "**Roman Pottery from the South Stoa at Corinth**", *Hesperia* 42, No. 4, Roman Pottery, British School, 1973, ss.416- 470.

Hayes, John W. **A Supplement To Late Roman Pottery**, British School at Rome, London, 1980.

Hayes, John W. "**Early Christian Pottery from Knossos: The 1978 - 1981 Finds from Knossos Medical Faculty Site**", *BSA* 96, 2001, ss. 431- 454.

Hayes, John W. "**The Villa Dionysos Excavations, Knossos: The Pottery**" *BSA* 78, 1983, ss.97- 169

Hayes, John W. "**Sigillate Orientali**", *Atlante dell forme ceramiche II. Ceramic Fine Romana nel Bacino Mediterraneo*, *Enciclopedia Dell'Arte Antica*, 1985, ss. 9- 96.

Hayes, John W. **The Hellenistic and Roman Pottery**, Paphos Volume III, 1991.

Hayes, John W. **Handbook of Mediterranean Roman Pottery**, The British Museum Press, London, 1997.

Hayes, John W. **Roman Pottery Fine- Ware Imports, The Athenian Agora XXXII**, Princeton, New Jersey, 2008.

Hilgers, W. **Lateinische Gefisssnamen Bezeichnungen**, Funktion und Form römischer Gefisse nach den antiken Schriftquellen, 1969.

Hübner, G. **"Zur Küchen und Grobkeramik aus Patras"**, RCRF Acta 35, 1997, ss. 89 - 95.

Kaya, Nursel. **"Ankara Ulus Kazısında Ele Geçen Baskılı Kaplar"** , (Ed. Catherine Abadie- Reynal), Les Ceramiques En Anatolia Aux Epoques Hellenistique Et Romaine, Varia Anatolica XV, Paris 2003, ss.112 - 119.

Kenrick, P. M. **Excavations at Sidi Khrebish Benghazi** (Berenice), Tripoli, 1985.

Kenyon, K. M. **"Roman and Later Wares"**, *Samaria Sebaste III: The Objects from Samaria*, London, 1957.

Korkut, Taner; Grosche, Götz. **Das Bouluterion von Patara Versammlungsgebäude Des Lykischen Bundes**, Patara II. 1, Ege Yayınları, İstanbul 2007.

Krinzinger, F; Rathmayr, E. **Hanghaus 2 In Ephesos**, 2010.

Ladstätter, S. **"Keramik"**, **Hanghaus 2 in Ephesos die Wohneinheiten 1 und 2, Forschungen in Ephesos VIII/8**, (Hrsg. F. Krinzinger), Wien, 2010, 172 - 279, Tab. 113, A-K 887, 2010.

Loeschcke, Siegfried. **"Die Arbeiten zu Bergama 1910- 1911. Sigillata-Töpfereien in Tschandarli"**, 1912, ss.344- 407.

Lund, John. **"Eastern Sigillata B: A Ceramic Ware Industry in the Political and Commercial Landscape of the Eastern Mediterranean"**, Les Ceramiques en Anotolie Aux Epoques Hellenistique et Romaine, Varia Anatolica XV, 2003, ss. 125–133.

Lüdorf, G. **Römische und frühbyzantinische Gebrauchskeramik im westlichen Kleinasien**, Leidorf, 2006.

Meriç, Recep. **Spathellenistisch- Römische Keramik und Kleifunde aus Einem Schachtbrunnen am Staatsmarkt in Ephesos**, Wien, 2002.

Meyer; Schlichtmann, Carsten. **Die Pergamenische Sigillata aus Der Statgrabung von Bergama**, PF 6, Walter De Gruyter, Berlin - New York, 1988.

Mümin, Gülçin. **Naim Arnas Koleksiyonu Hellenistik ve Roma Dönemi Seramik Eserleri**, Edirne, 2009.

Naumann, R; Kantar, S. **"Die Agora von Smyrna"**. Istanbuler Forschungen Band 17, 1950.

Özbütev, Gamze. **M.S. 3. Yüzyıl Phokaia Kaba Mutfak Keramiği**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İzmir, 1994.

Özdemir, Bilsen Ş. **Patara Roma Dönemi Günlük Kullanım Seramikleri** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2009

Petridis, P. **"Relations between Pottery Workshops in the Grek Mainland during the Byzantine Period"**, *Byzas* 7, (ed. B. Böhlebdorf Arslan - A. O. Uysal - J. Witte Orr), İstanbul, 2007, ss.43 - 54.

Reynal, A. C. **"Trade Relations in the Aegean Sea: the ceramic evidence from Argos between the 1st century BC. and the 2nd century AD"**, Trade Relations in the Eastern Mediterranean from the Late Hellenistic Period to Late Antiquity: The Ceramic Evidence, Halicarnassian Studies III (ed. M. Berg Briese - L. E. Vaag), Odense, 2005, ss.37 - 49.

Reynal, A. C. **La Ceramique Romine D'argos**, Athens, 2007.

Robinson, Henry. **Pottery of the Roman Period, The Athenian Agora, Volume V**, The American School of Classical Studies at Athens, Princeton, New Jersey, 1959.

Rotroff, S. **Hellenistic Pottery**, The Plain Wares, The Athenian Agora, 33, 2006.

Sackett, L. H. **Knossos from Greek City to Roman Colony**, Excavations at the Unexplores Mansion II, 1992.

Sapountzis, I. **Imported Cooking Wares of Roman Corinth: A Comparative Study**, (Yüksek Lisans Tezi), 2008.

Sevin, Veli. **"Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası I "**, 2001.

Shkodra, Brikena. **"Ceramics from Late Roman Contexts in Durrës"**. ABSA, 101, ss.427-457, 2006.

Sparkes, B. A; Talcott, L. **Black and Plain Pottery, of the 6th and 4th Centuries B.C, The Athenian Agora**, 12, 1970.

Şimşek, Celal. **Laodikeia Çalışmaları 1.1, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları)**, Ege Yayınları, 2011.

Tekocak, Mehmet. **Kelenderis Roma Çağı Seramiği**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2006.

Turnovsky, P. **Late Antique and Byzantine Pottery of the Church of St. Mary in Ephesos**, 2005. ss.635 - 647

Unterkircher, Elisabeth. **Terra Sigillata aus dem Heraion von Samos**, AM 98, 1983, ss.173 - 214.

Uslu, Serap. **Phokaia Kazılarında Bulunmuş Terra Sigillata**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1994.

Vapur, Özlem. **Magnesia Ad Maeandrum Gymnasion' u Roma Dönemi Seramikleri**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2001.

Zelle, Michael. **Die Terra Sigillata aus der Westtor- Nekropole in Assos**, AMST 27, Bonn, 1997.

Zelle, Michael. "**Funde spätantiker Sigillata in Assos**", (Ed. B. Liesen- U. Brandl) Römische Keramik Herstellung und Handel, Kolloquium Xanten, 15, 17, 6, 2000, 2003, ss. 77- 106.

Zoroğlu, Levent. "**Doğu Sigillataların İmalat Yerleri ve Dağılımı Sorunu**", Les Ceramiques en Anatolie Aux Epoques Hellenistique et Romaine, Varia Anatolica XV, Institut François D'études Anatoliques Georges Dumezil, İstanbul, Paris, 2003, ss. 121-123.

Vaag, L. E. "**The Stamped Decoration on Phocaean Red-Slip Ware**", (ed. J. Fleischer), *Acta Hyperborea* 8, Copenhagen, 2001.

Waage, F. O. "**The Roman and Byzantine Pottery**", Hellenistic Progenitors, *Hesperia*, Vol.II, 2, 1933.

Williams, C. **The Roman and Early Byzantine Pottery**, Anemurium, 1989.

Wintermeyer, U. **Die Hellenistische und frühkaiserzeitliche Gebrauchs keramik**, *Didyma* 3, 2, 2004.

ANTİK KAYNAKLAR

Pausanias. **Pausanias'da Anadolu: Seçmeler**, (Çev. Bilge Umar), Yeditepe Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2002.

Strabon. **Coğrafya: Antik Anadolu Coğrafyası, Kitap: XII, XIII, XIV XIV**, (Çev. A.Pekman), Arkoloji ve Sanat Yayınları, 2000.

ANSİKLOPEDİK KAYNAKLAR

İzmir Kent Tarihi, İzmir Valiliği İl kültür ve Turizm Müdürlüğü, İzmir, 2009.

İzmir Kent Ansiklopedisi, İzmir Büyükşehir Belediyesi, APIKAM, İzmir, 2014, ss.22-111.

DİĞER

Smyrna Kazı Arşivi.

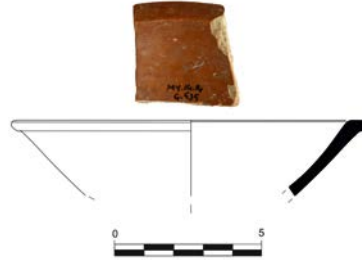

KATALOG

TERRA SİĞİLLATALAR

Kat. No 1: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2446 **Mevki No:** SMAG.2011.199 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-26 Plankaresi. **Seviye:** 12.05-11.48 m **Ağız Çapı:** 16.4cm **Yükseklik:** 3.3cm **Tanım:** Sık dokulu, iyi pişmiş hamuru kaliteli olan parça orta kalınlıktadır. İçe dönük ağızlı ve yuvarlatılmış dudaklıdır. Şişkin gövdeye sahiptir. İç kısımda gövdenin alt bölümünde yivler bulunmaktadır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/4 Soluk kırmızı **Hamur:** 10 R 7/6 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Erol 2010, K-1; Schlichtmann 1988, Tab.17-261, T3; Hayes 1985, 23, Tab.III.8; Küncü 2015, Kat.No 35. **Tarih:** İÖ. 1. yüzyılın son çeyreği

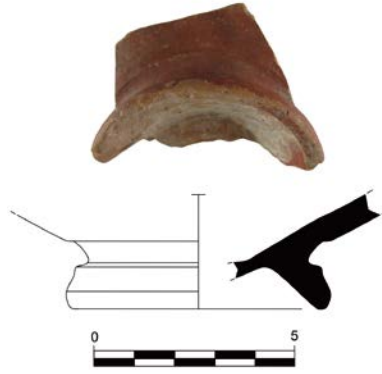
Kat. No 2: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3631 **Mevki No:** SMAG.2014.116 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-23 Plankaresi. **Seviye:** 13.88-12.76 m **Ağız Çapı:** 11.6cm **Yükseklik:** 2.6cm **Tanım:** Parçanın üstü kısmı düzleştirilmiş ağız dışı çekiktir. Gövde konik daralır. İnce cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mikadır. **Munsell: Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 7/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Schlichtmann 1988, Tab. 12- 161. N31; Zelle 1997, Lev.24-459; Kenrick 1985, Fig.47-365. 2. A-T4.1; Erol 2010, K-8. **Tarih:** İS. 1. yüzyılın sonu

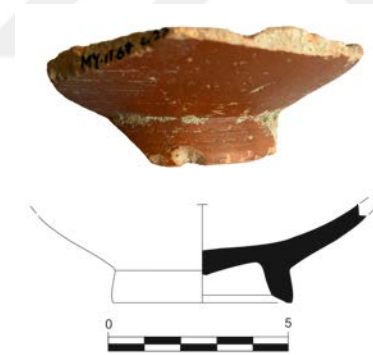
Kat. No 3: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3848 **Mevki No:** SMAG.2016.02 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-21 Plankaresi. **Seviye:** 14.40-13.85 m **Ağız Çapı:** 12.4cm **Yükseklik:** 4cm **Tanım:** Parça ince, hafif dışa yuvarlatılmış ince ağızlı, kalın içbükey ağız bantlıdır. Boyun konik daralır. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell:** **Astar:** 10 R 4/8 kırmızı. **Hamur:** 10 R 7/8 açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Schlichtmann 1988, Tab.13190, N42; Hayes 1973, Lev. 85- 120. A-K1; Erol 2010, K-16. **Tarih:** İS. 1. yüzyılın başı

Kat. No 4: Kâse Kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3861 **Mevki No:** SMAG.2016.09 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N/O1-19/20 Plankaresi. **Seviye:** 12.50-12.25 m **Kaide Çapı:** 4.9cm **Yükseklik:** 2.25 cm **Tanım:** Parça alçak halka kaidelidir. Oturma düzlemi düzleştirilmiştir. Gövde konik açılır. Orta kalınlıkta cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mikadır. **Munsell:** **Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1985, Form3; Hayes 2008, Fig.5, No. 112; Schlichtmann 1988, Tab.11-105-N3; Sackett 1992, Lev.128-4b. A-K2.3; Erol 2010, K-24. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl başı

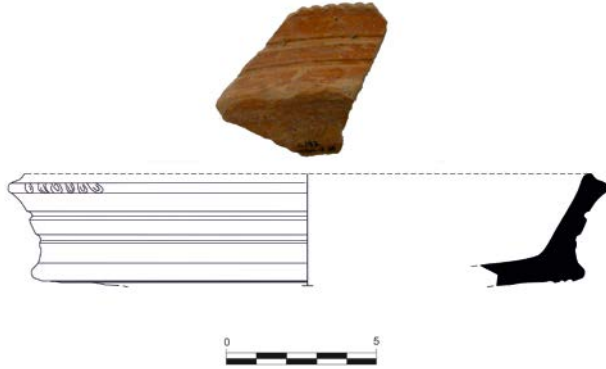
Kat. No 5: Kâse Kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2214 **Mevki No:** SMAG.2011.56 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-22 Plankaresi. **Seviye:** 14.85-14.30 m **Kaide Çapı:** 6.3cm **Yükseklik:** 2.9cm **Tanım:** Parça yüksek halka kaideli, konik gövdelidir. Tondosu kazıma çizgilidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi mika, kum ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 10 R 4/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig. 5, No. 131 **Tarih:** İS. 1. yüzyıl

Kat. No 6: Kâse Kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2290 **Mevki No:** SMAG.2011.100 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-22 Plankaresi. **Seviye:** 14.53-14.00 m **Kaide Çapı:** 5cm **Yükseklik:** 2.71cm **Tanım:** Parça yüksek, hafif yana açılan halka kaideli, yarı küresel gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 4/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 7/6 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Akbuz 2008, Lev.25, Kat. No 87; Hayes 2008, Fig.6-7, No.161,179. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl

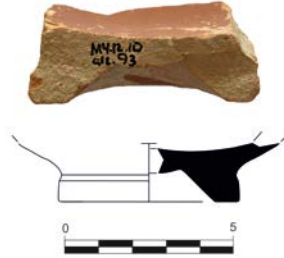
Kat. No 7: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2676 **Mevki No:** SMAG.2012.10 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaiikli Yapı N1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 14.30-13.30 m **Ağız Çapı:** 24.8cm **Yükseklik:** 3.2cm **Tanım:** Parça dik ağızlı ve içe konik daralan gövdelidir. Dış kısımda çizgisel, iç kısımda ise ağız altında içbükey derin yiv görülür. Orta kalınlıkta cidarlı olup seyrek dokulu ve hafif gözenekli hamuru kötü pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum yer alır. **Munsell:** **Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı **Hamur:** 5 YR 3/1 Koyu Gri Hamur 10 R 5/6 Kırmızı 2.5 YR 7/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig.14, No.429; Zelle 1997, Lev.24: 445, 8. A-T2. **Tarih:** İS. 1. yüzyılın başları

Kat. No 8: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2753 **Mevki No:** SMAG.2012.142 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaiikli Yapı I1-26 Plankaresi. **Seviye:** 16.07-15.60 m **Ağız Çapı:** - **Yükseklik:** 3.75cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağızlı ve konik daralan gövdeli olan parça omurgalı profille sahiptir. Ağız kenarında bulunan plastik yiv çentik dizisiyle süslenmiştir. Bu yiv altında da gövdeye geçişte derin yivler görülür. Kalın cidarlı parçanın sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve az miktarda kuvars ile kireç görülür. **Munsell:** **Astar:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Hamur:** 5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab.42, Kat. No 493. **Tarih:** İS. 1. yüzyılın ortaları

Kat. No 9: Kâse Kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2724 **Mevki No:** SMAG.2012.128 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M1-21 Plankaresi. **Seviye:** 14.40-14.25 m **Kaide Çapı:** 4.7cm **Yükseklik:** 2.05cm **Tanım:** Parça halka kaideli ve konik açılan gövdelidir. Kalın cidarlıdır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mikadır. **Munsell: Astar:** 10 R 4/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 7/6 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1985, Form29; Meriç 2002, Tab.23-K228; Gassner 1997, Tab.42-500-502; Erol 2010, K-43. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl

Kat. No 10: Kâse Kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2561 **Mevki No:** SMAG.2012. 37 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-25/26 Plankaresi. **Seviye:** 14.40-14.20 m **Kaide Çapı:** 5.2cm **Yükseklik:** 1.7cm **Tanım:** Halka kaideli parçanın konik profilli gövdesi çok az korunmuştur. Kaide ayağı dışta düz, içte ise konik yükselmektedir. Kalın cidarlı olup seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mika ve kumdur. **Munsell: Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 7/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1985, Form23; Kenrick 1985, Fig.45-B349; Unterkircher 1983, s.197, Lev.8-D1; Sackett 1992, Lev.167-21; Erol 2010, K-53. **Tarih:** İS. 1. yüzyılın ikinci yarısı

Kat. No 11: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1758 **Mevki No:** SMAG.2010.292 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.77-14.29 m **Ağız Çapı:** 25cm **Yükseklik:** 3.4 cm **Tanım:** Sık dokulu, iyi pişmiş hamuru kaliteli olan parça orta kalınlıktadır. Dışa dönük ağızlı ve yuvarlatılmış dudaklıdır. Yarı küresel daralarak inen gövdeye sahiptir. İç kısımda gövdenin alt bölümünde ince bir yiv bulunmaktadır. Katkı maddesi olarak kireç ve mika görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 Kırmızı **Hamur:** 10 R 6/8 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig.23, No.748; Serap Uslu 1994, Çiz. No 5, Kat. No 18, 182,183. **Tarih:** İÖ. 2. ve 1. yüzyıl

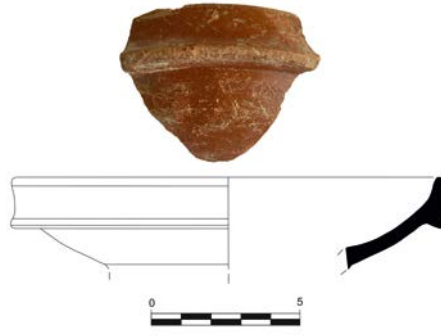
Kat. No 12: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2482 **Mevki No:** SMAG.2011.210 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-19 Plankaresi. **Seviye:** 15.18-14.83 m **Ağız Çapı:** 15cm **Yükseklik:** 2cm **Tanım:** Parça dışa dönük yuvarlatılmış ağızlıdır. Cidar orta kalınlıktadır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Dudak kenarının bittiği noktada yivler görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 Kırmızı **Hamur:** 10 R 5/6 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Zelle 1997, Lev.42: 891. Ç-T1.4; Erol 2010, s.313, K-63. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl sonu 2. yüzyıl başı

Kat. No 13: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3859 **Mevki No:** SMAG.2016.07 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-20 Plankaresi. **Seviye:** 14.40-13.85 m **Ağız Çapı:** 18.4cm **Yükseklik:** 2.9cm **Tanım:** Parça üstü düzleştirilmiş dışa çekik ağızlıdır. Gövdesi konik daralır. Orta kalınlıkta cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mikadır. **Munsell:** Astar: 10 R 5/8 kırmızı. **Hamur:** 10 R 6/8 açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Schlichtmann 1988, Tab.18-298.T23; Zelle 1997, Fig.79,2; Hayes 2008, Fig.25, No.799; Erol 2010, K-56,57. **Tarih:** İS.1.yüzyıl sonu 2. yüzyıl başı

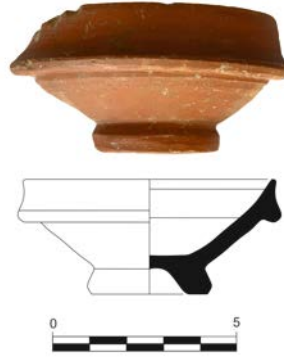
Kat. No 14: Kâse Ağız ve gövde parçası **Envanter No:** SMYRNA.3866 **Mevki No:** SMAG.2016.13 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-19 Plankaresi. **Seviye:** 15.53-13.85 m **Ağız Çapı:** 18.8cm **Yükseklik:** 4.1cm **Tanım:** Parça hafif içe yuvarlatılmış ağızlı, kalın ağız bantlıdır. Omurgalı profile sahip olup gövdesi konik daralır. İnce cidarlıdır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mikadır. **Munsell:** Astar: 10 R 4/8 Kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Meriç 2002, Tab.29-K327; Unterkircher 1983, Lev.4-14.23. Ç-K2.1; Hayes 2008, Fig.24, No.788; Erol 2010, K-152. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl, 2. yüzyılın başı

Kat. No 15: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3615 **Mevki No:** SMAG.2014.100 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I/J1-23 Plankaresi. **Seviye:** 13.90-13.10 m **Ağız Çapı:** 14.2cm **Yükseklik:** 3.1cm **Tanım:** Parça dışa yuvarlatılmış ağızlı, içbükey kalın ağız bantlıdır. Omurgalı profile sahiptir. Orta kalınlıkta cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mikadır. **Munsell:** Astar: 10 R 4/6 Kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Meriç 2002, Tab.29-K327; Hayes 1983, Fig.3-30; Erol 2010, K-157; Hayes 2008, fig. 24: 794; Doksanaltı 2006, K183; Ergürer 2012, Kat. No 204. **Tarih:** İS. 2. yüzyılın ikinci yarısı

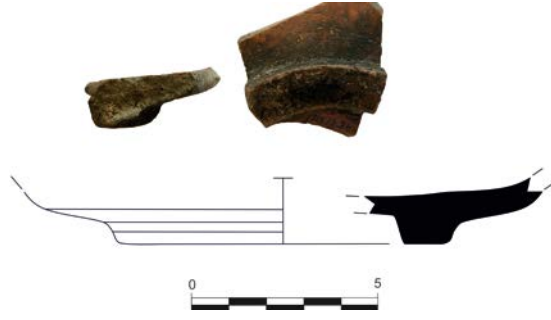
Kat. No 16: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3620 **Mevki No:** SMAG.2014.105 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J/K1-22/23 Plankaresi. **Seviye:** 14.20-12.70 m **Ağız Çapı:** 11.6cm **Yükseklik:** 3.1cm **Tanım:** Parça hafif dışa kıvrık ağızlı, kalın ağız bantlıdır. Omurgalı profile sahip olup yarı küresel gövdelidir. Ağız bandında insize dal motifi ile yanında çizgi motifler yer alır. İnce cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mikadır. **Munsell:** Astar: 2.5 YR 5/8 Kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Erol 2010, K-170; Zelle 1997, Lev. 38: 753; Doksanaltı 2006, K183; Ergürer 2012, Kat. No 204. **Tarih:** İS. 2. yüzyılın ikinci yarısı

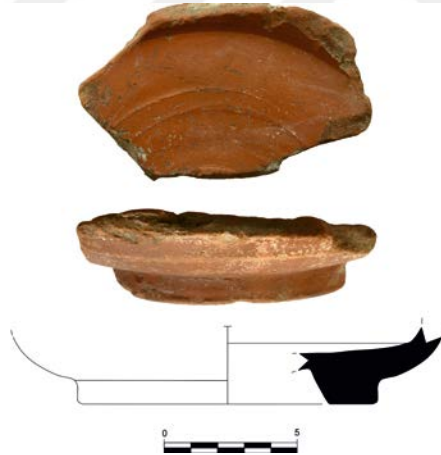
Kat. No 17: Kâse Ağız, gövde ve kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2425 **Mevki No:** SMAG.2011.176 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 12.02-11.48 m **Kaide Çapı:** 3.2cm **Yükseklik:** 3.15cm **Tanım:** Parça yuvarlak ağızlı, omurgalı küresel gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell:** Astar: 2.5 YR 5/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1973, Form 1, s.53; Anderson - Stajanovic 1992, Lev.40; Güngör 2005, Lev. 31–34; Akbuz 2008, Kat. No 117/121. Lev.29. **Tarih:** İS. 2. yüzyılın ilk yarısı

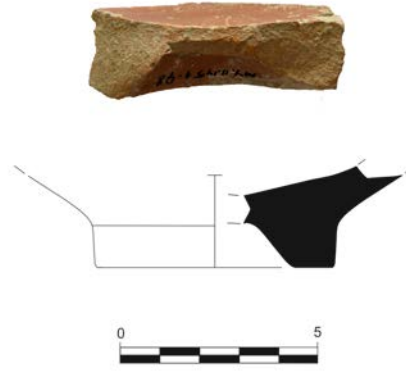
Kat. No 18: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3853 **Mevki No:** SMAG.2016.04 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-20 Plankaresi. **Seviye:** 14.22-13.85 m **Ağız Çapı:** 25.6cm **Yükseklik:** 1.5cm **Tanım:** Parça geniş ağız tablalıdır. Dudak kısmı yuvarlatılmış olup dışa sarkıktır. Orta kalınlıkta cidarlı olup hafif gözenekli hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell:** Astar: 2.5 YR 5/8 kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1983, Fig.2-2; Abadie - Reynal 2007, Lev.29-190. 1; Erol 2010, K-126. **Tarih:** İS. 2. yüzyılın ikinci yarısı

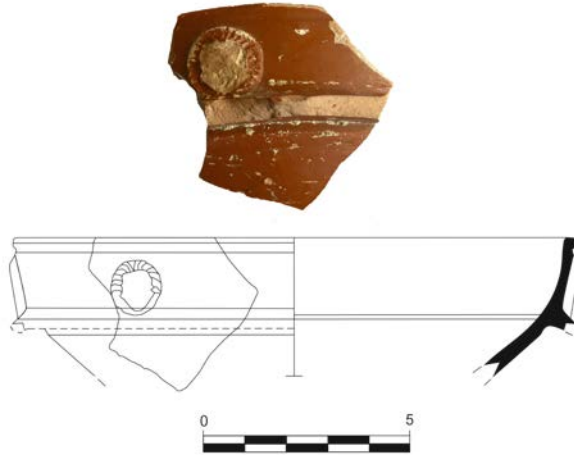
Kat. No 19: Tabak Kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2761 **Mevki No:** SMAG.2012.143 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M1-21 Plankaresi. **Seviye:** 14.25-14.00 m **Kaide Çapı:** 6.6cm **Yükseklik:** 1.7cm **Tanım:** Alçak halka kaideli oturma düzlemi düzleştirilmiş parçanın alt gövdesi konik profillidir. Üst gövdeye yivle geçiş yapılmıştır. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 4/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 5/4 Kırmızımsı kahve. **Karşılaştırma:** Zelle 1997, Lev.40-1011; Meriç 2002, Tab.29-K320. Ç-K1.6; Erol 2010, K-133. **Tarih:** İS. 2. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 20: Tabak Kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1758 **Mevki No:** SMAG.2010.292 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.77-14.29 m **Kaide Çapı:** 11cm **Yükseklik:** 2.9 cm **Tanım:** Sık dokulu, kaliteli hamuru iyi pişmiştir. Kalın cidarlı parça alçak halka kaideli olup düz ve geniş oturma düzlemine sahiptir. Kaideden gövdeye geçiş keskin profillidir. Katkı maddesi kireç ve mikadır. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 4/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Kenrick 1985, Fig.48-370.2, Hayes, 1972, Fig.64. Y-K; Erol 2010, K-209; Hayes 2008, Fig.25, No.801. **Tarih:** İS. 2. yüzyılın ortası ile 3. yüzyılın ortası

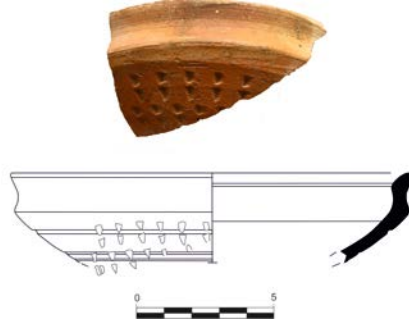

Kat. No 21: Kâse Kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2446 **Mevki No:** SMAG.2011.199 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-22 Plankaresi. **Seviye:** 12.05-11.48 m **Kaide Çapı:** 6cm **Yükseklik:** 2.3cm **Tanım:** Sık dokulu, kaliteli hamuru iyi pişmiştir. Kalın cidarlı parça alçak yüksek kaideli olup düz ve geniş oturma düzlemine sahiptir. Kaideden gövdeye geçiş keskin profillidir. **Munsell:** **Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı **Hamur:** 10 R 6/8 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig.25, No. 804. **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

Kat. No 22: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2292. **Mevki No:** SMAG.2011.102 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-23 Plankaresi. **Seviye:** 14.41-14.10 m **Ağız Çapı:** 13.4cm **Yükseklik:** 1.6cm **Tanım:** Parça yuvarlak dik ağızlıdır, omurgalı küresel gövdeye sahiptir. Dışta dudak altında yiv vardır. Omurga üzerinde aplike bezeme yer alır. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidara sahiptir. Katkı maddesi olarak kireç görülür. **Munsell:** **Astar:** 2.5 YR 5/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 7/6 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab.41, No.481; Meriç 2002, Tab.29-K327, Ç-K2.1; Hayes 2008, Fig.19, No.566. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl ve 2. yüzyılın başı

GEÇ ROMA KIRMIZI ASTARLI SERAMİKLERİ

Kat. No 23: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2817 **Mevki No:** SMAG.2012.180. **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.90-14.45 m **Ağız Çapı:** 14.6cm **Yükseklik:** 2.9cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı parçanın dudak kısmı incedir. Kısa boyunlu ve konik daralan gövdelidir. Kalıp yapımı kâsenin gövde dış yüzeyinde dikey dikdörtgen dizisinin dört sırası görülebilmektedir. İnce cidarlıdır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, Fig.23-1; Erol 2010, K-228. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ortası

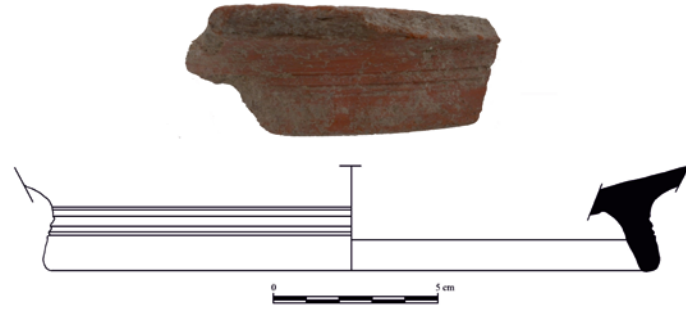
Kat. No 24: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2764 **Mevki No:** SMAG.2012.146 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-21 Plankaresi. **Seviye:** 12.75-12.20 m **Ağız Çapı:** 33cm **Yükseklik:** 4.5cm **Tanım:** Parça dik ve üzeri yuvarlatılmış dolgun ağızlı, kalın ağız bantlıdır. Gövde konik daralmaktadır. İçte kaide çukuruna geçiş yivle kademelendirilmiştir. Oldukça kalın cidarlı parçanın seyrek dokulu ve az gözenekli hamuru kötü pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı **Karşılaştırma:** Hayes 1972, Fig. 30: 13; Hayes 1976, Fig. 3: 7; Hayes 2008, Fig. 36: 1158; Erol 2010, K- 225; Ergürer 2012, Kat. No 251. **Tarih:** İS. 5. ve 6. yüzyıl

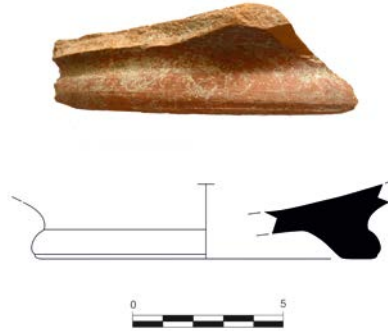
Kat. No 25: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3265 **Mevki No:** SMAG.2013.105 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-25/26 Plankaresi. **Seviye:** 14.37-13.96 m **Ağız Çapı:** 24.4cm **Yükseklik:** 2.8cm **Tanım:** Parça dışa yuvarlatılmış ağızlı, dolgun ve dışbükey ağız bantlıdır. Gövde konik daralmaktadır. Orta kalınlıkta cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. **Munsell:** Astar: 10 R 6/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 5/8 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972; Fig 21, Form.75:1; Hayes 2008, Fig.36, No.1160. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ortaları

Kat. No 26: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2798 **Mevki No:** SMAG.2012.169 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-26 Plankaresi. **Seviye:** 15.10-14.90 m **Ağız Çapı:** 24.4cm **Yükseklik:** 2.6cm **Tanım:** Parça hafif dışa çekik ağızlı üstü yuvarlatılmış olup incedir. Konik daralan gövdelidir. Kalın ağız bandına sahip parça kalın cidarlıdır. Hafif seyrek dokulu ve hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell:** Astar: - **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, Fig.21, Form 75/4; Hayes 2008, Fig.35, No.1137. **Tarih:** İS. 5. yüzyıl ortaları

Kat. No 27: Tabak Kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2684 **Mevki No:** SMAG.2012.111 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 13.50-12.25m **Kaide Çapı:** 16.6cm **Yükseklik:** 3.6cm **Tanım:** Yüksek halka kaideli parçanın gövdesi çok az korunduğundan profili anlaşılamamıştır. Kaide ayağı içte ve dışta konik yükselir. Dış kısımda kaide ayağında çizgisel yivler görülür. Kalın cidar gövdeye doğru orta kalınlık kazanmıştır. Hafif seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Hamur mika katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Ergüner 2012, Kat. No 270; Hayes 2008, Fig.36, No.1162. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ilk yarısı - İS. 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 28: Tabak Kaide parçası **Envanter No:** SMYRNA.2762 **Mevki No:** SMAG.2012.144 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-19 Plankaresi. **Seviye:** 13.90-13.00 m **Kaide Çapı:** 11cm **Yükseklik:** 2.5cm **Tanım:** Parça halka kaidelidir. Gövde çok az korunmuş olup profili anlaşılamamıştır. Oturma düzlemi düz ve geniştir. Kaide ayağı dışta dışbükey bombeli, içte konik yükselir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Mika katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/6 Açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig.37, No.1213. **Tarih:** İS. 5. yüzyıl

Kat. No 29: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1760 **Mevki No:** SMAG.2010.247 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.73-14.29 m **Ağız Çapı:** 26.2cm **Yükseklik:** 4cm **Tanım:** Sık dokulu, iyi pişmiş ve kaliteli hamura sahip parça ince cidarlıdır. İçe dönük ağızlı ve düz dudaklı olup ağızdan gövdeye geçiş içte ve dışta yumuşaktır. Yarı küresel daralarak inen gövdenin dış yüzünde çark izleri görülmektedir. İki kırık parça birleştirilmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 7/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, 327-329, Form 1A; Fırat 2011, Kat. No 26, Lev.90; Hayes 2008, Fig.37: 1231; Doksanaltı 2006, K 210; Ergürer 2012, Kat. No 266. **Tarih:** İS. 4. yüzyılın sonları 5. yüzyılın başları

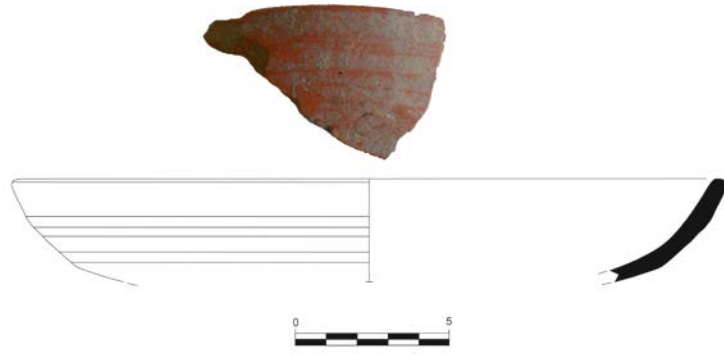
Kat. No 30: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1760 **Mevki No:** SMAG.2010.247 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.73-14.29 m **Ağız Çapı:** 21.6cm **Yükseklik:** 3.5cm **Tanım:** Sık dokulu, iyi pişmiş ve kaliteli hamura sahip parça orta kalınlıkta cidarlıdır. İçe dönük ağızlı ve yuvarlatılmış dudaklıdır. İç kısımda bulunan yivle parçanın gövdesi alt kısma doğru konik daralmaktadır. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 4/8 kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, 325 - 327, Form 1A, Fig. 65; Hayes 1972, 327-329, Form 1A; Fırat 2011, Kat. No 26-330-406; Doksanaltı 2006, K 210a; Hayes 2008, Fig.37: 1232; Ergürer 2012, Kat. No 265. **Tarih:** İS. 4. yüzyılın sonları 5. yüzyıl başları

Kat. No 31: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1760 **Mevki No:** SMAG.2010.247 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.73-14.29 m **Ağız Çapı:** 19.4cm **Yükseklik:** 3.2cm **Tanım:** Gözenekli hamura sahip parça kalın cidarlıdır. İçe çekik ağızlı ve keskin dudaklı olup ağızdan gövdeye geçiş içte ve dışta belirgindir. Konik daralan gövdeye sahiptir. Katkı maddesi kireçtir. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, 326, No. 2-3; Hayes 2008, 88, Form 1, Fig. 37, No. 1233; Fırat 2011, Kat. No .468, Lev.97. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 32: Tabak Ağız gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3854 **Mevki No:** SMAG.2016.05 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J/11-22 Plankaresi. **Seviye:** 13.81-13.23 m **Ağız Çapı:** 17cm **Yükseklik:** 2.6cm **Tanım:** Parça hafif içe çekik üstü yuvarlatılmış ağızlı, yarı küresel gövdeye sahiptir. İnce cidarlıdır. Hamur mika ve kireç katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 Kırmızı **Hamur:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Meriç 2002, Tab.30-338; Gassner 1997, Tab.44-537- 2; Erol, K-239. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ortası

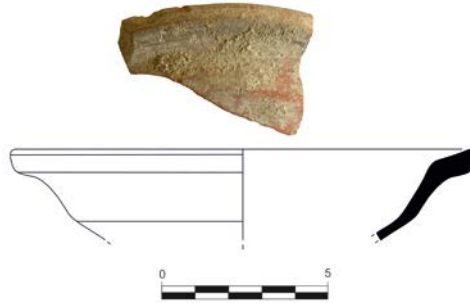
Kat. No 33: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2323 **Mevki No:** SMAG.2011.115 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-25 Plankaresi. **Seviye:** 15.37-14.45 m **Ağız Çapı:** 22.7cm **Yükseklik:** 3.38cm **Tanım:** Parça hafif dışa çekik, yuvarlak ağızlı, konik gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 10 R 7/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, 325 - 327, Form 1D, Fig. 65; Hayes 2008, 88, Form 1, Fig. 41, No: 1304; Fırat 2011, Kat. No 339, Lev.95. **Tarih:** İS. 4. yüzyılın sonu 5. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 34: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1760 **Mevki No:** SMAG.2010.247 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.73-14.29 m **Ağız Çapı:** 28.2cm **Yükseklik:** 3.7cm **Tanım:** Az gözenekli hamura sahip parça orta kalınlıkta cidarlıdır. Yuvarlak ağız profiline sahiptir ve ağızdan gövdeye geçiş hem içte hem de dış kısımda yumuşaktır. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 Kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, 87, Form 1, Fig. 37, No. 1233; Hayes 2008, 87, Form 1D, Fig. 37, No. 1236; Fırat 2011, Kat. No 195, Lev.96. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ikinci yarısı

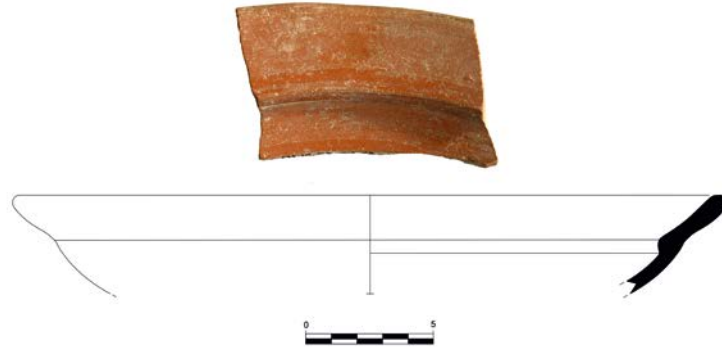
Kat. No 35: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3321 **Mevki No:** SMAG.2013.132 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J/K1-24/25 Plankaresi. **Seviye:** 14.46-14.30 m **Ağız Çapı:** 20.9cm **Yükseklik:** 3.42cm **Tanım:** Parça konik açılarak ağzın uç kısmı dışa yuvarlatılmıştır. İç kısımda gövdeye geçişte yumuşak dönüşlü oyuk görülür. Çok az korunmuş gövde hafif küreseldir. Ağızda kalın olan cidar gövdede incelmıştır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Mika ve kireç katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** D. Erol 2010, K-245,249; D. Erol 2007, Çiz. 42; Hayes 1972, 327, Form 2, Fig. 66, No. 2; Hayes 2008, 87, Fig. 37, No. 1238; Fırat 2011, Kat. No 524,525,526. **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

Kat. No 36: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3316 **Mevki No:** SMAG.2013.90 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı II-24/25/26 Plankaresi. **Seviye:** 14.47-13.98 m **Ağız Çapı:** 13.8cm **Yükseklik:** 2.75cm **Tanım:** Parça dışa çekik yüksek ağızlı, konik çıkışlıdır. Gövde dirsek dönüşüyle bölünmüş olup alt ve üst gövde konik daralmıştır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak kireç ve mika görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı **Boya:** 10 R 4/4 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Form2, Fig.37; Hayes 1972, Fig.66-4; Gassner 1997, Tab.45-544. S-T2.2; Erol 2010, K-437; Fırat 2011, Kat. No 263, Lev.109. **Tarih:** İS. 4. yüzyılın sonu 5. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 37: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2252 **Mevki No:** SMAG.2011.78 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-25 Plankaresi. **Seviye:** 14.80-14.56 m **Ağız Çapı:** 30.8cm **Yükseklik:** 2.9cm **Tanım:** Parça dışa çekik, geniş ağız tablalı, konik gövdelidir. Gövde üzerinde, dudaktan keskin geçişlidir. Hafif seyrek dokulu, ince elenmiş hamur, çok pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell:** **Astar:** 10 R 5/8 Kırmızı. **Hamur:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, 327, Form 2, Fig. 66, No: 1; Hayes 2008, 88, Form 2, Fig. 37, No: 1237, Pl. 60; Fırat 2011, Kat. No 425, Lev.107. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ilk yarısı

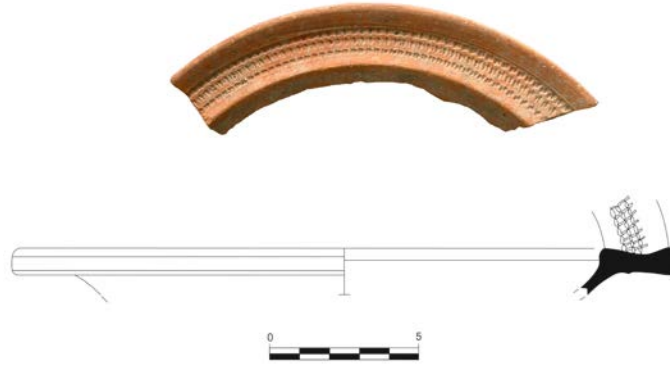
Kat. No 38: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1760 **Mevki No:** SMAG.2010.247 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.73-14.29 m **Ağız Çapı:** 27.8cm **Yükseklik:** 3.8cm **Tanım:** Seyrek dokulu hamura sahip parça orta kalınlıkta cidarlıdır. Dışa dönük, yüksek ve oldukça geniş ağız tablalı, yuvarlatılmış dudaklıdır. Ağızdan gövdeye geçiş iç kısımda keskin profillidir. Yarı küresel inen gövdeye sahip parçanın içi ve dışı kırmızı astarlıdır. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell:** **Astar:** 10 R 5/8 kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, 87, Form 2, Fig. 37, No. 1240; Hayes 2008, 88, Form 2, Fig. 37, No. 1238; Fırat 2011, Kat. No 231-279-264. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 39: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1816 **Mevki No:** SMAG.2010.270 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.42-14.21 m **Ağız Çapı:** 19.6cm **Yükseklik:** 2.2cm **Tanım:** Sık dokulu ve iyi pişmiş kaliteli bir hamura sahiptir. Cidarı orta kalınlıkta olan parça dışa çekik, yüksek ve geniş ağız tablasına sahiptir. İç kısımda gövde başlangıcında iki adet yiv bulunmaktadır. Yarı küresel gövdenin bir kısmı korunmuş parçanın içi ve dışı kırmızı astarlıdır. Katkı maddesi kireçtir. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, 87, Fig. 38, No. 1246; Fırat 2011, Kat. No 176, Lev.108. **Tarih:** İS. 4. yüzyıl sonu 5. yüzyıl başları

Kat. No 40: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2380 **Mevki No:** SMAG.2011.155 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 13.34-12.04 m **Ağız Çapı:** 17.8cm **Yükseklik:** 1.8cm **Tanım:** Parça dışa çekik dudaklı, geniş içbükey ağız tablalıdır. Ağız tablası üzerinde rulet bezeme vardır. Konik gövdelidir. Gövdeye geçiş yivlidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi mikadır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Kenrick, Fig.71-689. 2; Erol 2010, Kat. No 323/324; Hayes 2008, Fig.41, No.1301. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ikinci yarısı, İS. 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 41: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2418 **Mevki No:** SMAG.2011.172 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 12.65-12.02 m **Ağız Çapı:** 17.6cm **Yükseklik:** 1.6cm **Tanım:** Parça dışa çekik dudaklı, geniş içbükey ağız tablalı, ağız tablası üzerinde rulet bezeme vardır. Konik gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi mikadır. **Munsell:** Astar: 2.5 YR 5/8 Kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 7/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes, Fig.70-1; Kenrick, Fig.71-689. 2; Erol 2010, K- 323/324; Hayes 2008, Fig.41, No.1301. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ikinci yarısı 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 42: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2817 **Mevki No:** SMAG.2012.180 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.90-14.45 m **Ağız Çapı:** 40cm **Yükseklik:** 4.2cm **Tanım:** Parça dışa yuvarlatılmış ağızlı, oldukça geniş ve düz ağız tablalıdır. Yarı küresel gövdelidir. Gövde yüzeyi yivlendirilmiştir. Gözenekli ve seyrek dokulu kalitesiz hamuru orta derecede pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve taşçık görülür. **Munsell:** Astar: 2.5 YR 4/8 Kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 5/8 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Erol 2010, K-323; Ergürer 2012, Kat. No 346/347; Hayes 2008, Fig.41, No.1303. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın sonu 6. yüzyılın başı

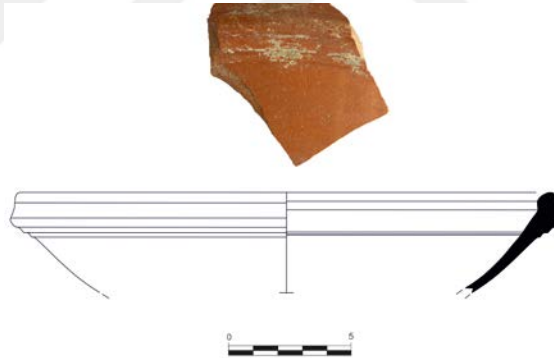
Kat. No 43: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2504 **Mevki No:** SMAG.2011.216 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-19 Plankaresi. **Seviye:** 13.76-13.27m **Ağız Çapı:** 12.8cm **Yükseklik:** 3cm **Tanım:** Parça dışa kalınlaştırılmış ağızlı, konik gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, orta kalınlıkta cidarlıdır. Ağız kenarında omurga altında yivler yer alır. Katkı maddesi mikadır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Erol 2007, 82, 44 - 46; Hayes 1972, 321, Form 3, Fig. 64; Hayes 2008, 51 -52, Fig. 25, No. 796; Fırat 2011, Kat. No 288, Lev.111. **Tarih:** İS. 3. yüzyılın ilk yarısı

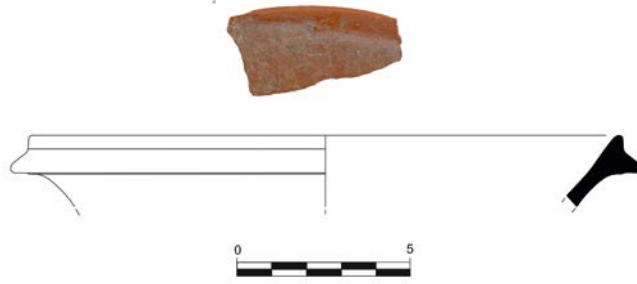
Kat. No 44: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3316 **Mevki No:** SMAG.2013.90 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı II-24/25/26 Plankaresi. **Seviye:** 14.47-13.98 m **Ağız Çapı:** 17cm **Yükseklik:** 3.05cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, ince ve basit ağız bantlıdır. Gövde hafif küreseldir. Ağız bandı boyalıdır. Gövde ince yivle bölünmüştür. Oldukça ince cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı **Boya:** 2.5 YR 4/6 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes, Fig.65-6. S-T1.3; Erol 2010, K-426; Hayes 2008, Fig.40, No.1292 **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 45: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1757 **Mevki No:** SMAG.2010.245 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-26 Plankaresi. **Seviye:** 15.48-14.77 m **Ağız Çapı:** 24.6cm **Yükseklik:** 2.6cm **Tanım:** Sık dokulu, kaliteli hamuru iyi pişmiştir. İçe dönük ağızlı olup düz dudaklıdır ve omurgalı bir forma sahiptir. Omurga üzerinde iki sıra halinde rulet bezeme görülür. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 Kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, 333, Form 3, Fig. 69, N. 17; Hayes 2008, 88, Form 3, Fig. 40, No. 1284; Fırat 2011, Kat. No 519 Lev.120; Gassner, Tab.46-558.S-T3.4.3; Erol 2010, K-276/ 475; Hayes 2008, Fig. 38: 1257. **Tarih:** İS. 5. yüzyıl ve 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 46: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2762 **Mevki No:** SMAG.2012.144 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-19 Plankaresi. **Seviye:** 13.90-13.00 m **Ağız Çapı:** 21.8cm **Yükseklik:** 4.1cm **Tanım:** Parça hafif dışa çekik yuvarlatılmış ağızlı, konik gövdelidir. Omurgalı profile sahip parça kalın ağız bandına sahiptir. Ağız altında yivler görülür. Orta kalınlıkta cidar gövdeye doğru incelmıştır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Doğer 2007, 100 - 101, Lev. III b, d; Hayes 2008, 88, Form 3, Fig. 41, No. 1306; Fırat 2011, Kat. No 455, Lev.112. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın sonları 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 47: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3270 **Mevki No:** SMAG.2013.111 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-25 Plankaresi. **Seviye:** 14.48-14.22 m **Ağız Çapı:** 17cm **Yükseklik:** 2cm **Tanım:** Parça hafif dışa yuvarlatılmış ince ağızlıdır. Gövdeye geçişte tabla görülür. Çok az korunmuş gövde konik daralır. Orta kalınlıkta cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Mika ve kireç katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı **Hamur:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig. 41: 1315- 1317; Erol 2010, K- 350; Ergürer 2012, Kat. No 355. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ikinci yarısı 6. yüzyıl başları

Kat. No 48: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2418 **Mevki No:** SMAG.2011.172 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 12.65-12.02 m **Ağız Çapı:** 22.2cm **Yükseklik:** 4.8cm **Tanım:** Parça dışa kalınlaştırılmış ağızlı, konik gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, ince cidarlıdır. Katkı maddesi mikadır. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 6/8 açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972: 327, Fig.66; Vapur 2001, Çiz.11, Kat. No 57; Akyürek 1992, 150, 164: Fig 15/89; Fırat 2011, Kat. No 448, Lev. 104 **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ikinci yarısı

Kat. No 49: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2418 **Mevki No:** SMAG.2011.172 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 12.65-12.02 m **Ağız Çapı:** 24cm **Yükseklik:** 3.5cm **Tanım:** Parça dışa kalınlaştırılmış ağızlı, konik gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, ince cidarlıdır. Katkı maddesi mikadır. **Munsell:** **Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 10 R 7/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, 87, Form 3C, No. 1270, Fig. 39, Lev. 61; Vaag 2001, 219, Fig. 4; Fırat, 2011, Kat. No 32, Lev.110. **Tarih:** İS. 5. yüzyıl sonu

Kat. No 50: Kâse Ağız, gövde ve kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2239 **Mevki No:** SMAG.2011.71 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-25 Plankaresi. **Seviye:** 15.15-14.80 m **Ağız Çapı:** 14.4cm **Yükseklik:** 2.8cm **Tanım:** Parça içe eğik ağızlı, omurgalı, konik gövdelidir. Omurga altında yiv vardır. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. İnce cidarlıdır. Fırınlama kaynaklı, ağız bandı üzerinde astar grileşmiştir. Katkı maddesi mika, kireç ve kumdur. **Munsell:** **Astar:** 10 R 5/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, 87, Form 3C, No. 1270, Fig. 39, Lev.61; Vapur 2001, Çiz. 12, Kat. No 65. **Tarih:** İS. 5. ve 6. yüzyıl

Kat. No 51: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2418 **Mevki No:** SMAG.2011.172 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 12.65-12.02 m **Ağız Çapı:** 13.6cm **Yükseklik:** 2.8cm **Tanım:** Parça dışa kalınlaştırılmış ağızlı, konik gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, ince cidarlıdır. Fırınlama kaynaklı, ağız bandı üzerinde astar grileşmiştir. Katkı maddesi mikadır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 7/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, 88, Fig. 41, No: 1306; Hayes 1972, 335 - 338, Form 3H, Fig. 68, No. 29; Fırat 2011, Kat. No 499 Lev.113, Kat. No 387, Lev.111. **Tarih:** İS. 6. yüzyıl

Kat. No 52: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2418 **Mevki No:** SMAG.2011.172 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 12.65-12.02 m **Ağız Çapı:** 24.2cm **Yükseklik:** 3.45cm **Tanım:** Parça düz ağızlı, omurgalı, konik gövdelidir. Ağız kenarında, omurga üzerinde rulet bezeme vardır. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 Kırmızı. **Hamur:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab. 46: 562; Hayes 2008, fig. 39, 40: 1280- 1291; Erol 2010, K-310; Ergürer 2012, Kat. No 294; Hayes 1972, Fig.69, No.19. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 53: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2436. **Mevki No:** SMAG.2011.178 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-23 Plankaresi. **Seviye:** 12.02-11.48 m **Ağız Çapı:** 9.2cm **Yükseklik:** 2cm **Tanım:** Parça dışa kalınlaştırılmış ağızlı, konik gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, ince cidarlıdır. Fırınlama kaynaklı, ağız bandı üzerinde astar grileşmiştir. Katkı maddesi mikadır. **Munsell: Astar:** 10 R 5/4 Soluk kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, 339, Form 3H, Fig. 68, No. 29; Hayes 1972, 338, Form 3H, No. 32, Fig. 69; Fırat 2011, Kat. No 306,472, Lev.113-114. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ilk yarısı ve ortaları

Kat. No 54: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2562 **Mevki No:** SMAG.2012.39 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M1-18 Plankaresi. **Seviye:** 15.10-14.30 m **Ağız Çapı:** 23.6cm **Yükseklik:** 4.2cm **Tanım:** Parça içe çekik ağızlı ve konik gövdeli, omurgalı profile sahiptir. Ağızdan gövdeye geçiş keskindir ve dışbükey yivle sağlanmıştır. Ağız bandı üzeri siyah boyalıdır. Orta kalınlıkta cidarlı parçanın sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mikadır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/6 Açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı **Boya:** 2.5 YR 4/2 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab. 47: 570; Akyürek 1992, Lev. 15: 92; Hayes 2008, Fig. 39, 40: 1280 - 129; Ergürer 2012, Kat. No 287. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 55: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3265 **Mevki No:** SMAG.2013.105 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-25/26 Plankaresi. **Seviye:** 14.37-13.96 m **Ağız Çapı:** 16cm **Yükseklik:** 3.9cm **Tanım:** Parça dışı yuvarlatılmış ağızlı, kalın ve içbükey ağız bantlıdır. Yarı küresel gövdeli olup ince cidarlıdır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Dış kısımda çizgisel yivler görülür. Katkı maddesi olarak mika ve kireç vardır. **Munsell:** Astar: 10 R 5/6 Kırmızı **Hamur:** 10R 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Tekocak 2006, Lev.13: 89; Ergürer 2012, Kat. No 333; Hayes 2008, Fig.41, No.1310 **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ilk yarısı

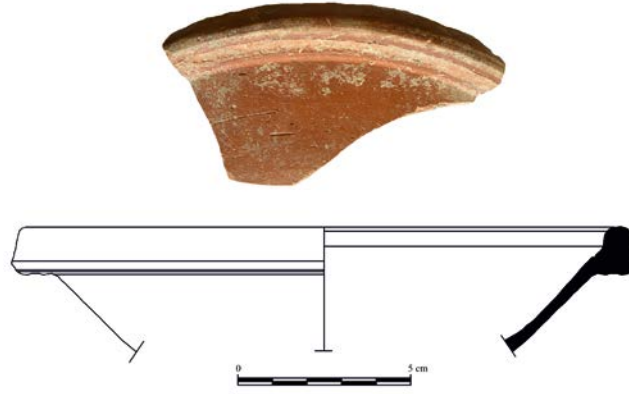
Kat. No 56: Tabak Ağız gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3854 **Mevki No:** SMAG.2016.05 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J/I1-22 Plankaresi. **Seviye:** 13.81-13.23 m **Ağız Çapı:** 23.2cm **Yükseklik:** 2.5cm **Tanım:** Parça hafif içe çekik, kalın ağız bantlıdır. İnce cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell:** Astar: 10 R 5/8 kırmızı **Hamur:** 10 R 6/8 açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab. 47: 570; Hayes 2008, Fig. 39, 40: 1280- 1291; Ergürer 2012, Kat. No 287, 288. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 57: Kâse Ağz gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3862 **Mevki No:** SMAG.2016.10 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N/O1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 12.17-11.67m **Ağız Çapı:** 12.8cm **Yükseklik:** 2cm **Tanım:** Parça hafif içe yuvarlatılmış dolgun ağızlıdır. Kalın ve içbükey ağız bantlıdır. İnce cidarlıdır. Mika ve kireç katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı **Hamur:** 10 R 5/6 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, 87, Form 3, Fig. 41, No. 1306; Doğer 2007, 100, Lev. III: b; Fırat 2011, Kat. No 529, Lev.114. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ilk yarısı

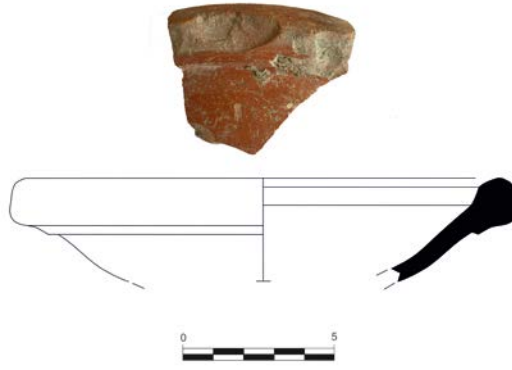
Kat. No 58: Tabak Ağz ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2323 **Mevki No:** SMAG.2011.115 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-25 Plankaresi. **Seviye:** 15.37-14.45m **Ağız Çapı:** 23.8cm **Yükseklik:** 3.9cm **Tanım:** Parça dışa kalınlaştırılmış, yuvarlak ağızlıdır. Dışta ağızdan gövdeye geçişte yiv vardır. Konik gövdelidir. Sık dokulu, katkılı hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Dışta çark izleri yer alır. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 Kırmızı. **Hamur:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, 338, Form 3H, Fig. 68; Fırat 2011, Kat. No 233, Lev.110. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ilk yarısı ve ortaları

Kat. No 59: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2684 **Mevki No:** SMAG.2012.111 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 13.50-12.25m **Ağız Çapı:** 16.6cm **Yükseklik:** 3.6cm **Tanım:** Parça hafif içe çekik ağızlı ve konik daralan gövdelidir. Ağız altında dışbükey yiv görülür. İnce cıdarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Hamurda katkı maddesi olarak mika görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı. **Hamur:** 10 R 6/6 Kırmızı **Karşılaştırma:** Gassner 1997: 147, Lev. 48/ 584, 586, Williams 1989, 49, Fig. 23/ 280, Vapur 2001, Çiz. 13, Kat. No 72; Hayes 1972, Fig.71/4, 346. **Tarih:** İS. 6 yüzyılın sonları ve 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 60: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2768 **Mevki No:** SMAG.2012.152 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-19 Plankaresi. **Seviye:** 13.00-12.20 m **Ağız Çapı:** 23 cm **Yükseklik:** 3cm **Tanım:** Parça içe çekik ağızlı, kalın ağız bantlı ve konik daralan gövdelidir. Ağız altında dışbükey yiv görülür. İnce cıdarlıdır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. İçi ve dışı kırmızı astarlıdır. Katkı maddesi olarak mika görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Erol 2010, K- 486; Hayes 2008, Fig.40, No.1298. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ikinci çeyreği

Kat. No 61: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2829 **Mevki No:** SMAG.2012.189 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M/N1-20 Plankaresi. **Seviye:** 14.10-13.84 m **Ağız Çapı:** 15.6cm **Yükseklik:** 4.3cm **Tanım:** Parça hafif içe çekik ağızlı ve yarı küresel gövdelidir. Kalın ağız bantlı olup gövdeye geçişte dışbükey yiv görülür. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı. **Hamur:** 10 R 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, Fig. 71: 1; Gassner 1997, Tab.48: 582/584; Ergüner 2012, Kat. No 372; Erol 2010, K-520. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ilk yarısı 7. yüzyılın başları

Kat. No 62: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3280 **Mevki No:** SMAG.2013.121 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-25 Plankaresi. **Seviye:** 14.35-14.20 m **Ağız Çapı:** 22.4cm **Yükseklik:** 2.3cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, kalın ve dışbükey kalın bantlıdır. Çok az korunmuş gövde konik daralmıştır. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Mika ve kireç katkılıdır. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 5/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Kırmızı **Karşılaştırma:** Hayes 1972, Fig. 71: 7; Hayes 2008, Fig. 42: 1328; Ergüner 2012, Kat. No 377. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın son çeyreği

Kat. No 63: Tabak Ağız ve gövde parçası **Envanter No:** SMYRNA.3409 **Mevki No:** SMAG.2013.178 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K/L1-23/24 Plankaresi. **Seviye:** 13.65-13.40 m **Ağız Çapı:** 31.4cm **Yükseklik:** 2.45cm **Tanım:** Parça dışa yuvarlatılmış dolgun ağızlıdır. Yayvan gövde konik daralmıştır. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Hafif seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Mika ve kireç katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 5/8 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1992, Fig. 50, 31/ 15; Ergürer 2012, Kat. No 460. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ikinci yarısı 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 64: Tabak Ağız gövde parçası **Envanter No:** SMYRNA.3862 **Mevki No:** SMAG.2016.10 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N/O1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 12.17-11.67 m **Ağız Çapı:** 27.6cm **Yükseklik:** 2.1cm **Tanım:** Parça hafif içe yuvarlatılmış dolgun ağızlıdır. Köşeli ağız bandına sahiptir. Cidarı orta kalınlıktadır. Mika ve kireç katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı **Hamur:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, Fig.71- 1; Gassner 1997 Tab .48-584; Erol, K-522; Ergürer 2012, Kat.No 363/364. **Tarih:** İS. Geç 6. yüzyıl Erken 7. yüzyıl

Kat. No 65: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2677 **Mevki No:** SMAG.2012.108 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 13.30-12.20 m **Ağız Çapı:** 18.2cm **Yükseklik:** 2.1cm **Tanım:** Parça üst kısmı düzleştirilmiş dışa çekik ağızlı ve konik daralan gövdelidir. Dış kısımda gövdeye geçişte içbükey derin yiv görülür. Ağızda kalın olan cidar gövdeye doğru incelmektedir. Seyrek dokulu ve gözenekli hamuru orta derecede pişmiştir. Katkı maddesi mikadır. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 4/4 Sarımsı kahve. **Hamur:** 2.5 YR 5/6 Kırmızı **Boya:** 5 YR 4/1 Koyu kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, 88, Fig. 42, 1329; Hayes 1972, 343, Form 10, No.7, Fig. 71; Fırat 2011, Kat. No 391, Lev.115. **Tarih:** İS. 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 66: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3442. **Mevki No:** SMAG.2013.207 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-23 Plankaresi. **Seviye:** 14.30-13.60 m **Ağız Çapı:** 19cm **Yükseklik:** 2.79cm **Tanım:** Parça dışa yuvarlatılmış ağızlı ve konik daralan gövdelidir. Gövdeye geçişte ince dışbükey yiv görülür. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Mika ve kireç katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/6 Kırmızı **Hamur:** 10 R 7/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, Fig. 71: 13; Gassner 1997, Tab. 48: 586; Hayes 2001, Fig. 6: B1; Ergürer 2012, Kat. No 387. **Tarih:** İS. 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 67: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2812 **Mevki No:** SMAG.2012.177 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.90-14.45 m **Ağız Çapı:** 25.6cm **Yükseklik:** 3.95cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı ve konik daralan gövdelidir. Ağız altında içte ve dışta dışbükey yiv görülür. Gövdede çark izleri belirgindir. İnce cidarlı parçanın sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell:** Astar: 10 R 6/8 Açık kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, Fig. 71: 1/11; Ergürer 2012, Kat. No 379; Erol 2010, Kat. No 531; Gassner 1997, Tab. 48.585. **Tarih:** İS. 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 68: Kâse Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2800 **Mevki No:** SMAG.2012.171 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-26 Plankaresi. **Seviye:** 15.50-14.90 m **Ağız Çapı:** 19.4cm **Yükseklik:** 3.2cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı ve konik gövdelidir. Dışta ağızdan gövdeye geçişte yivler görülür. Ağız kenarı gri boyalıdır. İnce cidarlı parçanın sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell:** Astar: 10 R 5/6 Kırmızı **Hamur:** 10 R 5/6 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, Fig. 71: 13; Gassner 1997, Tab.48: 586; Hayes 2001, Fig. 6: B1; Ergürer 2012, Kat. No 387. **Tarih:** İS. 7. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 69: Tabak Ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2425 **Mevki No:** SMAG.2011.176 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 12.02-11.48 m **Ağız Çapı:** 25.5cm **Yükseklik:** 2.69 cm **Tanım:** Parça geniş, sarkık dudaklı, konik gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 açık kırmızı **Hamur:** 10 R 7/8 açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Gassner 1997; Tab.49, Kat. No 595. **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

Kat. No 70: Kâse Ağız, gövde ve kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1816 **Mevki No:** SMAG.2010.270 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.42-14.21m **Ağız Çapı:** 10.2cm **Kaide Çapı:** 5cm **Yükseklik:** 3.6cm **Tanım:** Parça alçak kaidelidir. Sık dokulu ve kaliteli hamuru iyi derecede pişmiştir. Kalın cidarlı parça dik ağızlı olup ağızdan gövdeye geçişi keskin profillidir. Sığ olan gövde konik daralarak inmektedir. Hamur mika ve kireç katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Erol 2010, K-417; Hayes 1972, Fig. 65- 1; A; Hayes 2008, Fig.37: 1230; Gassner 1997, Tab.44.534. **Tarih:** İS. 4. yüzyılın sonu 5. yüzyılın başı

Kat. No 71: Kâse Ağız, gövde ve kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2439
Mevki No: SMAG.2011.187 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-23 Plankaresi.
Seviye: 13.08-11.48 m **Kaide Çapı:** 5.8cm **Yükseklik:** 4.6cm **Tanım:** Parça dışa çekik, içbükey ağız tablalı, konik gövdeli, alçak kaidelidir. Gövde üzerinde, dudaktan keskin geçiş vardır. Hafif seyrek dokulu, ince elenmiş hamur, çok pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Dışta gövdede rulet bezeme yer alır. Hamur mika katkılıdır.
Munsell: Astar: 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 10 R 7/8 Açık kırmızı.
Karşılaştırma: Erol 2010, K-266 **Tarih:** İS. 5. yüzyılın başları

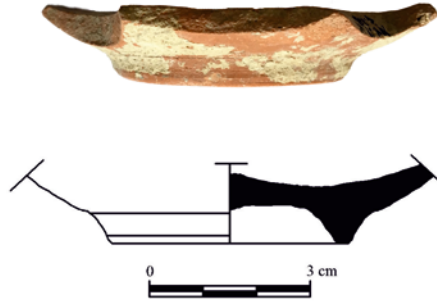
Kat. No 72: Tabak Ağız, gövde ve kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2436
Mevki No: SMAG.2011.178 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-23 Plankaresi.
Seviye: 12.02-11.48 m **Ağız Çapı:** 8.6cm **Yükseklik:** 4.3cm **Tanım:** Parça dışa çekik, geniş ağız tablalı, konik gövdeli, alçak kaidelidir. Gövde üzerinde, dudaktan keskin geçiş vardır. Hafif seyrek dokulu, ince elenmiş hamur, çok pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Hamur mika katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/4 Soluk kırmızı.
Hamur: 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, Fig.66-4; Erol 2010, K-437; Gassner 1997, Tab. 45: 544. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ikinci yarısı

Kat. No 73: Tabak Gövde ve kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2239 **Mevki No:** SMAG.2011.71 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-25 Plankaresi. **Seviye:** 15.15-14.80 m **Kaide Çapı:** 11cm **Yükseklik:** 3.6cm **Tanım:** Parça alçak halka kaideli, yarı küresel gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, çok pişmiştir. Mika, kireç ve kum katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 5/4 Açık kırmızı. **Hamur:** 5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Fırat 2011, Kat. No 325, Lev.124. Hayes 1972, Fig.65, Form1/7D. **Tarih:** İS. 3. yüzyıl

Kat. No 74: Tabak Kaide gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3854 **Mevki No:** SMAG.2016.04 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-20 Plankaresi. **Seviye:** 14.22-13.85 m **Kaide Çapı:** 13.6cm **Yükseklik:** 1.8cm **Tanım:** Parça alçak halka kaidelidir. Oturma düzlemi düzleştirilmiştir. Hamur mika ve kireç katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 4/8 Kırmızı **Hamur:** 10 R 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Fırat 2011, Kat. No 566, Lev.127; Hayes 2008, Fig.41, No.1305 **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

Kat. No. 75: Kâse Kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2684 **Mevki No:** SMAG.2012.111. **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 13.50-12.25 m **Kaide Çapı:** 4.4cm **Yükseklik:** 1.4cm **Tanım:** Parça alçak halka kaideli ve yarı küresel gövdelidir. Kaideden gövdeye geçiş yumuşaktır. Oturma düzlemi yuvarlatılmıştır. Orta kalınlıkta cidara sahip parçanın sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Üzeri kireç kaplıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı. **Hamur:** 10 R 5/6 Soluk kırmızı. **Karşılaştırma:** Fırat 2011, Kat. No 382, Lev.125; Hayes 2008, Fig.40, No.1293. **Tarih:** İS. 4. ve 6. yüzyıl

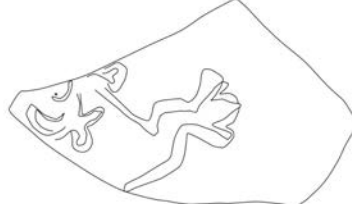
Kat. No 76: Tabak Gövde ve kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2436 **Mevki No:** SMAG.2011.178 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-23 Plankaresi. **Seviye:** 12.02-11.48 m **Kaide Çapı:** 16.1cm **Yükseklik:** 4.2cm **Tanım:** Parça alçak halka kaideli, yayvan gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, çok pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Hamur mika katkılıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 10 R 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Fırat 2011, Kat. No 554, Lev. 127; Hayes 2008, Fig.41, No.1311. **Tarih:** İS. 5. yüzyıl ve 6. yüzyıl

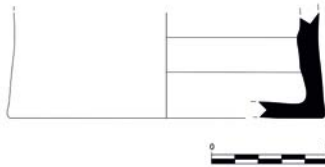
Kat. No 77: Tabak Gövde ve kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2418 **Mevki No:** SMAG.2011.172 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 12.65-12.02 m **Kaide Çapı:** 10.4cm **Yükseklik:** 1.9cm **Tanım:** Parça alçak halka kaideli, yarı küresel gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, çok pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Tondosunda haç baskısı yer alır. Hamurda katkı maddesi olarak mika görülür. **Munsell:** **Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 10 R 7/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, 88, Form 3C, Fig. 40, No: 1289; Fırat 2011, Kat. No 257, Lev.122; Erol 2010 , K- 389. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ilk yarısı ve ortası

Kat. No 78: Tabak Gövde ve kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3265 **Mevki No:** SMAG.2013.105 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-25/26 Plankaresi. **Seviye:** 14.37-13.96 m **Kaide Çapı:** 9.6cm **Yükseklik:** 2.3cm **Tanım:** Parça oldukça alçak halka kaidelidir. Oturma düzlemi ince ve düzdür. Küresel gövdelidir. İnce cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Mika ve kireç katkılıdır. **Munsell:** **Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı **Hamur:** 10 R 5/8 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, 88, Form 3C, Fig. 40, No: 1289, Fırat 2011, Kat. No 257, Lev.122. **Tarih:** İS. 6. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 79: Tabak Gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2420 **Mevki No:** SMAG.2011.174 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-23 Plankaresi. **Seviye:** 12.65-12.02 m **Genişlik:** 4.4cm **Uzunluk:** 7.2cm **Tanım:** Kâse parçasının tondosu korunmuştur. Tondoda balık figürü baskısı yer alır. Hamur mika katkılıdır. **Munsell:** **Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 7/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Waage 1933, Fig.4, No.235; Hayes 1972, Fig.76, Nr. 45n. **Tarih:** İS. 5. yüzyıl

Kat. No 80: Testi veya kapalı kap gövde ve kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1816 **Mevki No:** SMAG.2010.270 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.42-14.21m **Kaide Çapı:** 13.8cm **Yükseklik:** 4.6cm **Tanım:** Kalın cidarlı parçanın hamuru sık dokulu ve iyi pişmiştir. Düz dipli olup gövde yüzeyi dikey ve dışbükey yivlidir. Gövde hafif içbükey profilli yükselmekte olup parçanın içinde yatay yivler görülmektedir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç yer alır. **Munsell:** **Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig.43, No.1454 **Tarih:** İS. 5.yüzyılın ikinci yarısı

Kat. No 81: Tabak Gövde ve kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2318. **Mevki No:** SMAG.2011.110 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-25 Plankaresi. **Seviye:** 14.96-14.56 m **Kaide Çapı:** 18cm **Yükseklik:** 2.40cm **Tanım:** Parça alçak halka kaideli, yarı küresel gövdelidir. İçte, çukurlaşan tondoya geçişte hafif bir yükselti vardır. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, çok pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. **Munsell:** **Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 5/8 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig. 43: 1444; Ergürer 2012, Kat. No.467. **Tarih:** İS. 5. yüzyıl

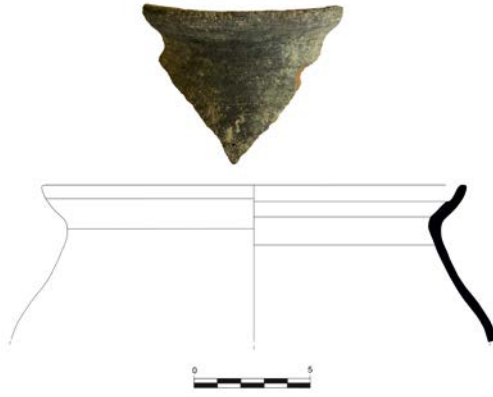
PIŞİRME KAPLARI

Kat. No 82: Tencere ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3854 **Mevki No:** SMAG.2016.05 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J/I1-22 Plankaresi. **Seviye:** 13.81-13.23m **Ağız Çapı:** 21.4cm **Yükseklik:** 2.9cm **Tanım:** Dışa yuvarlatılmış yüksek ağız konik açılmıştır. Ağız bölümünün iç kısmı profillendirilmiştir. Yine iç kısımda gövdeye geçişte plastik yiv görülür. Gövde konik açılmıştır. İnce cidarlı olup hafif seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 4/1 Koyu gri. **Hamur:** 2.5 YR 7/2 Açık gri. **Karşılaştırma:** Güngör 2005, Nr.358, Lev.65. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl

Kat. No 83: Tencere ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2769 **Mevki No:** SMAG.2012.153 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M1-22 Plankaresi. **Seviye:** 13.52-12.84 m **Ağız Çapı:** 18.4cm **Yükseklik:** 7.6 cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağızlıdır. Ağız bandı içbükey profillendirilmiş parça küresel gövdelidir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Seyrek dokulu ve gözenekli hamuru kötü pişmiştir, parçada kullanımdan kaynaklı yanık izleri görülür. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum yer alır. **Munsell: Astar:** 7.5 YR 6/4 Açık kahve. **Hamur:** 10 R 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Badie 2004, Lev.3, 12; Özdemir 2009, Kat. no 250; Hübner 1997, 94 Res. 1, 8. **Tarih:** İS. 3. yüzyıl

Kat No 84: Tencere ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3614 **Mevki No:** SMAG.2014.99 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H/11-23 Plankaresi. **Seviye:** 13.24-11.84 m **Ağız Çapı:** 18cm **Yükseklik:** 6.8cm **Tanım:** Konik çıkışlı yüksek ağzın ucu dışa çekiktir. İç kısmı yivlidir. Oval gövdelidir. İnce cidarlı olup seyrek dokulu hamuru orta derecede pişmiştir. Yüzey grileştirilmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum yer alır. **Munsell:** Astar: Glay1 4/N Koyu gri. **Hamur:** 5 YR 5/6 Sarımsı kırmızı. **Karşılaştırma:** Vapur 2001, Çiz.27, Kat. No:134; Hayes 1983: 105. **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

Kat. No 85: Tencere ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3270 **Mevki No:** SMAG.2013.111 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-25 Plankaresi. **Seviye:** 14.48-14.22 m **Ağız Çapı:** 24.2cm **Yükseklik:** 4.5cm **Tanım:** Hafif içe yuvarlatılmış yüksek ağızlıdır. İç kısımda kapak oturması amacıyla içbükey profillendirilmiştir. Gövde hafif kavisli daralmaktadır. Kalın cidarlıdır. Seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak kum, kireç ve mika görülür. **Munsell:** Astar: - **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1983, 107, 126/127, Fig.9, Tip.2 No 105; Vapur 2001, Kat. No 145, Çiz.30 **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

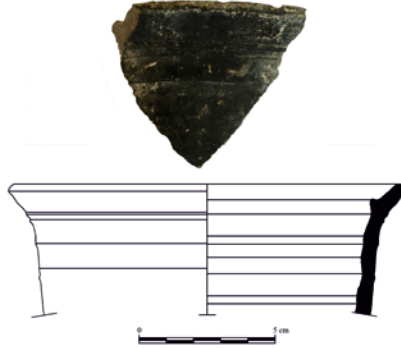
Kat. No 86: Tencere ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3594 **Mevki No:** SMAG.2014.79 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-23 Plankaresi. **Seviye:** 14.20-14.10 m **Ağız Çapı:** 8.8cm **Yükseklik:** 3.5cm **Tanım:** Dışa çekik basık ağızlıdır. Oval gövde çok az korunmuş olup çizgisel yivler görülür. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Yüzey grileştirilmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kum ve kireç görülür. **Munsell:** **Astar:** 10 YR 4/1 Koyu gri. **Hamur:** 10 R 5/6 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Shkodra 2006, s.448, Fig. 11/61; Ekin 2014, Kat. No 23-24, Lev IV. **Tarih:** İS. 4. yüzyılın sonları - 6. yüzyıl

Kat. No 87: Tencere ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2504 **Mevki No:** SMAG.2011.216 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-19 Plankaresi. **Seviye:** 13.76-13.27 m **Ağız Çapı:** 22.4cm **Yükseklik:** 3.6cm **Tanım:** Parça dışa doğru düz açılan ağız profiline sahiptir. Cidar orta kalınlıktadır. Gövdeden aşağı doğru yivler görülmektedir. **Munsell:** **Astar:** 2.5 YR 4/1 Koyu kırmızımsı gri. **Hamur:** 7.5 YR 7/4 Pembe **Karşılaştırma:** Lüdorf 2006, s.50, Lev.12/ VI-1; Ergürer, 2012, s.273, Fig. 11/35; Ekin 2014, Kat. No 47, Lev.VIII/47. **Tarih:** İÖ. 2. yüzyıl - Geç Roma Dönemi

Kat. No 88: Güveç ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3409 **Mevki No:** SMAG.2013.178 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K/L1-23/24 Plankaresi. **Seviye:** 13.65-13.40 m **Ağız Çapı:** 14.3cm **Yükseklik:** 5.8cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağız konik yükselmiştir. İç kısmı kapak oturması amacıyla içbükey profillendirilmiştir. İnce cidarlıdır. Hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak kum, mika ve kireç görülür. **Munsell:** **Astar:** - **Hamur:** 5 YR 4/1 Koyu Gri. **Karşılaştırma:** Özdemir 2009, Lev. 20/200; Fırıncı, 2010, Lev. 29/122-123; Hayes 1983, Lev. 7/79; Ekin 2014, Kat. No 78, Lev XIV; Gassner 1997, Tab. 59/746. **Tarih:** İÖ. 1. yüzyıl - İS. 2. yüzyıl

Kat. No 89: Güveç ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2684 **Mevki No:** SMAG.2012.111 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-22-23 Plankaresi. **Seviye:** 13.50-12.25 m **Ağız Çapı:** 14cm **Yükseklik:** 4.8cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağız konik çıkışlıdır. Hafif içe konik daralan boyna sahiptir. Dışta ağız altında ve boyunda dışbükey ve çizgisel, içte dışbükey ve daha belirgin yivler görülür. Orta kalınlıkta cidara sahip kalitesiz hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kum ve kireç görülür. **Munsell:** **Astar:** 2.5 YR 2.5/1 Siyah. **Hamur:** 7.5 YR 4/4 Kahverengi. **Karşılaştırma:** Hayes 1983, 122, 125, Fig.7, Tip 2, No 79; **Tarih:** İS. 2. yüzyıl

Kat. No 90: Güveç ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2895 **Mevki No:** SMAG.2012.250 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N/M1-20 Plankaresi. **Seviye:** 14.14-13.84 m **Ağız Çapı:** 23.1cm **Yükseklik:** 4cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağız konik profillidir. Dışa konik açılan gövdeye sahiptir. İnce cidarlıdır. Hafif seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika görülür. **Munsell: Astar:** 10 YR 5/2 grimsi kahve. **Hamur:** 5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Vapur 2001, Çiz.28 Kat.No.135-137; Hayes 1983: 105; Ekin 2014, Kat.No113; Gassner 1997, s.174, Tab.57. **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

Kat. No 91: Güveç ağız ve gövde kulp parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2418 **Mevki No:** SMAG.2011.172 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 12.65-12.02 m **Ağız Çapı:** 32cm **Yükseklik:** 8.46cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, geniş ağız tablalı, yuvarlatılmış dudaklı, konik gövdelidir. Dilimli dikey kayış kulp, tek olarak korunmuştur. Orta kalınlıkta cidarlıdır. İçi dışı sulandırılmış kil astarlıdır. Astar aşınmış ve kullanımdan dolayı siyahlaşmıştır. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 5/1 Kırmızımsı gri. **Hamur:** 2.5 YR 7/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Fırat 2011, Kat. No 644, Lev.9; Vapur 2001, Çiz.24, Kat.No 124; Hayes 198, 105; Hayes 1978, Fig.7. **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

Kat. No 92: Güveç ağız, gövde ve kulp parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2768 **Mevki No:** SMAG.2012.152 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-19 Plankaresi. **Seviye:** 13.00-12.20 m **Ağız Çapı:** 15.4cm **Yükseklik:** 7.5cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağız konik çıkışlıdır. Ağızdan çıkışlı dikey kulp gövdede birleşmiştir. Dışa konik açılarak inen gövdeye sahiptir. Gövde iç yüzeyi yivlendirilmiştir. İnce cidarlıdır. Hafif seyrek dokulu ve gözenekli hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kum ve kireç görülür. **Munsell: Astar: - Hamur:** 10 YR 4/1 Koyu gri. **Karşılaştırma:** Korkut-Grosche 2007a, 145, 238; Fırat 1992 Çiz. 57, 246; Fırıncı 2010, Kat. No 116. **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

Kat. No 93: Güveç ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3614 **Mevki No:** SMAG.2014.99 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H/11-23 Plankaresi. **Seviye:** 13.24-11.84 m **Ağız Çapı:** 33.6cm **Yükseklik:** 6.2cm **Tanım:** Ucu içe yuvarlatılmış yüksek ağzın dış kısmı dışbükey profillendirilmiştir. Gövde içe hafif konik daralır. Kalın cidarlı olup seyrek dokulu ve gözenekli hamuru orta derecede pişmiştir. Kullanımdan kaynaklı yanık izleri görülür. Katkı maddesi olarak kireç, mika, kum ve taşçık görülür. **Munsell: Astar: Yanık. Hamur:** 2.5 YR 5/8 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Özbütev 1994, Lev.3; Hayes 1978, Fig.7;M. Fırat 2011, Kat. No 623,624,627 Lev.22, Kat. No 657, Lev.23, Kat. No 661, Lev.24. **Tarih:** İS. 3. yüzyıl

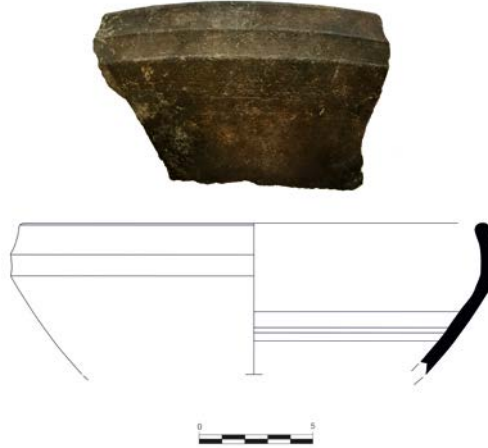
Kat. No 94: Güveç ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2764 **Mevki No:** SMAG.2012.146 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-21 Plankaresi. **Seviye:** 12.75-12.20 m **Ağız Çapı:** 13.8cm **Yükseklik:** 4.8cm **Tanım:** Dışa çekik ağızlı parçanın dar ağız tablası konik profillidir. Sarkık dudaklı olup dışa konik açılan gövdeye sahiptir. Dışta ve iç kısımda yivler görülür. İnce cidarlı parçanın hafif seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum görülür. **Munsell: Astar:** Yanık **Hamur:** 10 YR 4/1 Koyu Gri. **Karşılaştırma:** Özbütev 1994, Lev.3; Fırat 2011, Lev.18, Kat. No 632. **Tarih:** İS. 3. yüzyıl

Kat. No 95: Güveç ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2761 **Mevki No:** SMAG.2012.143 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M1/21 Plankaresi. **Seviye:** 14.25-14.00 m **Ağız Çapı:** 13.4cm **Yükseklik:** 3.8cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağız konik çıkışlıdır. Ağız tablası içbükey profillendirilmiş parça dışa konik açılan gövdeye sahiptir. Ağızdan gövdeye geçiş yumuşaktır. Ağız altında kulp çıkışına ait kırık görülür. İnce cidarlıdır. Seyrek dokulu hamuru orta derecede pişmiştir. Kullanımdan kaynaklı yanık izleri görülür. Katkı maddesi olarak mika, kum, kireç yer alır. **Munsell: Astar:** 7.5 YR 5/1 Gri. Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 5/4 Kırmızımsı kahve. **Karşılaştırma:** Meriç 2002, tab.62/723; Ekin 2014, lev.XV/83; Shkodra 2006, s.448 fig 11/61-64. **Tarih:** İS. 5. ve 6. yüzyıl

Kat. No 96: Güveç ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2623 **Mevki No:** SMAG.2014.108 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-23 Plan karesi. **Seviye:** 12.70-11.84 m **Ağız Çapı:** 31.2cm **Yükseklik:** 4.5cm **Tanım:** Dışa çekik hafif yüksek ağızlıdır. Konik daralan sıg gövde köşeli dönüşlüdür. Kalın cidarlı olup seyrek dokulu hamuru kötü pişmiştir. Yanık izleri görülür. Katkı maddesi olarak mika, kireç, kum ve şamot yer alır. **Munsell:** **Astar:** - **Hamur:** 10 YR 5/3 kahverengi. **Karşılaştırma:** Williams 1989, 71 Res.38, 417; Özdemir 2009, Kat. No 186-187, Lev.145. **Tarih:** Geç Roma

Kat. No 97: Güveç ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2785 **Mevki No:** SMAG.2012.163 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-26 Plankaresi. **Seviye:** 15.27-15.10 m **Ağız Çapı:** 20 cm **Yükseklik:** 6.7cm **Tanım:** İçe çekik ve üstü yuvarlatılmış ağızlı, konik gövdelidir. Ağızdan gövdeye geçiş keskin iki yivle kademelendirilmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Seyrek dokulu ve gözenekli hamuru kötü pişmiştir. Kullanımdan kaynaklı yanık izleri görülür. Katkı maddesi olarak mika, kireç, kum yer alır. **Munsell:** **Astar:** - **Hamur:** 7.5 YR 5/6 kahverengi. **Karşılaştırma:** Williams 1989, 71 Res.38, 417; Özdemir 2009, Kat. No 187, Lev.145. **Tarih:** Geç Roma

Kat. No 98: Çömlek ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3603 **Mevki No:** SMAG.2014.88 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H/11-23/24 Plankaresi. **Seviye:** 14.20-14.10 m **Ağız Çapı:** 20.4cm **Yükseklik:** 3.1cm **Tanım:** Konik açılan yüksek ağzın ucu içe yuvarlatılmıştır. İç kısmı kapak için profillendirilmiştir. Üs gövde içe hafif konik daralır. İnce cidarlı olup seyrek dokulu hamuru kötü pişmiştir. Yüzey grileştirilmiştir. Katkı maddesi olarak kum, kireç ve mika görülür. **Munsell:** **Astar:** Gley1 3/N koyu gri. **Hamur:** 2.5 YR 4/3 sarımsı kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1983, 67, Fig. 6; Hayes 1997, 76 -77, Fig. 31, No. 7; Fırat 2011, Kat. No 238, 348, 567, Lev.28, 39, 34. **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

Kat. No 99: Çömlek ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2573 **Mevki No:** SMAG.2012.46 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı L1-19 Plankaresi. **Seviye:** 15.13-14.20 m **Ağız Çapı:** 16.8cm **Yükseklik:** 3.3cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağız konik çıkışlıdır. Küresel gövdelidir. İnce cidarlı parçanın hafif seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Sulandırılmış kil astar pişmeden dolayı grileşmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell:** **Astar:** 5 YR 6/4 kırmızımsı kahve. **Hamur:** 10R 6/7 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1997, 76-77, Fig.31, No7; Ladstatter 2010, tab. 113, A-K 706, tab. 225, B-K 459; Fırat 2011, Lev.16-17, Kat. No 573-574. **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

Kat. No 100: Çömlek ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2764 **Mevki No:** SMAG.2012.146 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-21 Plankaresi. **Seviye:** 12.75-12.20 m **Ağız Çapı:** 18.4cm **Yükseklik:** 3.5cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağız konik çıkışlıdır. Yarı küresel gövdenin çok az kısmı korunmuştur. Gövdeye geçişte dışbükey yiv görülür. İnce cidarlı parçanın hafif seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak kireç, mika ve kum görülür. **Munsell:** **Astar:** 7.5 YR 3/1 Koyu gri. **Hamur:** 10 R 6/6 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1997, 76-77, Fig.31, no7; Ladstatter 2010, tab. 113, A-K 706, tab.225, B-K 459; Fırat 2011, lev.16, Kat. No 574. **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

Kat. No 101: Çömlek ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3270 **Mevki No:** SMAG.2013.111 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-25 Plankaresi. **Seviye:** 14.48-14.22 m **Ağız Çapı:** 11.8cm **Yükseklik:** 3.5cm **Tanım:** Dışa yuvarlatılmış yüksek ağızlıdır. Üst gövde konik açılmıştır. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Seyrek dokulu hamuru kötü pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kum ve kireç görülür. **Munsell:** **Astar:** - **Hamur:** 7.5 YR 4/2 Kahverengi. **Karşılaştırma:** Ladstatter 2010 , Tab.113, A-K 706, Tab.225, B-K.459; Hayes 1997, 76-77, Fig.31, No.7; Fırat 2011, Kat. No 355, Lev.29. **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

Kat. No 102: Çömlek ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2436 **Mevki No:** SMAG.2011.17.8 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-23 Plankaresi. **Seviye:** 12.02-11.48 m **Ağız Çapı:** 14.8cm **Yükseklik:** 12.4cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, yuvarlatılmış dudaklı, konik ve şişkin gövdelidir. Gövdeye geçişte iki adet yiv bulunur. Kulp yeri bellidir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika görülür. **Munsell:** **Astar:** Dışı yanık 2.5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahverengi. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Fırat 2011; Kat. No 173, Lev.36 ; Ladstatter 2010, 258, tab.102, A-K 704. **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

Kat. No 103: Çömlek ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2774 **Mevki No:** SMAG.2012.158 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-26 Plankaresi **Seviye:** 15.77-15.27 m **Ağız Çapı:** 12.3cm **Yükseklik:** 5.25 cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağız konik çıkışlıdır ve üstü yuvarlatılmıştır. Dışa konik açılan gövdelidir. Hamuru kötü pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum vardır. **Munsell:** **Astar:** 5 YR 6/4 Kırmızımsı kahve. **Hamur:** 10 YR 3/1 koyu gri. **Karşılaştırma:** Vapur 2001, Çiz.24, Kat. No 125; Hayes 1983: 105. **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

Kat. No 104: Çömlek ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2817 **Mevki No:** SMAG.2012.180 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.90-14.45m **Ağız Çapı:** 18cm **Yükseklik:** 5.6cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağız muhtemelen kapak oturması amacıyla içte içbükey profillendirilmiştir. Gövdeye geçişte kırık olan parça orta kalınlıkta cidarlıdır. Seyrek dokulu ve gözenekli hamuru kötü pişmiştir. Katkı maddesi olarak kireç, mika ve kum görülür. **Munsell: Astar:** 10 YR 3/2 koyu grimsi kahve. **Hamur:** 7.5 YR 6/4 açık kahverengi. **Karşılaştırma:** Hayes 1983, 67, Fig. 6; Hayes 1997, 76 -77, Fig. 31, No. 7; Fırat 2011, Kat. No 358, Lev.40. **Tarih:** İS. 3. ve 4. yüzyıl

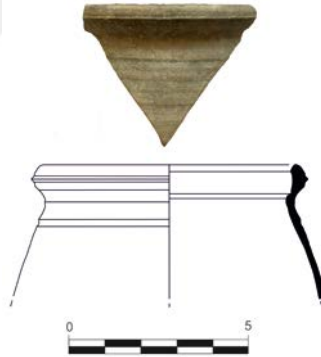

Kat. No 105: Tava ağız, gövde ve kulp parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2438 **Mevki No:** SMAG.2011.186 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-22 Plankaresi. **Seviye:** 12.89-12.05 m **Ağız Çapı:** 20.7cm **Yükseklik:** 3.7cm **Tanım:** Parça da en belirgin ek sap kısmıdır. Dudak kısmında içte yer alan eğim kapak oturtulması amacıyla yapılmıştır. Parça sıg gövdelidir. Hamuru çok pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** Yanık. **Hamur:** 5 YR 3/1 Koyu gri. **Karşılaştırma:** Lüdorf 2006, 43 Lev. 4, 54; Özdemir 2009, Kat. No 219, Lev.153. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl sonu - 3. yüzyıl

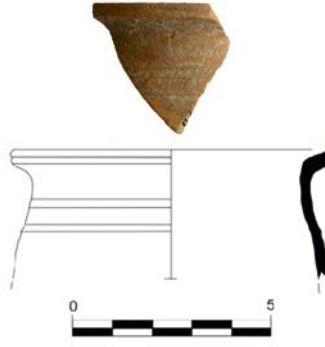
SERVİS/SOFRA KAPLARI

Kat. No 106: Maşrapa ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2471 **Mevki No:** SMAG.2011.206 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-18/19 Plankaresi. **Seviye:** 13.65-13.35m **Ağız Çapı:** 7.8cm **Yükseklik:** 2.7cm **Tanım:** Parça düz ağızlıdır. Ağızdan gövdeye inerken daralma görülür. Gövdeye geçişte parça üzerinde ince yivler yer almaktadır. İnce cidarlıdır. Hamuru kötü pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülmektedir. **Munsell:** Astar: 2.5 YR 5/2 Soluk kırmızı. **Hamur:** 5 YR 7/4 Pembe. **Karşılaştırma:** Özdemir 2009, Kat. No 75, Lev 117. Hayes 2008, Fig.50, No.1598. **Tarih:** İS. 2. yüzyıl

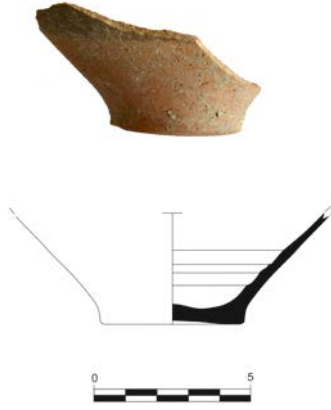
Kat. No 107: Maşrapa ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3409 **Mevki No:** SMAG.2013.178 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K/L1-23/24 Plankaresi. **Seviye:** 13.65-13.40 m **Ağız Çapı:** 7cm **Yükseklik:** 3.79cm **Tanım:** Parçanın içe çekik yüksek ağzının dış kısmında ince yiv görülür. Gövdede yüzeysel yivler bulunur. Oldukça ince cidarlıdır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika görülür. **Munsell:** Astar: - **Hamur:** 7.5 YR 6/4 Açık kahverengi. **Karşılaştırma:** Fırat 2011, Kat. No 3, Lev.44; Hayes 2008, Fig.50, No.1592 **Tarih:** İS. 1. - 3. yüzyıl

Kat. No 108: Maşrapa ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2446 **Mevki No:** SMAG.2011.199 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-22 Plankaresi. **Seviye:** 12.05-11.48 m **Ağız Çapı:** 8cm **Yükseklik:** 3.2cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, ince cidarlıdır. Dudak kenarında ve gövde üzerinde yivler yer alır. Hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülmektedir. **Munsell: Astar:** 5 YR 6/4 Kırmızımsı kahve. **Hamur:** 5 YR 7/4 Pembe. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig.51, No.1609 **Tarih:** İS. 2. ve 3. yüzyıl

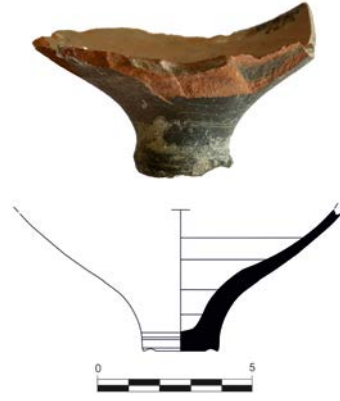
Kat. No 109: Maşrapa ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2436 **Mevki No:** SMAG.2011.138 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-23 Plankaresi. **Seviye:** 12.02-11.48 m **Ağız Çapı:** 10.6cm **Yükseklik:** 3.5cm **Tanım:** Parça dışa çekik, yuvarlatılmış ağızlı, içbükey konik gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamuru, iyi pişmiştir. İnce cidarlıdır. Gövde üzerinde yivler yer almaktadır. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** Dış: 2.5 YR 5/8 Kırmızı. İç: 2.5 YR 5/8 Kırmızı ve 2.5 YR 7/6 Açık kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1983, 72, Fig. 6; Özbütev 1994, 93, Lev. 33, No. 146; Fırat 2011, Kat. No 262, Lev.45. **Tarih:** İS. 3. ve 4. yüzyıl

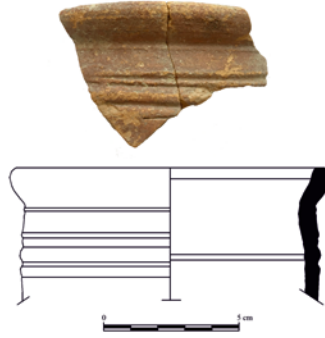
Kat. No 110: Maşrapa kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2471
Mevki No: SMAG.2011.206 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1/18-19 Plankaresi. **Seviye:** 13.65-13.35 m **Kaide Çapı:** 4.3cm **Yükseklik:** 3.5cm **Tanım:** Parça alçak ve düz kaidelidir. Kaide ayağı konik yükselir. İnce cidarlı parçanın hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum görülür. **Munsell:** **Astar:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı, 2.5 YR 6/1 Kırmızımsı gri. **Hamur:** 10 R 7/8 açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig.50, No.1598. **Tarih:** İS. 1. - 2. yüzyıl

Kat. No 111: Maşrapa kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2147
Mevki No: SMAG.2011.35 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M1-21 Plankaresi. **Seviye:** 14.90-14.40 m **Kaide Çapı:** 4.6cm **Yükseklik:** 2.6 cm **Tanım:** Parça halka kaideli, yarı küresel gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika ve kireç yer alır. **Munsell:** **Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı **Hamur:** 7.5 YR 5/6 Koyu Kahverengi. **Karşılaştırma:** Anderson - Stojanovic 1992, 121 Lev.115, 976; Korkut 2007 a, 6; Özdemir 2009, Kat. No 66. Lev.155. **Tarih:** İS. 2. yüzyıl

Kat. No 112: Maşrapa kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2764 **Mevki No:** SMAG.2012.146 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-21 Plankaresi. **Seviye:** 12.75-12.20 m **Kaide Çapı:** 2.4cm **Yükseklik:** 4.6cm **Tanım:** Parça alt kısmı yivle profillendirilmiş düz ve dar diplidir. Yarı küresel gövde dibe doğru daralarak kısa ayak görünümü kazanmıştır. Oldukça ince cidarlıdır. Hamuru kötü pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 4/3 Kırmızımsı kahve, 5 YR 3/1 Koyu gri. **Hamur:** 2.5 YR 5/8 Kırmızı Gley2 4/10G Koyu yeşilimsi gri. **Karşılaştırma:** Hayes 1983, 72, Fig. 6; Özbütev 1994, 95, Lev. 34, No. 152; Fırat 2011, Lev.45, Kat. No 349. **Tarih:** İS. 3. yüzyıl

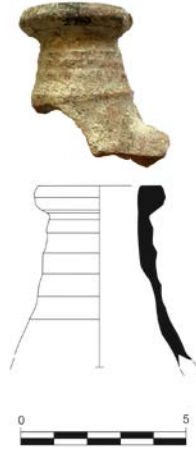
Kat. No 113: Testi ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2684 **Mevki No:** SMAG.2012.111 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 13.50-12.25 m **Ağız Çapı:** 10.8cm **Yükseklik:** 4.9cm **Tanım:** Dışa çekik yüksek ağız konik çıkışlıdır. Ağız iç kısmında içbükey profillidir. Boyun dış yüzeyinde dışbükey yivler görülür. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Korkut 2007a, No.14; Özdemir, 2009, Kat. No 146. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl

Kat. No 114: Testi ağız ve boyun parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2471 **Mevki No:** SMAG.2011.206 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1/18-19 Plankaresi. **Seviye:** 14.25-14.00 m. **Ağız Çapı:** 4.6cm **Yükseklik:** 5.2cm. **Tanım:** Parça içe çekik ağızlı ve konik açılan boyunludur. Ağız üstü düzleştirilmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Seyrek dokulu ve gözenekli hamuru iyi pişmiştir. Sulandırılmış kil astarlıdır. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 açık kırmızı. **Hamur:** 10 R 6/4 soluk kırmızı. **Karşılaştırma:** Mümin 2009, Kat. No 104, Çiz.20, Lev.20; Gassner 1997, Tab.56, No. 697. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl; İS. 3. yüzyıl

Kat. No 115: Testi ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2761 **Mevki No:** SMAG.2012.143 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M1-21 Plankaresi. **Seviye:** 14.25-14.00 m **Ağız Çapı:** 4.6cm **Yükseklik:** 3.85cm **Tanım:** Parça içe çekik ağızlı ve konik açılan boyunludur. Ağız üstü düzleştirilmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Seyrek dokulu ve gözenekli hamuru iyi pişmiştir. Sulandırılmış kil astarlıdır. Katkı maddesi olarak mika ve kum görülür. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 7/2 Açık gri. **Hamur:** 2.5 YR 7/3 Soluk sarı. **Karşılaştırma:** Williams 1989 Res. 51, 512; Özdemir 2009, Kat. No 133; Fırat 1999 Lev.127, 563; Tekocak 2006 Lev. 53, 292. **Tarih:** İS. 4. - 5. yüzyıl

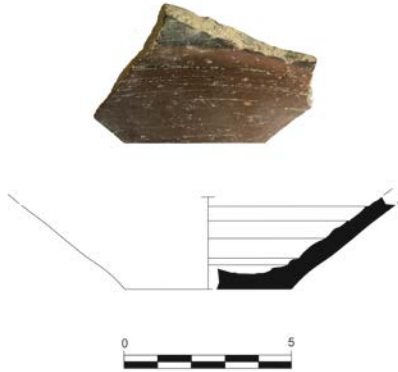
Kat. No 116: Testi ağız ve boyun parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2445 **Mevki No:** SMAG.2011.198 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-21 Plankaresi. **Seviye:** 12.89-12.05 m **Ağız Çapı:** 4cm **Yükseklik:** 5.5cm **Tanım:** Parça içe çekik ağızlı ve konik açılan boyunludur. Ağız üstü düzleştirilmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Seyrek dokulu ve gözenekli hamuru iyi pişmiştir. Sulandırılmış kil astarlıdır. Katkı maddesi olarak mika ve kum görülür. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 5/1 Sarımsı gri. **Hamur:** 2.5 YR 5/8 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig.45, No. 14 **Tarih:** İS. 5. - 6. yüzyıl

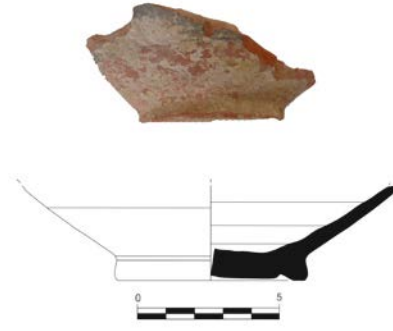
Kat. No 117: Testi kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2425 **Mevki No:** SMAG.2011.176 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 12.02-11.48 m **Kaide Çapı:** 8.5cm **Yükseklik:** 5.2cm **Tanım:** Parça halka kaideli, yarı küresel gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 7/6 açık Kırmızı **Hamur:** 10 R 6/8 açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Ergüner 2012, Kat. No 138; Mümin 2009, Kat.No 102, Çiz. Lev.20. **Tarih:** İÖ. 1. yüzyıl - İ.S 1. yüzyılın ikinci yarısı

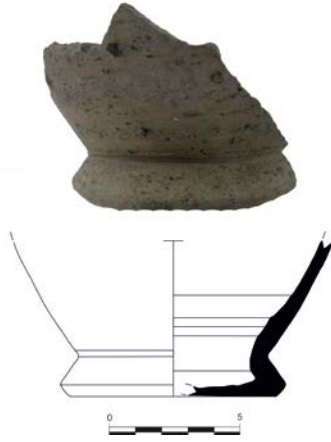
Kat. No 118: Testi kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1816 **Mevki No:** SMAG.2010.270 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.42-14.21 m **Kaide Çapı:** 6.4cm **Yükseklik:** 3.6cm **Tanım:** Sık dokulu ve iyi pişmiş hamuru orta kalitelidir. İnce cidarlı olup halka dibin merkezinde yuvarlak çıkıntı görülmektedir. Konik genişleyerek yükselen gövdenin iç kısmında yivler bulunmaktadır. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell:** **Astar:** - **Hamur:** 5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Ergürer 2012, Kat. No 139, Mümin 2009, Kat.95, Çiz. Lev.19. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl

Kat. No 119: Testi kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2446 **Mevki No:** SMAG.2011.199 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1/22 Plankaresi. **Seviye:** 12.05-11.48 m **Kaide Çapı:** 5cm **Yükseklik:** 2.7cm **Tanım:** Parça alçak ve düz kaidelidir. Kaide ayağı konik yükselir. Orta kalınlıkta cidara sahip olan parçanın hamuru iyi pişmiştir. Kaideden gövdeye doğru yivler yükselir. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum görülmektedir. **Munsell:** **Astar:** 10 R 5/3 Soluk kırmızı. **Hamur:** 5 YR 6/3 açık kırmızımsı kahve. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig.47, No.1520; Fırat 2011, Kat. No 394, Lev.61. **Tarih:** İS. 2. - 3. yüzyıl

Kat. No 120: Testi kaide parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3629 **Mevki No:** SMAG.2016.09 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı II/22-23Plankaresi. **Seviye:** 14.34-13.50 m **Kaide Çapı:** 6.6cm **Yükseklik:** 3.3cm **Tanım:** Alçak halka kaidelidir. Kaide ayağı konik yükselir. Çok az korunan gövde altı yayvan ve konik açılır. Kaideden gövde kısmına doğru ince yivler görülmektedir. Hamuru orta derecede pişmiştir. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 10 R 6/6 açık kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 açık kırmızı. **Boya:** 7.5YR5/1 gri. **Karşılaştırma:** Şimşek 2001, Lev110, Kat. No 362; Reynal 2007, 231, Lev.63, 401,1. **Tarih:** İS. 4. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 121: Testi kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2778 **Mevki No:** SMAG.2012.161 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M1-22 Plankaresi. **Seviye:** 12.84-12.15 m **Kaide Çapı:** 7.9cm **Yükseklik:** 6.01cm **Tanım:** Yalancı halka kaideli parçanın dip kısmı düz olup dışta kaide ayağı konik çıkışlıdır. Küresel gövdelidir. İç kısım yivlendirilmiştir. Orta kalınlıkta cidar gövdenin üst kısmında incelmıştır. Hamuru kötü pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kireç, kum ve taşçık görülür. **Munsell: Astar:** 2.5 Y 7/2 Açık gri. **Hamur:** 5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Hayes 2008, Fig.45, No.1486 **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ortaları

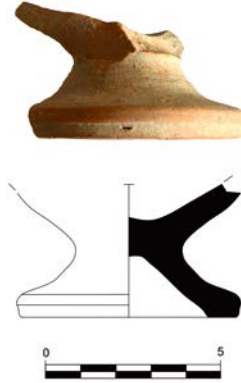
Kat. No 122: Kâse ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3491 **Mevki No:** SMAG.2013.255 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-23/24 Plankaresi. **Seviye:** 14.20-14.00 m **Ağız Çapı:** 20.4cm **Yükseklik:** 4.19cm **Tanım:** Parça hafif içe yuvarlatılmış ince ağızlı, oval gövdelidir. Gövdede fazla belirgin olmayan içbükey yiv görülür. Ağızda ince olan cidar gövdede orta kalınlıktadır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Sulandırılmış kil astarlıdır. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 7.5 YR 7/4 Pembe. **Hamur:** 7.5 YR 6/4 Açık kahve. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab.74, H 66; Hayes 1985, Tab. XII 26 **Tarih:** İS. 1. yüzyıl

Kat. No 123: Kâse kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2677 **Mevki No:** SMAG.2012.108 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 13.30-12.20 m **Kaide Çapı:** 8.6cm **Yükseklik:** 1.6cm **Tanım:** Yalancı halka kaideli parçanın gövdesi çok az korunduğundan profili anlaşılamamaktadır. Oturma düzlemi yuvarlatılmış parçanın kaide yayı oldukça ince cidarlıdır. Cidar gövdede orta kalınlıktadır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. İçi ve dışı sulandırılmış kil astarlıdır. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 7/6 Açık kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 7/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Akbuz 2008 Lev.16, Şek.41. **Tarih:** İS. 2. yüzyıl

Kat. No 124: Kâse kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2676 **Mevki No:** SMAG.2012.107 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 14.30-13.30 m **Kaide Çapı:** 6cm **Yükseklik:** 2cm **Tanım:** Halka kaideli parçanın gövdesi çok az korunduğundan profili anlaşılamamıştır. Kaide ayağı dışta ve içte konik yükselmektedir. Dış kısımda oturma düzleminden kaide ayağına geçişte yiv görülür. İnce cidarlı olup seyrek dokulu ve hafif gözenekli hamuru iyi pişmiştir. Daldırma firnisten dolayı kaideye kadar akıntı görülür. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell:** **Astar:** 5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı. **Hamur:** 2.5 YR 5/4 Kırmızımsı kahve. **Boya:** 7.5 YR 8/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Hayes 1972, 333-335, Form 3F, No. 19, Fig. 69; Fırat 2011, Kat. No 201, Lev.121. **Tarih:** İS. 5. yüzyılın ilk yarısı

Kat. No 125: Kadeh kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2239 **Mevki No:** SMAG.2011.71 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-25 Plankaresi. **Seviye:** 15.15-14.80 m **Kaide Çapı:** 6.2cm **Yükseklik:** 3.8cm **Tanım:** Parça yüksek halka kaideli, kaide altı içbükey, konik gövdelidir. Kaide dışında yiv yer alır. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Kalın cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika görülür. **Munsell:** **Astar:** - **Hamur:** 2.5 YR 7/8 Açık Kırmızı **Karşılaştırma:** Atik 1995, 124 Res. 49, 239; Özdemir 2009, Kat. No 18,26,33. **Tarih:** İS. 3. - 5. yüzyıl

Kat. No 126: Tepsi ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3853 Mevki **No:** SMAG.2016.04 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-20 Plankaresi. **Seviye:** 14.22-13.85 m **Ağız Çapı:** 25.6cm **Yükseklik:** 1.5cm **Tanım:** Geniş ağız tablalıdır. Dudak kısmı yuvarlatılmış olup dışa sarkıktır. Orta kalınlıkta cidarlı olup hafif gözenekli hamuru iyi pişmiştir. Kırmızı astarlıdır. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 5/8 kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 açık kırmızı. **Karşılaştırma: - Tarih:** Roma

DİĞER SERAMİKLER

Kat. No 127: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1758 **Mevki No:** SMAG.2010.292 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.77-14.29 m **Ağız Çapı:** 20.8cm **Yükseklik:** 5.4cm **Tanım:** Hafif gözenekli hamura sahip parça orta kalınlıkta cidarlıdır. Dışa dönük geniş ağız tablalıdır. Ağızdan gövdeye geçiş dışta yumuşak iken iç kısımda keskindir. Parçanın ağız tablası üzerinde astar görülmektedir. Katkı maddesi mika, kireç ve taşçıktır. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 7/6 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Hayes 1983, Fig.15, 178; Güngör 2005, Nr. 28; Şimşek, 2011, Kat. No 331. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl sonu

Kat. No 128: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2562 **Mevki No:** SMAG.2012.39 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M1-18 Plankaresi. **Seviye:** 15.10-14.30 m **Ağız Çapı:** 38.8cm **Yükseklik:** 3.8cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, geniş ve üstü yuvarlatılmış ağız tablalıdır. Ağız tablası düz profillidir. Ağızda kalın olan cidar gövdeye doğru incelmıştır. Hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 10 YR 8/3 Soluk kahve **Hamur:** 5 YR 3/3 Koyu kırmızımsı kahve. **Karşılaştırma:** Petridis 2007, 47 - 48; Fig. 3; Abadie Reynal 2007, 184, Fig. 7 - 8; Fırat 2011, Kat. No 383, Lev.64. (Tekne başlığı altında değerlendirilmiştir.) **Tarih:** İS. 3. ve 4. yüzyıl

Kat. No 129: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2561 **Mevki No:** SMAG.2012.37 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-25/26 Plankaresi. **Seviye:** 14.40-14.20 m **Ağız Çapı:** 32.2cm **Yükseklik:** 4.7cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, geniş ağız tablalı olup dudak kısmı yivle kıvrık görünüm kazanmıştır. Gövde dış yüzeyinde geniş dışbükey yiv görülür. Katkı maddesi olarak mika ve kireç yer alır. **Munsell: Astar:** 7.5 YR 7/4 pembe. **Hamur:** 5 YR 6/8 kırmızımsı sarı. **Firnis:** 2.5 YR 5/8 kırmızı. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab.31, 376-377; Hayes 1983, Fig.15, 179; Güngör 2005, Nr.282 **Tarih:** İS. 1. yüzyılın başı

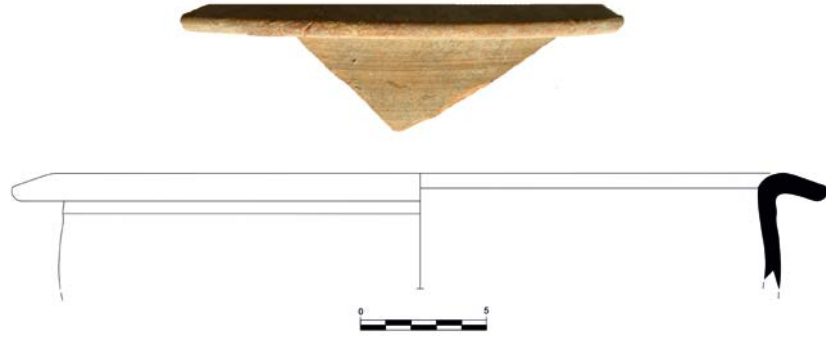
Kat. No 130: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3265 **Mevki No:** SMAG.2013.105 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-25/26 Plankaresi. **Seviye:** 14.37-13.96 m **Ağız Çapı:** 38.4cm **Yükseklik:** 5.6cm **Tanım:** Parça dışa yuvarlatılmış ağızlı üstü bombeli sarkık ağız tablalı ve kıvrık dudaklıdır. Derin formun gövdesi konik daralmıştır. Dış yüzeyde sık aralıklı yivler görülür. Orta kalınlıkta cidarlı olup hamuru kötü pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kuvars görülür. **Munsell: Astar:** - **Hamur:** 7.5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab.31, 376-377; Hayes 1983, Fig.15, 179; Güngör 2005, Nr.282. **Tarih:** İS. 1. yüzyılın başı

Kat. No 131: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3409 **Mevki No:** SMAG.2013.178 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaiikli Yapı K/L1-23/24 Plankaresi. **Seviye:** 14.85-14.30 m **Ağız Çapı:** 21.7cm **Yükseklik:** 5.2cm **Tanım:** Parça dışa yuvarlatılmış ağızlıdır. Geniş ağız tablası hafif sarkıktır. Dudak yuvarlatılmıştır. Oval gövdede dışbükey yivler görülür. Ağızda kalın olan cidar gövdede orta kalınlıktadır. Hafif seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. İçi astarlıdır. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 10 R 5/6 Kırmızı **Hamur:** 5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Meriç 2002, Tab.60, K 708, Güngör 2005, Nr. 294, Lev.51; Hayes 1983, Fig.16, 189. **Tarih:** İS. 1. yüzyılın son çeyreği

Kat. No 132: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2214 **Mevki No:** SMAG.2011.56 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaiikli Yapı K1-22 Plankaresi. **Seviye:** 14.85-14.30 m **Ağız Çapı:** 20.3cm **Yükseklik:** 2.5cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, geniş ağız tablalı, yuvarlatılmış dudaklı ve konik gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 Kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık Kırmızı. **Karşılaştırma:** Özdemir, 2009, Kat. No 314; Güngör 2005, Nr. 292; Gassner 1997, Tab.21, No.282 **Tarih:** İS. 1. yüzyılın sonu

Kat. No 133: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1818 **Mevki No:** SMAG.2010.273 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.42-14.10 m **Ağız Çapı:** 29.6cm **Yükseklik:** 4.6cm **Tanım:** Seyrek dokulu ve kötü pişmiş hamura sahip parçanın cidarı orta kalınlıktadır. Dışa çekik sarkık ağız tablalıdır. Düz inen gövdeden ağza geçişte bir adet yiv görülür. **Munsell:** **Astar:** 2.5 YR 4/8 kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Özdemir, 2009, Kat. No 314; Güngör 2005, Nr. 292 **Tarih:** İS. 1. yüzyılın sonu

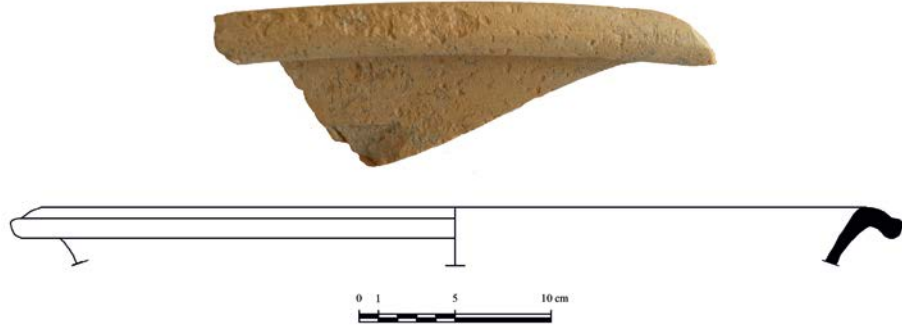
Kat. No 134: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3331 **Mevki No:** SMAG.2013.132 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J/K1-24/25 Plankaresi. **Seviye:** 14.46-14.30 m **Ağız Çapı:** 27cm **Yükseklik:** 7.01cm **Tanım:** Parça dışa yuvarlatılmış ağızlı, sarkık ağız tablalı ve kıvrık dudaklıdır. Derin gövde hafif küresel olup yivlendirilmiştir. Ağız tablası üzeri boyalıdır. Hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mika, kireç ve kuvarstır. **Munsell:** **Astar:** 7.5 YR 7/4 Pembe **Hamur:** 5 YR 7/6 Sarımsı kırmızı. **Boya:** 5 YR 3/3 Kırmızımsı kahve, 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Ergüner 2012, Kat. No 513; Petridis 2007, 47 - 48; Fig. 3; Abadie Reynal, 2007, 184, Fig. 7 - 8; Fırat 2011, Kat. No 273, Lev 64. **Tarih:** İS. 3. ve 4. yüzyıl

Kat. No 135: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1757 **Mevki No:** SMAG.2010.245 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-26 Plankaresi. **Seviye:** 15.48-14.77m **Ağız Çapı:** 54.8cm **Yükseklik:** 7.4cm **Tanım:** Parçanın hamuru sık dokulu ve kalitelidir, kalın cidarlıdır. Oldukça geniş, dışa dönük ve sarkık ağız tablasının üzerinde bir adet yiv görülmektedir. Daralarak inen gövdenin dışında yivler bulunmaktadır. **Munsell: Astar:** 10 R 5/8 kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Turnovsky 2005, Fig. 3: 1; Doksanaltı 2006, No. 222, 223, 276, 277, 278; Ergürer, 2012, Kat. No.508. **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

Kat. No 136: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1758 **Mevki No:** SMAG.2010.292 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.77-14.29 m **Ağız Çapı:** 39cm **Yükseklik:** 4.1cm **Tanım:** İyi pişmiş olan hamuru kaliteli ve sık bir sokuya sahip parça orta kalınlıkta cidarlıdır. Dışa dönük ve sarkık ağız tablalı, yuvarlatılmış dudaklıdır. Dudak kenarında içbükey bir yiv bulunmaktadır. **Munsell: Astar:** 10 R 5/6 kırmızı. **Hamur:** 7.5 YR 7/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Turnovsky 2005, Fig. 3: 1; E. Doksanaltı 2006, No. 222, 223, 276, 277, 278; E. Ergürer, 2012, Kat.No.508. **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

Kat. No 137: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2684 **Mevki No:** SMAG.2012.111 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 13.50-12.25 m **Ağız Çapı:** 42cm **Yükseklik:** 2.9cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, üstü yuvarlatılmış geniş ağız tablalı ve sarkık-ucu kıvrık dudaklıdır. Dudak içbükey yivden dolayı kıvrık profillidir. Konik daralan gövdeye sahiptir. Orta kalınlıkta cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 10 YR 8/3 Soluk kahve. **Hamur:** 5 YR 7/6 Kırmızımsı sarı. **Firnis:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Turnovsky 2005, Fig. 3: 1; Doksanaltı 2006, No. 222, 223, 276, 277, 278; Ergürer, 2012, Kat.No.508. **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

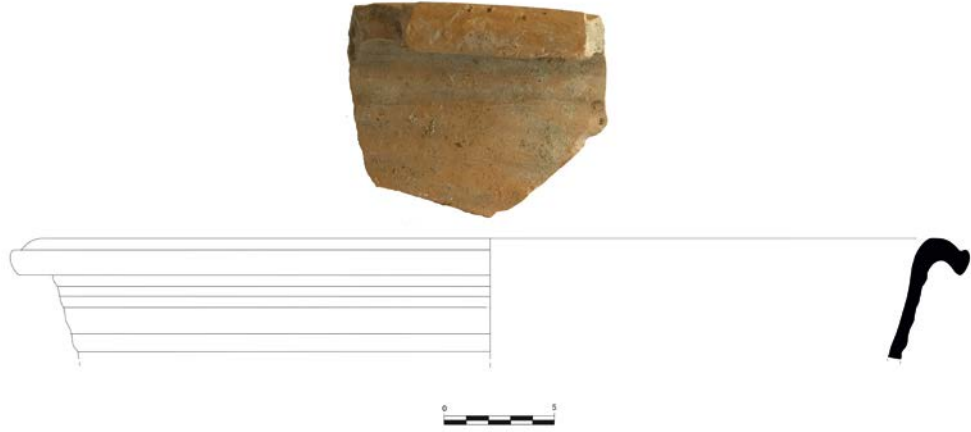
Kat. No 138: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.1758 **Mevki No:** SMAG.2010.292 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı K1-26 Plankaresi. **Seviye:** 14.77-14.29 m **Ağız Çapı:** 31.2cm **Yükseklik:** 3.4cm **Tanım:** Gözenekli hamura sahip parça kalın cidarlıdır. İçe çekik ağızlı ve keskin dudaklı olup ağızdan gövdeye geçiş içte ve dışta belirgindir. Konik daralan gövdelidir. Katkı maddesi mika, kireç ve taşçıktır. **Munsell: Astar:** - **Hamur:** 5 YR 6/5 kırmızımsı sarıdan 2.5 Y 6/4 açık sarımsı kahverengi **Boya:** 10 R 5/6 kırmızıdan 10 R 3/2 koyu kırmızıya. **Karşılaştırma:** Turnovsky 2005, Fig. 3: 1; Doksanaltı 2006, No. 222, 223, 276, 277, 278; Ergürer, 2012, Kat.No.508. **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

Kat. No 139: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2147 **Mevki No:** SMAG.2011.35 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M1-21 Plankaresi. **Seviye:** 14.90-14.40 m **Ağız Çapı:** 36.6cm **Yükseklik:** 3.6cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, sarkık ağız tablalı, konik gövdelidir. Ağız tablasında yiv vardır. Hafif seyrek dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Kalın cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum yer alır. **Munsell: Astar:** 5 YR 5/6 Sarımsı kırmızı. **Hamur:** 7.5 YR 6/8 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Turnovsky 2005, Fig. 3: 1; Doksanaltı 2006, No. 222, 223, 276, 277, 278; Ergürer, 2012, Kat.No.508. **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

Kat. No 140: Lekane ağız, gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3422 **Mevki No:** SMAG.2013.187 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I/J1-24 Plankaresi. **Seviye:** 14.33-14.20 m **Ağız Çapı:** 23.8cm **Yükseklik:** 3.3cm **Tanım:** Parça dışa yuvarlatılmış ağızlı, sarkık ağız tablalı ve kıvrık dudaklıdır. Gövde küresel daralmaktadır. Orta kalınlıkta cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mika, kireç ve kuvarstır. **Munsell: Astar:** - **Hamur:** 5 YR 6/6 kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Turnovsky 2005, Fig. 3: 1; Doksanaltı 2006, No. 222, 223, 276, 277, 278; Ergürer, 2012, Kat. No. 512. **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

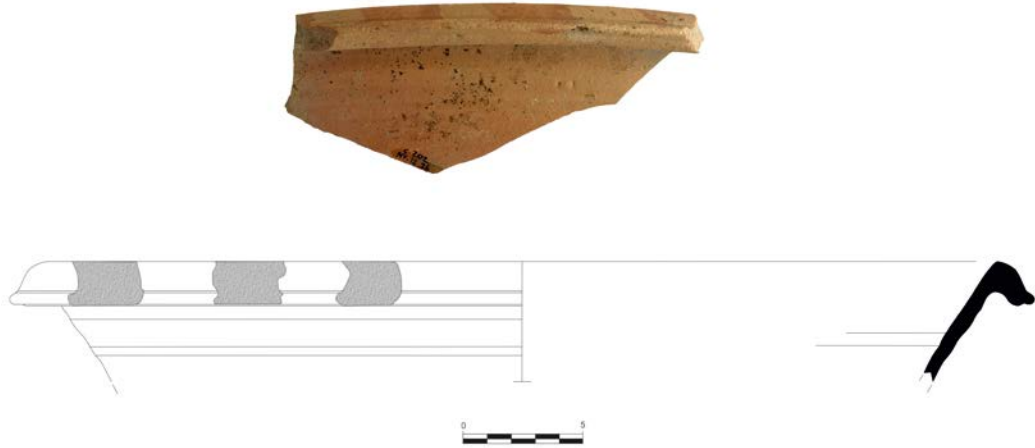
Kat. No 141: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3614 **Mevki No:** SMAG.2014.99 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H/11-23 Plankaresi. **Seviye:** 13.24-11.84 m **Ağız Çapı:** 40.4cm **Yükseklik:** 5.5cm **Tanım:** Parça dışa yuvarlatılmış ağızlı, sarkık ağız tablalı ve kıvrık dudaklıdır. Konik daralan gövdede dışbükey yivler görülür. Orta kalınlıkta cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. **Munsell:** **Astar:** 7.5 YR 7/4 Pembe. **Hamur:** 7.5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Turnovsky 2005, Fig. 3: 1; Doksanaltı 2006, No. 222, 223, 276, 277, 278, Ergüner 2012, Kat. No. 512. **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

Kat. No 142: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3316 **Mevki No:** SMAG.2013.90 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-24/25/26 Plankaresi. **Seviye:** 14.47-13.98 m **Ağız Çapı:** 27.2cm **Yükseklik:** 2.8cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, sarkık ağız tablalı ve yivden dolayı kıvrık dudaklıdır. Derin formun gövdesi konik daralmıştır. İnce cidarlı olup hamuru iyi pişmiştir. Ağız tablasında damlatma astar görülür. Katkı maddesi mika, kireç, kuvars ve kumdur. **Munsell:** **Astar:** 10 R 4/6 Kırmızı. **Hamur:** 7 YR 8/4 Pembe. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab.53, No.654. **Tarih:** İS. 3. yüzyıl

Kat. No 143: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2292 **Mevki No:** SMAG.2011.102 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-23 Plankaresi. **Seviye:** 14.41-14.10 m **Ağız Çapı:** 36.1cm **Yükseklik:** 2.6cm **Tanım:** Parça dışa çekik dudaklı, sarkık ağız tablalı, konik gövdelidir. Ağız tablasında yiv vardır. Hafif seyrek dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Kalın cidarlıdır. **Munsell: Astar:** 5 YR 7/4 pembe. **Hamur:** 5 YR 6/7 kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab.52, No.652. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl

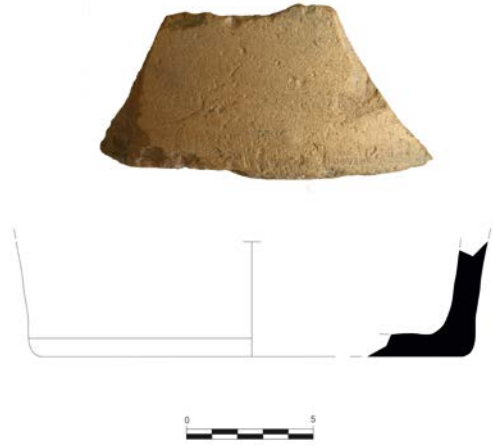
Kat. No 144: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2769 **Mevki No:** SMAG.2012.153 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı M1-22 Plankaresi. **Seviye:** 13.52-12.84 m **Ağız Çapı:** 40cm **Yükseklik:** 5cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, üstü yuvarlatılmış ağız tablalı, sarkık dudaklıdır. Dudak derin yivle kıvrık görünüm kazanmıştır. Konik daralan gövde yüzeyi yivlendirilmiştir. Ağız tablası üzerinde Mısır Damlatma Astarlı situla ve lekane formlarında görülen bezeme görülür. İnce cidarlıdır. Hafif seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi mika ve kireçtir. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 5/8 kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/8 açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Ergürer, 2012, Kat. No. 507; Turnovsky 2005, Fig.3.1. **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

Kat. No 145: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3265 **Mevki No:** SMAG.2013.105 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-25/26 Plankaresi. **Seviye:** 14.37-13.96 m **Ağız Çapı:** 28.6cm **Yükseklik:** 3.1cm **Tanım:** Parça dışa yuvarlatılmış ağızlı, sarkık ağız tablalı ve kıvrık dudaklıdır. Üstü yuvarlatılmış ağız tablası üzerinde damlatma astar görülür. Ağızda orta kalınlıkta olan cidar gövdede oldukça incelmıştır. Sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Astarı oldukça aşınmıştır. Katkı maddesi kireç ve mikadır. **Munsell: Astar:** Damlatma astar: 7.5 YR 3/2, 5 YR 5/6 Sarımsı kırmızı, 10 YR 7/3 Soluk kahve. **Hamur:** 5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Ergürer, 2012, Kat. No 507; Turnovsky 2005, Fig.3:1. **Tarih:** İS. 4. ve 5. yüzyıl

Kat. No 146: Lekane ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2378 **Mevki No:** SMAG.2011.153 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-24 Plankaresi. **Seviye:** 13.20-12.44 m **Ağız Çapı:** 33.4cm **Yükseklik:** 3.09cm **Tanım:** Parça dışa çekik, içbükey profilli ve sarkık ağız tablalıdır. Ağız tablasının kenarında yiv vardır. Konik gövdelidir. Hafif seyrek dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Kalın cidarlıdır. Katkı maddesi kireç ve mikadır. **Munsell: Astar:** 5 YR 8/4 Pembe. **Hamur:** 5 YR 7/4 Pembe. **Karşılaştırma:** - **Tarih:** Roma

Kat. No 147: Lekane kaide ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2677 **Mevki No:** SMAG.2012.108 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı N1-21/22 Plankaresi. **Seviye:** 13.30-12.20 m **Ağız Çapı:** 16.8cm **Yükseklik:** 4.5cm **Tanım:** Düz dipli parçanın gövdesi hafif dışa açılarak yükselmektedir. Kalın cidarlı olup hamuru kötü pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülmektedir. **Munsell: Astar:** 7.5 YR 7/4 pembe **Hamur:** 5 YR 6/6 kırmızımsı sarı. **Karşılaştırma:** Güngör 2005, Nr. 293, Lev.51; Hayes 1971, Fig.16, No.30 **Tarih:** İS. 1. yüzyıl

Kat. No 148: Geniş ağızlı kap ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2162 **Mevki No:** SMAG.2011.39 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı L1-21 Plankaresi. **Seviye:** 14.90-14.40 m **Ağız Çapı:** 22.8cm **Yükseklik:** 4.1cm **Tanım:** Parça dışa çekik dudaklı, içe eğimli ağız tablalıdır. Parçanın, yatay şerit kulpları vardır. Sık dokulu, ince elenmiş hamuru, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kum görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 açık kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Wintermeyer 2004, 106, Res.906; Özdemir 2009, Kat.No.305. **Tarih:** İÖ. 1. - İS. 1. yüzyıl

Kat. No 149: Geniş ağızlı kap ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2162
Mevki No: SMAG.2011.39 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı L1-21 Plankaresi.
Seviye: 14.90-14.40 m **Ağız Çapı:** 33.6cm **Yükseklik:** 5.1cm **Tanım:** Parça dışa çekik ağızlı, içbükey profilli ağız tablalı, dışa yuvarlatılmış sarkık dudaklıdır. Hafif içbükey gövdelidir. Sık dokulu, ince elenmiş hamur, iyi pişmiştir. Orta kalınlıkta cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 4/8 Açık kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab.53, No.663; Krinzing; Rathmayr 2010, Tab.97, No.606. **Tarih:** İS. 1. ve 2. yüzyıl

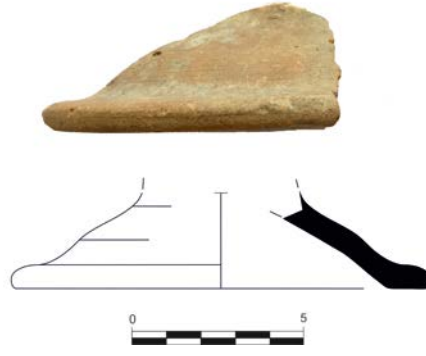
Kat. No 150: Geniş ağızlı kap ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2321
Mevki No: SMAG.2011.113 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı J1-25 Plankaresi.
Seviye: 16.41-14.84 m **Ağız Çapı:** 30.4cm **Yükseklik:** 5cm **Tanım:** Parça dışa çekik, içbükey profilli geniş ve kalın ağız tablalıdır. Sarkık dudaklı, konik gövdelidir. Gözenekli, katkılı hamur çok pişmiştir. Kalın cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika, kireç, kum, taşçık ve görülür. **Munsell: Astar:** 10 R 6/8 Açık kırmızı **Hamur:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Gassner 1997, Tab.53, No.663; Krinzing - Rathmayr 2010, Tab.97, No.606. **Tarih:** İS. 1. ve 2. Yüzyıl

Kat. No 151: Geniş ağızlı kap ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3629
Mevki No: SMAG.2014.114 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-22/23 Plankaresi. **Seviye:** 14.34-13.50 m **Ağız Çapı:** 21.4cm **Yükseklik:** 3.5cm **Tanım:** Parçanın üstü düzleştirilmiş geniş ağız dışı çekiktir. Gövdesi konik daralır. Ağız altında yatay kulp görülür. Kulp hizasında içbükey yiv bulunmaktadır. Orta kalınlıkta cidarlı olup sık dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell:** Astar: 2.5 YR 7/6 Açık kırmızı **Hamur:** 5 YR 6/6 Sarımsı kırmızı. **Karşılaştırma:** Özdemir 2009, Kat. No 315, 316; Hayes 1991, Fig.72. No.20. **Tarih:** İS. 5. ve 7. yüzyıl

Kat. No 152: Geniş ağızlı kap ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.3270
Mevki No: SMAG.2013.111 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-25 Plankaresi. **Seviye:** 14.48-14.22 m **Ağız Çapı:** 31.4cm **Yükseklik:** 5.7cm **Tanım:** Parça hafif içe yuvarlatılmış oldukça dolgun ağızlıdır. Dışbükey kalın ağız bantlıdır. Gövdeye geçişte ince-derin yiv görülür. Kalın cidarlıdır, hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika, kireç ve kuvars görülür. **Munsell:** Astar: 2.5 YR 6/6 Açık Kırmızı **Hamur:** 5 YR 6/8 Kırmızımsı sarı **Karşılaştırma:** - **Tarih:** Roma

Kat. No 153: Kapak ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2740 **Mevki No:** SMAG.2012.134 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı I1-27 Plankaresi. **Seviye:** 16.85-16.07 m **Ağız Çapı:** 12cm **Yükseklik:** 2.8cm **Tanım:** Parça dışa çekik geniş ve düz ağız tablalıdır. Yarı küresel gövdelidir. Küçük ve yüksek formlu olan parça kalın cidarlıdır. Ağız kenarından tutamak kısmına doğru ince yivler görülmektedir. Hafif seyrek dokulu hamuru iyi pişmiştir. Katkı maddesi olarak mika ve kireç görülür. **Munsell: Astar:** 7 YR 7/4 Pembe. **Hamur:** 7.5 YR 5/6 Kahverengi. **Karşılaştırma:** Meriç 2002, 102-107 Lev.58, 683; Özdemir 2009, Kat. No 333, Lev.181. **Tarih:** İS. 1. yüzyıl

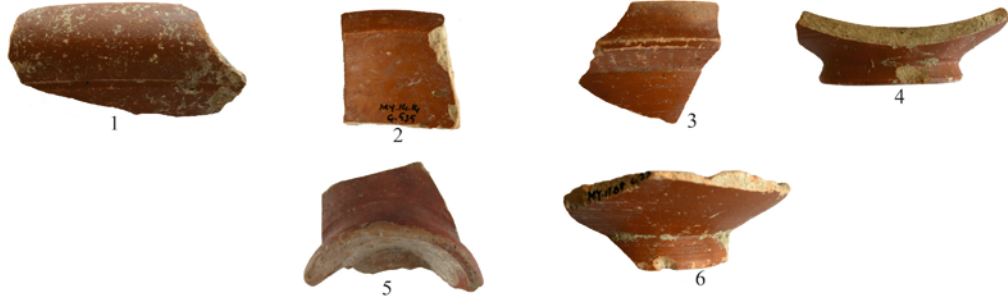
Kat. No 154: Kapak ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2504 **Mevki No:** SMAG.2011.216 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-19 Plankaresi. **Seviye:** 13.76-13.27 m **Ağız Çapı:** 11.7cm **Yükseklik:** 5.2cm **Tanım:** Parça düz ağız tablalıdır. Küçük ve alçak bir forma sahip olan parça küresel gövdeli ve kalın cidarlıdır. Katkı maddesi olarak mika görülür. **Munsell: Astar:** 2.5 YR 6/6 açık Kırmızı. **Hamur:** 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı. **Karşılaştırma:** Özbütev 1994, Lev.40, Kat.No 187; Hayes, Fig.12, 78, No.154, Fig 18, No 233. **Tarih:** İS. 2. yüzyılın ortası

Kat. No 155: Kapak ağız ve gövde parçası. **Envanter No:** SMYRNA.2446 **Mevki No:** SMAG.2011.199 **Buluntu Yeri:** Agora-Mozaikli Yapı H1-22 Plankaresi. **Seviye:** 12.05-12.48 m **Ağız Çapı:** - **Yükseklik:** 4.6cm **Tanım:** Parça yüksek ve oval gövdelidir. İnce cidarlıdır. Gövde üzerinden tutamak kısmına doğru aralıklı olarak yivler yer almaktadır. **Munsell:** Astar: 2.5 YR 7/4 Açık kırmızımsı kahve. **Hamur:** 2.5 YR 5/8 Kırmızı. **Karşılaştırma:** Fırat 1999, Lev. 197: 865; Korkut 2005, Lev. 9: No 54; Ergürer 2012, Kat. No 523. **Tarih:** İS. 5. ve 7. yüzyıl

LEVHALAR

Doğu Sigillata A

Doğu Sigillata B

Doğu Sigillata C (Çandarlı)

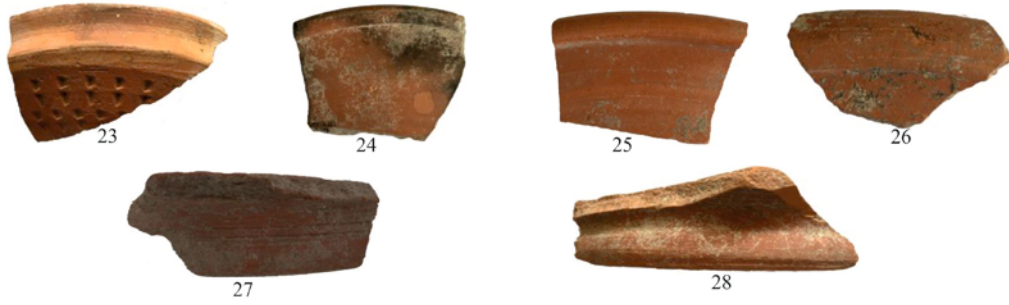

İthal Sigillata

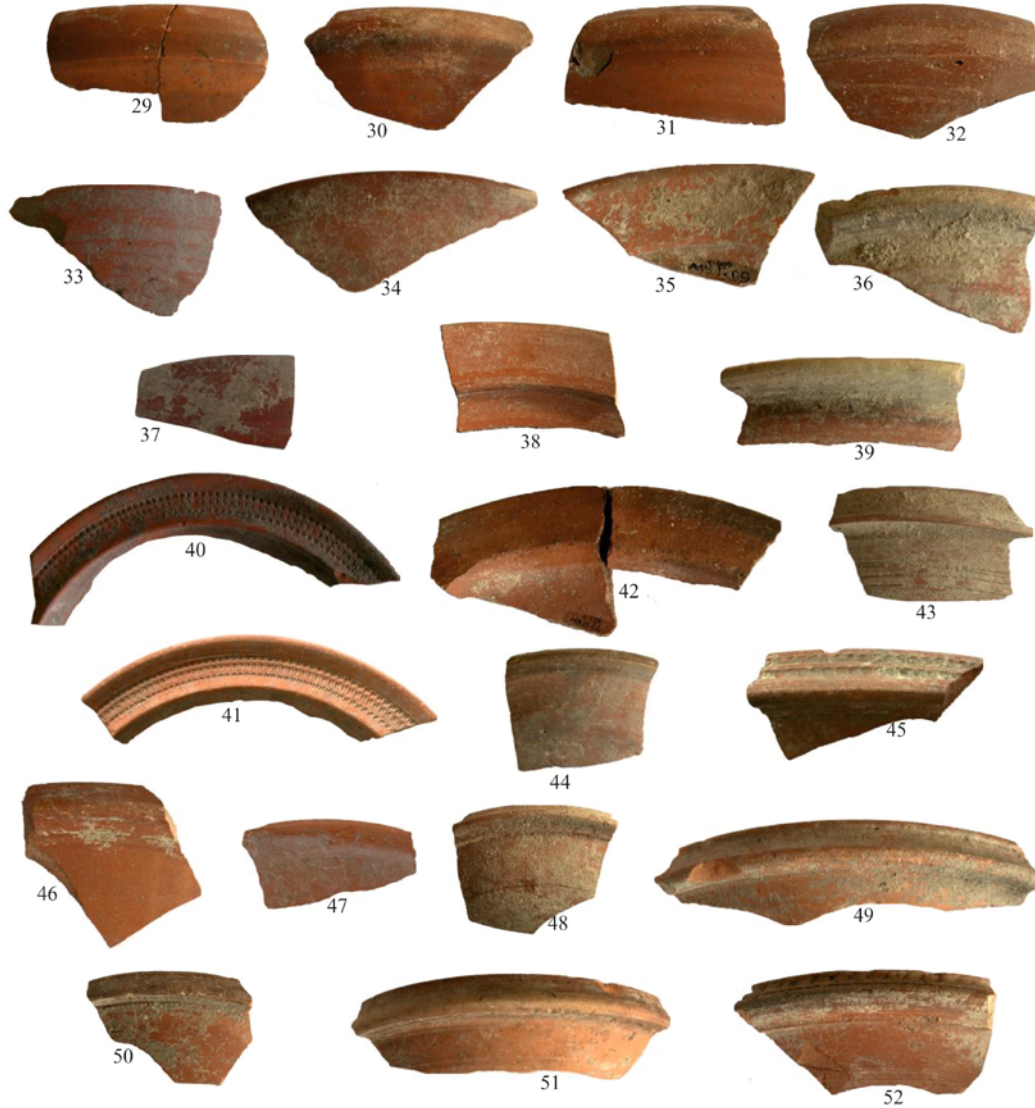

Terra Sigillata

Afrika Kırmızı Astarlı Seramikleri

Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri

Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikler

Phokaia Kırmızı Astarlı Seramikleri

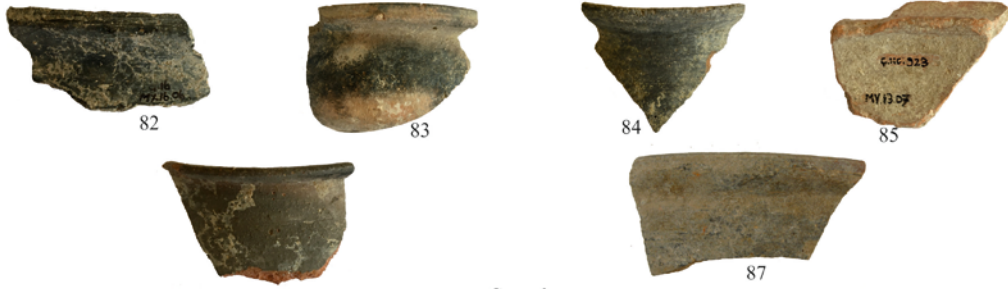

Açık Renkli Geç Roma Seramikleri

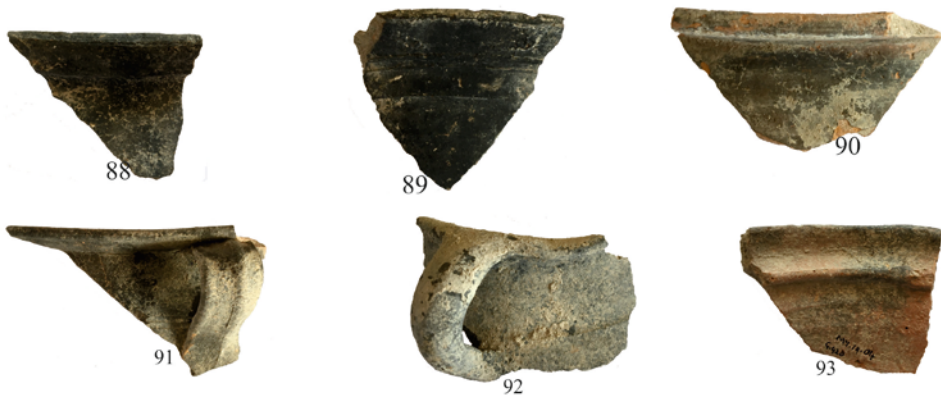

Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikler

Tencereler

Güveçler

Çömlekler

Tava

Pişirme Kapları

Maşrapalar

Testiler

Kaseler

Kadeh

Tepsi

Servis/Sofra Kapları

Lekaneler

Diğer Seramikler

Geniş Ağızlı Kaplar

Kapaklar

Diğer Seramikler

Mozaikli Yapı'da Ele Geçen Sikkeler

İÖ. 2. - 1. Yüzyıl

SMAG.2011.203
SMYRNA.2468

İS. 2. Yüzyıl

SMAG.2012.128
SMYRNA.2764

İS. 2. - 3. Yüzyıl

SMAG.2011.106
SMYRNA.2316

İS. 3. Yüzyıl

SMAG.2011.157
SMYRNA.2382

İS. 4. Yüzyıl

SMAG.2010.260
SMYRNA.1788

İS. 4. Yüzyıl

SMAG.2011.60
SMYRNA.2233

İS. 4. Yüzyıl

SMAG.2011.201
SMYRNA.2467

İS. 4. - 5. Yüzyıl

SMAG.2011.87
SMYRNA.2279

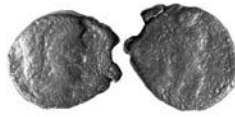
İS. 4. - 5. Yüzyıl

SMAG.2011.88
SMYRNA.2280

İS. 4. - 5. Yüzyıl

SMAG.2011.189
SMYRNA.2441

İS. 4. - 5. Yüzyıl

SMAG.2012.186
SMYRNA.2826

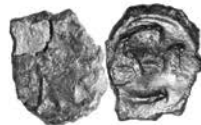
İS. 4. - 5. Yüzyıl

SMAG.2012.187
SMYRNA.2827

İS. 5. Yüzyıl

SMAG.2011.155
SMYRNA.2380

İS. 6. Yüzyıl

SMAG.2012.57
SMYRNA.2599

İS. 7. Yüzyıl

SMAG.2011.127
SMYRNA.2337

